

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
—ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837—

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ**

2025 – 2026

Αθήνα 2025

Επιμέλεια έκδοσης:

Ευγενία Αλεξάκη

Ιάνθη Ασημακοπούλου

Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης

Νικόλαος Χρύσης

Εικόνα εξωφύλλου:

Willem van Haecht, *Ο Απελλής ζωγραφίζει την Παγκάστη*, 1630,
λάδι σε ξύλο, 104,9 x 148,7 εκ., Mauritshuis, Χάγη

Περιεχόμενα

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	6
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	7
ΜΕΛΗ ΔΕΠ	11
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	15
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	 18
 I. ΣΤΟΧΟΙ	 18
 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	 18
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	19
 II. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	 22
 Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	 22
 Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	 23
 Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	 23
 Δ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ (ΕΣΠΑ 2021-2027)	 24
 Ε. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	 25
i. ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ 2019-2020	25
ii. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ/ΕΙΣΕΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΤΩΝ	36
1. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής προ του 2011	36
2. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2011-12 και 2012-13	39
3. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες με έτη εισαγωγής από το 2013-14 έως και το 2018-2019	49
 ΣΤ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	 67
1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	67
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	93
3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2025-26	121
 Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	 122
- ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	122
- ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	124

- ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ	125
Η. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	127
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	145
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	148
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	149
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	152
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	153
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	154
ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	155

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
———ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837———

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρύτανης

Γεράσιμος Σιάσιος

Αντιπρυτάνεις

Ευστάθιος Ευσταθόπουλος
Χρήστος Καραγιάννης
Σοφία Παπαϊωάννου
Αριστείδης Σάμιτας

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ

Δημήτριος Δρόσος

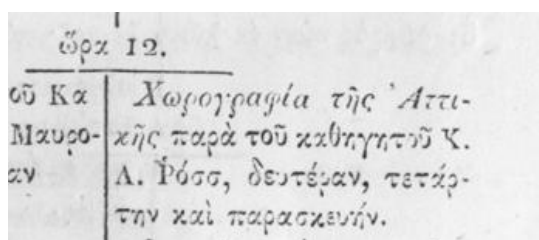
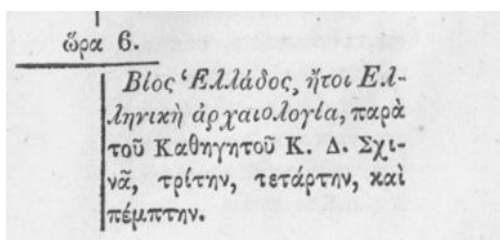
ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Η διδασκαλία της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας στο αρχαιότερο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ελλάδας, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), μετρά 184 χρόνια αδιάλειπτης παρουσίας και εξέλιξης. Οι πρώτες παραδόσεις στο νεοσύστατο Πανεπιστήμιο έγιναν το 1837 από τον Κωνσταντίνο Σχινά στην Ιστορία και από τον Λουδοβίκο Ρος στην Αρχαιολογία. Έκτοτε η σκυτάλη της διδασκαλίας πέρασε σε δεκάδες προσωπικότητες των ελληνικών ιστορικών και αρχαιολογικών σπουδών και οι απόφοιτοι των δύο αντικειμένων πρωταγωνιστούν μέχρι σήμερα στην καλλιέργεια και την εξέλιξη των δύο επιστημών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Κατά την ίδρυση του Πανεπιστημίου το 1837, η Ιστορία και η Αρχαιολογία εντάχθηκαν στο πρόγραμμα του Φιλολογικού Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής, η οποία λειτούργησε πρώτα στο Παλαιό Πανεπιστήμιο και κατόπιν στο κτήριο των Προπυλαίων. Οι δυο επιστήμες αρχικά ήταν επικεντρωμένες στην περίοδο της κλασικής αρχαιότητας, ακολουθώντας όμως τις διεθνείς εξελίξεις και το ενδιαφέρον για το εθνικό παρελθόν, σταδιακά εξελίχθηκαν και διέυρυναν τα αντικείμενά τους. Παράλληλα, δημιουργήθηκαν υποδομές για την υποστήριξη της διδακτικής διαδικασίας, όπως οι συλλογές Εκμαγείων και Αρχαιοτήτων και το Ιστορικό και το Αρχαιολογικό Σπουδαστήριο. Το 1932 η Φιλοσοφική Σχολή χωρίστηκε σε δυο τμήματα –Φιλολογικό και Ιστορικό-Αρχαιολογικό, με κοινό όμως πτυχίο– τα οποία από το 1936 στεγάζονταν στο Μέγαρο των Θεωρητικών Επιστημών, στη συμβολή των οδών Σόλωνος και Σίνα.

Το 1982, με την ψήφιση του Νόμου 1268 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», συγκροτήθηκε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας με την αυτόνομη μορφή υπό την οποία λειτουργεί μέχρι σήμερα, αποτελούμενο από δύο Τομείς, της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Το σχήμα αυτό έχει δεχτεί τροποποιήσεις στο πλαίσιο των επόμενων νόμων για την ανώτατη εκπαίδευση. Το 1990 το Τμήμα εγκαινίασε το πρώτο του Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, το οποίο έχει πλέον εξελιχθεί σε τρία διαφορετικά προγράμματα, ενώ έχουν προστεθεί ένα αγγλόφωνο και δύο ακόμα σε συνεργασία με άλλα πανεπιστημιακά τμήματα. Το Τμήμα προσφέρει επίσης σπουδές σε διδακτορικό και μεταδιδακτορικό επίπεδο.

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, τα Εργαστήριά του και το Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης στεγάζονται από το 1987 στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου. Οι δραστηριότητές του εκτείνονται σε όλη την Ελλάδα, από τη Θράκη έως την Κρήτη, αλλά και στο εξωτερικό, μέσω της ερευνητικής και ανασκαφικής δραστηριότητας των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του. Διοργανώνει πλήθος άλλων επιστημονικών δράσεων (συνέδρια, εκπαιδευτικά σεμινάρια, εφαρμογές νέων τεχνολογιών κ.ά.), εκδίδει τη σειρά *Ιστορήματα* (και *e-Ιστορήματα*) και το περιοδικό *Athens University Review of Archaeology*, και συνεργάζεται με αντίστοιχα ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Οι παραδόσεις της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας κατά το χειμερινό εξάμηνο του 1837-1838.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση – Επικοινωνία

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή - Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου - Αθήνα 157 84

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400 Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277432

Ιστοσελίδα

Η ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας βρίσκεται στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να συμβουλευθούν την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη των μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους/τις αφορούν. Επιπλέον, στον μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών/φοιτητριών από τα μέλη ΔΕΠ και Ε.ΔΙ.Π. παρέχονται από τους αντίστοιχους Τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

https://www.arch.uoa.gr/tmima/didaktiko_prosopiko/ores_ypodochis_koinoy

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα 13 Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος

Πλάτων Πετρίδης

Αντιπρόεδρος

Σοφία Ανεζίρη

Γραμματέας

Ειρήνη Κατσικαρέλη

Προσωπικό Γραμματείας

Αντώνιος Ταχμιτζής
Ελπίδα Χριστοδούλου
Αγγελική Μπερερή
Νικόλαος Τρυφιάτης
Παναγιώτης Μήτσης
Θεόδωρος Τρίμπος

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος

A. Αρχαιολογία και Ιστορία του
Αρχαίου Κόσμου: από την Απώτατη
Προϊστορία έως την Ύστερη
Αρχαιότητα

Διευθυντής: Στυλιανός Κατάκης

B. Βυζαντινός Κόσμος: Ιστορία
και Αρχαιολογία

Διευθύντρια: Αναστασία Δρανδάκη

Γ. Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία
και Ιστορία της Τέχνης

Διευθυντής: Κώστας Γαγανάκης

Διοικητικό προσωπικό:
Χριστίνα Κούκου
Δήμητρα Τσιώτα

E. MA in Greek and Eastern
Mediterranean Archaeology:
from the Bronze Age Palaces
to the Hellenistic Kingdoms

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Κοπανιάς

ΣΤ. Διαχείριση Μνημείων:
Αρχαιολογία, Πόλη
και Αρχιτεκτονική
(Διδρυματικό)

Διευθυντής: Δημήτρης Πλάντζος

Ζ. Μουσειακές Σπουδές
(Διατμηματικό - διδρυματικό)

Διευθυντής: Γιάννης Παπαδάτος

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθυντής
Διοικητικό προσωπικό

Σελήνη Ψωμά
Μικέλα Σκούντζου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθυντής
Ε.Τ.Ε.Π.

Κωνσταντίνος Κοπανιάς
Μαρία Γκιώνη

3. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής:

Πλάτων Πετρίδης

Υπεύθυνοι Συλλογών
Προϊστορικής Αρχαιολογίας

Ελευθέριος Πλάτων

Κλασικής Αρχαιολογίας

Ευρυδίκη Κεφαλίδου

Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής
και Εκμαγείων

Δημήτρης Πλάντζος
Στυλιανός Κατάκης

Βυζαντινής Ζωγραφικής

Αναστασία Δρανδάκη

Βυζαντινής Κεραμικής και Μικροτεχνίας

Πλάτων Πετρίδης

Διαμεσογειακής και Διαχρονικής Συλλογής Κεραμικής	Ελευθέριος Πλάτων
Ανασκαφικής Έρευνας	Γιώργος Βαβουρανάκης
Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας	Γιάννης Παπαδάτος
Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και Αρχαίας Τεχνολογίας	Στυλιανός Κατάκης
Νεότερης Τέχνης	Δημήτρης Παυλόπουλος
Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης	Δημήτρης Παυλόπουλος
Μουσειολόγος	Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου
Ε.ΔΙ.Π.	Λάμπρος Αραχωβίτης (Αρχαιολογικό Πάρκο) Μισέλ Ρογκενμπούκε (Μονάδα Συντήρησης) Αλεξάνδρα Σφυρόερα (Μουσείο) Φωτεινή Μπαλλά (Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης)
Επιμελητές	Θεόδωρος Ζυγούρης (Μουσείο) Μαρίνα Λεοντάρη (Μουσείο)
Επιστάτης	Χρήστος Τραγουδάρας
Φύλακες	Μιχάλης Χουλιάρας Νίκος Αγγέλης

4. Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών

Υπεύθυνος	Πλάτων Πετρίδης
Ε.Τ.Ε.Π.	Νίνα Μπάκα

5. Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης

Διευθυντής	Βάσω Σειρηνίδου
Ε.ΔΙ.Π.	Ανδρέας Αντωνόπουλος Χαρίκλεια Μπαλή
Διοικητικό Προσωπικό	Απόστολος Ζαφειρόπουλος (Μονάδα Πληροφορικής)

6. Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής

Γιάννης Παπαδάτος

Διοικητικό Προσωπικό

Απόστολος Ζαφειρόπουλος
(Μονάδα Πληροφορικής)

Ε.Δ.Ι.Π.

Φωτεινή Μπαλλά

7. Αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας

Υπεύθυνος

Πλάτων Πετρίδης

Αναπληρωτής υπεύθυνος

Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης

8. Σύμβουλοι Σπουδών

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κατερίνα Κωνσταντινίδου

(χειμερινό εξάμηνο)

Μαρία Παπαθανασίου

(εαρινό εξάμηνο)

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ιάνθη Ασημακοπούλου

(χειμερινό εξάμηνο)

Ευγενία Αλεξάκη

(εαρινό εξάμηνο)

9. Σύμβουλοι για Φοιτητές/φοιτήτριες ΑμΕΑ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Νίκος Γιαννακόπουλος

Χρύσανθος Κανελλόπουλος

(αναπληρωτής)

10. Σύμβουλοι προγράμματος Erasmus

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Εμμανουήλ Κούμας

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Βασίλειος Πετράκης

**ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
(Δ.Ε.Π.) ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ**

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ
1.	ΑΛΕΞΑΚΗ ΕΥΓΕΝΙΑ Επικουρη Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης ealexaki@arch.uoa.gr	613 (6ος)	2107277410
2.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας sanez@arch.uoa.gr	403 (4ος)	2107277436
3.	ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΑΝΘΗ Επικουρη Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης iassim@arch.uoa.gr	719 (7ος)	2107277485
4.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Καθηγητής Προϊστορικού Αιγαίου gvavour@arch.uoa.gr	406 (4ος)	2107277487
5.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Καθηγητής Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας (16ος-18ος αι.) cgagan@arch.uoa.gr	408 (4ος)	2107277407
6.	ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας giannakn@arch.uoa.gr	401 (4ος)	2107277448
7.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ Καθηγήτρια Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως ngian@arch.uoa.gr	646 (6ος)	2107277685
8.	ΔΗΜΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Αναπληρωτής Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας nikdimakis@arch.uoa.gr	720 (7ος)	2107277868
9.	ΔΡΑΝΔΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης adrandaki@arch.uoa.gr	406 (4ος)	2107277669
10.	ΙΛΙΤΖΑΚ ΣΟΥΚΡΟΥ Επικουρος Καθηγητής Οθωμανικής Ιστορίας hsilicak@arch.uoa.gr	409 (4ος)	210 727 7573
11.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας chrys_kane@arch.uoa.gr	406 (4ος)	2107277562
12.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα) karamanolaki@arch.uoa.gr	403 (4ος)	2107277437

13.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Αναπληρωτής Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας stylkatakis@arch.uoa.gr	404 (4ος)	210 727 7817
14.	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας eurkefalidou@arch.uoa.gr	405 (4ος)	210 727 7427
15.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Καθηγητής Αρχαιολογίας της Ανατολίας και της Εγγύς Ανατολής kkopaniass@arch.uoa.gr	404 (4ος)	2107277431
16.	ΚΟΥΜΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Επίκουρος Καθηγητής Ιστορίας Διεθνών Σχέσεων 19ος- 20ός αιώνας ekoumas@arch.uoa.gr	408 (4ος)	2107277459
17.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ Καθηγήτρια Ιστορίας Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση) kkonstantin@arch.uoa.gr	401 (4ος)	2107277446
18.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ Επίκουρη Καθηγήτρια Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα) dlamprop@arch.uoa.gr	403 (4ος)	2107277875
19.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ Καθηγήτρια Ιστορίας του Βυζαντινού Κράτους smergiali@arch.uoa.gr	408 (4ος)	2107277412
20.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΡΛΕΝ) Επίκουρη Καθηγήτρια Μουσειολογίας mmouliou@arch.uoa.gr	406 (4ος)	2107277569
21.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ Καθηγήτρια Βυζαντινής Ιστορίας anikolaou@arch.uoa.gr	401 (4ος)	2107277444
22.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Αναπληρωτής Καθηγητής Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης gpallis@arch.uoa.gr	406 (4ος)	2107277414
23.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΠΑΝΝΗΣ Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας gpadadat@arch.uoa.gr	405 (4ος)	2107277401
24.	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ Καθηγήτρια Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας mpapath@arch.uoa.gr	409 (4ος)	2107277402
25.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης dempavl@arch.uoa.gr	613 (6ος)	2107277656
26.	ΠΕΤΡΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	405	

	Επίκουρος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας vppetrakis@arch.uoa.gr	(4ος)	2107277655
27.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας ppetrid@arch.uoa.gr	406 (4ος)	2107277417
28.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας dkplantzos@arch.uoa.gr	404 (4ος)	2107277433
29.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας eplaton@arch.uoa.gr	419 (4ος)	2107277463
30.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα) sploumid@arch.uoa.gr	403 (4ος)	2107277438
31.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Καθηγητής Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας kraptis@arch.uoa.gr	408 (4ος)	2107277408
32.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. Επίκουρος Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας koraptis@arch.uoa.gr	405 (4ος)	2107277637
33.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ Καθηγήτρια Ιστορίας Νέου Ελληνισμού (15ος αι. έως και την Ελληνική Επανάσταση) vseirinid@arch.uoa.gr	409 (4ος)	2107277403
34.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ Καθηγητής Ιστορίας του Μεταπολεμικού Κόσμου xevanthis@arch.uoa.gr	403 (4ος)	2107277401
35.	ΧΡΥΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Επίκουρος Καθηγητής Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας nchrissis@arch.uoa.gr	408 (4ος)	2107277739
36.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας spsoma@arch.uoa.gr	403 (4ος)	2107277435

ΛΟΙΠΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ
1.	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Ε.ΔΙ.Π. andanton@arch.uoa.gr	Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης	2107277662

2.	ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ Ε.ΔΙ.Π. larachov@arch.uoa.gr	Αρχαιολογικό Πάρκο	
3.	ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Ε.ΔΙ.Π. mpalic@arch.uoa.gr	Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης	2107277686
4.	ΜΠΑΛΛΑ ΦΩΤΕΙΝΗ Ε.ΔΙ.Π. fbala@arch.uoa.gr	Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	2107277421
5.	ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΕΛ Ε.ΔΙ.Π. mroggenbucke@arch.uoa.gr	Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης Μονάδα Συντήρησης	2107277498
6.	ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Ε.ΔΙ.Π. asfyroera@arch.uoa.gr	Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	2107277561

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

Καθηγήτρια	Σελήνη Ψωμά
Αναπληρωτής Καθηγητής	Νικόλαος Γιαννακόπουλος
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Σοφία Ανεζίζη

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως / Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία

Καθηγήτρια	Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη
Επίκουρος Καθηγητής	Νικόλαος Χρύσης

Βυζαντινή Ιστορία

Καθηγήτριες	Κατερίνα Νικολάου Σοφία Μεργιαλή-Σαχά
-------------	--

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Καθηγήτριες	Κατερίνα Κωνσταντινίδου Βάσω Σεισηνίδου
-------------	--

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος – 18ος αι.)

Καθηγητής	Κωνσταντίνος Γαγανάκης
-----------	------------------------

Οθωμανική Ιστορία

Επίκουρος Καθηγητής	Σουκρού Ιλιτζάκ
---------------------	-----------------

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος – 21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος)

**Νεότερη Ελληνική Ιστορία
(από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)**

Καθηγητές

Βαγγέλης Καραμανωλάκης
Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης

Επίκουρη Καθηγήτρια

Δήμητρα Λαμπροπούλου (σε άδεια
κατά το εαρινό εξάμηνο)

Επίκουρος Καθηγητής

Εμμανουήλ Κούμας

Ε.ΔΙ.Π.:

Ανδρέας Αντωνόπουλος
Χαρίκλεια Μπαλή

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Καθηγητής

Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Καθηγητής

Κωνσταντίνος Ράπτης (σε άδεια
κατά το εαρινό εξάμηνο)

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Μαρία Παπαθανασίου

B. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

Καθηγητές

Γιάννης Παπαδάτος
Γιώργος Βαβουρανάκης
Ελευθέριος Πλάτων
Κωνσταντίνος Κοπανιάς

Επίκουρος Καθηγητής

Βασίλης Πετράκης

Κλασική Αρχαιολογία

Καθηγητές

Δημήτρης Πλάντζος
Χρυσάνθος Κανελλόπουλος
(σε εκπαιδευτική άδεια κατά το
χειμερινό εξάμηνο)
Ευρυδίκη Κεφαλίδου

Αναπληρωτές Καθηγητές

Στυλιανός Κατάκης
Νικόλαος Δημάκης

Ε.ΔΙ.Π.

Αλεξάνδρα Σφυρόερα
Φωτεινή Μπαλλά

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Καθηγητής

Πλάτων Πετρίδης

Αναπληρωτές Καθηγητές

Αναστασία Δρανδάκη
Γεώργιος Πάλλης

Επίκουρος Καθηγητής

Κωνσταντίνος Θ. Ράπτης

Ιστορία της Τέχνης

Καθηγητής

Δημήτρης Παυλόπουλος

Επίκουρες Καθηγήτριες

Ιάνθη Ασημακοπούλου
Ευγενία Αλεξάκη

Μουσειολογία

Επίκουρη Καθηγήτρια

Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ι. ΣΤΟΧΟΙ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αντικείμενο της επιστήμης της Ιστορίας είναι η μελέτη του παρελθόντος. Μελέτη, η οποία αγκαλιάζει κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης, όπως την πολιτική, την κοινωνική ζωή, την οικονομία, τον πολιτισμό, την καθημερινότητα, τη σχέση με το φυσικό περιβάλλον, σε οποιαδήποτε στιγμή του παρελθόντα χρόνου. Η μελέτη αυτή εξαρτάται από την ποσότητα, την ποιότητα και το είδος των πηγών (γραπτές, προφορικές, οπτικοακουστικές κ.ά.), τις οποίες διαθέτει ο/η ιστορικός, καθώς και από τις μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης που θα χρησιμοποιήσει στην προσέγγισή τους. Ο στόχος είναι η κριτική εξέταση, καθώς και η σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν με βάση τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς που γεννά η εκάστοτε συγκυρία. Η ιστορική γνώση που παράγεται, κρίνεται και αξιολογείται στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και γόνιμου διαλόγου εντός της ιστορικής κοινότητας αλλά και με το ευρύτερο κοινό.

Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ έχει ως στόχο την κατάρτιση ιστορικών σε όλο το χρονικό και θεματικό φάσμα της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, από την αρχαιότητα στη σύγχρονη. Στο επίκεντρο των παρεχόμενων σπουδών έχει τεθεί καταρχάς η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη σύγχρονη ιστορική θεωρητική σκέψη και την επιστημονική έρευνα. Η μελέτη διαφορετικών περιόδων αποτελεί έναν ακόμη στόχο του προγράμματος, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο στην Ιστορία. Συμπληρώνεται και με μαθήματα τόσο από τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης όσο και από άλλα Τμήματα κυρίως της Φιλοσοφικής Σχολής, με επιδίωξη την πολύπλευρη ανάπτυξη του φοιτητή και της φοιτήτριας, -ιδιαίτερα για όσους και όσες θα διδάξουν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση-, καθώς και τη γνωριμία τους με διαφορετικές προσεγγίσεις από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Τα τελευταία χρόνια στον Τομέα Ιστορίας έχει αναπτυχθεί το πρόγραμμα των ιστορικών μαθημάτων με αποτέλεσμα αφενός να καλύπτεται με επάρκεια μια σειρά περιόδων και γνωστικών αντικειμένων και αφετέρου να παρέχονται στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες στέρεα μεθοδολογικά εργαλεία και ουσιαστική γνώση της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα τα ιστορικά μαθήματα εκτείνονται στα παρακάτω πεδία:

Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας

Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές

Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας

Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία

Αρχαία Ιστορία

Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου

Ρωμαϊκή Ιστορία

Μεσαιωνική - Βυζαντινή Ιστορία

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία

Βυζαντινή Ιστορία

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος - 18ος αι.)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος - 21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (1789 έως σήμερα)

Η κατεύθυνση Ιστορίας είναι η μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Οι πτυχιούχοι με ιστορική ειδίκευση έχουν καταρχάς τη δυνατότητα να εργαστούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, όπου μπορούν να διδάξουν Ιστορία και άλλα φιλολογικά μαθήματα. Ένας σημαντικός αριθμός των αποφοίτων μας έχει στραφεί με επιτυχία σε άλλες επαγγελματικές επιλογές (διαχείριση πολιτιστικών αγαθών, δημοσιογραφία, επιμέλεια εκδόσεων) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με βάση τα εφόδια που έχει αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών του, τη συνθετική και κριτική σκέψη, τη γλωσσική επάρκεια, την πολύπλευρη και πολυπρισματική μελέτη των πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων. Αποφοίτοι/τες του Τομέα μας, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, διδάσκουν σε ελληνικά και ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα να εργαστούν σε εξειδικευμένα κέντρα ιστορικής έρευνας και παραγωγής γνώσης (αρχαία, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, μουσεία κ.ά.).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

1. Αρχαιολογία

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Μέσα από τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας, χειροτεχνίας και τέχνης και των ιδεολογικών παραμέτρων που τις καθορίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως οργανικών και ανόργανων καταλοίπων που σχετίζονται με την ζωή του ανθρώπου, ο αρχαιολόγος επιχειρεί να ανασυνθέσει τον τρόπο ζωής και σκέψης, των αρχαίων κοινωνιών. Η αρχαιολογική έρευνα περιστρέφεται συνήθως γύρω από κεντρικούς θεματικούς άξονες της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως: φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, θρησκεία και λατρεία, δημόσιος και ιδιωτικός βίος, τέχνη, τεχνολογία και αισθητική, οικονομία και εμπόριο, πολεμικές πρακτικές, ταφικά έθιμα, αθλητισμός, κόσμηση και ένδυση κ.ο.κ.

Η διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ επικεντρώνεται στη μελέτη της μεθοδολογίας και της ιστορίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην ανασκαφική μέθοδο, στη μελέτη των απαρχών του πολιτισμού στον ελληνικό χώρο και στις γύρω περιοχές, στη μελέτη του κλασικού πολιτισμού και των νεωτερικών του προσλήψεων, καθώς και στη μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων της βυζαντινής τέχνης. Συγκεκριμένα, εξειδικεύεται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

Α. Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού και της οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών από την εμφάνιση του ανθρώπου (2,5 εκατ. χρόνια) έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή του ελλαδικού - αιγαίου χώρου και, ευρύτερα, της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή
2. Νεολιθική Εποχή

3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός-Κυκλαδικός-Μινωικός Μυκηναϊκός-Κυπριακός πολιτισμός και νησιωτικός πολιτισμός του βορειοανατολικού Αιγαίου)

Β. Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και την Ύστερη Αρχαιότητα, στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο. Ο κλάδος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από τον εντοπισμό, την ανασκαφή και την αξιολόγηση των ευρημάτων έως τη μελέτη της ιστορίας της αρχαίας τέχνης. Οι εποχές της αρχαιότητας τις οποίες μελετά είναι οι εξής:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική περίοδος)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Στο Τμήμα προσφέρονται επίσης μαθήματα Αρχαιολογίας της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης Εγγύς Ανατολής από την Εποχή του Χαλκού έως και το τέλος της Νεοασσυριακής Περιόδου (609 π.Χ.).

Γ. Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη και ερμηνεία των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των έργων καλλιτεχνικής δημιουργίας διάφορων κλάδων, από την εμφάνιση του χριστιανισμού έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Αντικείμενο της Αρχαιολογίας της Μεταβυζαντινής περιόδου είναι η μελέτη και ερμηνεία των μνημείων και γενικά παντοειδών αντικειμένων τέχνης από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Πρωτοβυζαντινή περίοδος
2. Μεσοβυζαντινή και Ύστεροβυζαντινή περίοδος
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γενικές αρχές, μεθόδους και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου, κυρίως μέσα από την πρακτική συμμετοχή των φοιτητών/φοιτητριών στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα, η οποία είναι εκπαιδευτική και ταυτόχρονα ερευνητική.

Δ. Επιπλέον, προσφέρονται μαθήματα Μουσειολογίας, ενταγμένα στην κατεύθυνση της Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, προσαρμοσμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλου του Τμήματος προβάλλοντας διαφορετικού τύπου μουσεία, εντός και εκτός Ελλάδας, καθώς και τις λειτουργίες τους. Η Μουσειολογία μελετά την ιστορία των μουσείων και των συλλογών, τις αξίες και τον ρόλο τους στην κοινωνία, τρόπους οργάνωσης και τομείς λειτουργίας τους, ζητήματα δεοντολογίας και καλής πρακτικής και τις ποικίλες δραστηριότητές τους. Τα μαθήματα που προσφέρονται έχουν ως στόχο να αναδείξουν την επιστήμη της Μουσειολογίας, τις αξίες και ερμηνείες των μουσείων, των μουσειακών αντικειμένων και των συλλογών, καθώς και τη σχέση αυτών με τους ανθρώπους, όπως και να εξοικειώσουν τους/τις φοιτητές/φοιτητρίες με μουσειοπαιδαγωγικές θεωρίες και πρακτικές.

2. Ιστορία της Τέχνης

Η Ιστορία της Τέχνης ως γνωστικό αντικείμενο εξετάζει την ιστορία των εικαστικών τεχνών και της αρχιτεκτονικής από την Ρομανική περίοδο ως τον 21ο αιώνα. Ως διακριτός επιστημονικός κλάδος, η Ιστορία της Τέχνης συγκροτήθηκε κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και ανέπτυξε

δικά της, ευδιάκριτα μεθοδολογικά εργαλεία. Η μορφολογική/τεχνοτροπική ανάλυση και η εικονογραφική/εικονολογική θεωρία γνώρισαν ευρύτατη εφαρμογή ως μέθοδοι προσέγγισης των εικαστικών έργων. Άλλα μεθοδολογικά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Ιστορία της Τέχνης προκειμένου να μελετήσει την καλλιτεχνική παραγωγή και το θεσμικό της πλαίσιο συνδέονται με τη μαρξική θεωρία, την ψυχανάλυση, την κριτική θεωρία, την ανθρωπολογία, τη σημειωτική, τη φεμινιστική ανάγνωση και τις έμφυλες προσεγγίσεις, τις πολιτισμικές σπουδές, τις μετα-αποικιακές σπουδές, τις σπουδές μνήμης κ.ά.

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ η διδασκαλία της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται στις παρακάτω τεχνοϊστορικές ενότητες:

1. Ρομανική και Γοτθική τέχνη
2. Τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού
3. Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό
4. Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη
5. Νεοελληνική Τέχνη
6. Σύγχρονη Τέχνη

Η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της Ιστορίας της Τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής και πνευματικής καλλιέργειας και κυρίως στηρίζουν και ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Η γνώση των ιστορικών γεγονότων και της εξέλιξης του πνεύματος και των ιδεών, όπως προκύπτει από τα κείμενα, αντικείμενα μελέτης φιλολόγων και ιστορικών ολοκληρώνεται με τη γνώση των υλικών καταλοίπων των πολιτισμών – αντικείμενο μελέτης των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι η απορρόφησή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχο της οποίας αποτελεί η αρχαιολογική έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση, ανάδειξη, νομική προστασία και διαχείριση πολιτιστικών αγαθών) καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων. Αποφασιστική υπήρξε πάντοτε η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαίων μνημείων και έργων τέχνης, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού, εν γένει, αλλά και φυσικού τοπίου μέσα στο οποίο έζησε και έδρασε ο άνθρωπος. Δημιουργούνται, έτσι, κίνητρα επισκεψιμότητας και επικοινωνίας με ανθρώπους από όλο τον κόσμο με πολλαπλά οφέλη, μεταξύ των οποίων και οικονομικά.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε μουσεία και συλλογές. Τέλος, η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

II. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον/τη φοιτητή/τρια στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του/της. Με την ειδίκευση, ο/η φοιτητής/τρια εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης. Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, και των δύο κατευθύνσεων, εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους/στις αποφοίτους του, ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για τους/τις εισαχθέντες/είσες προ του 2013, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια εξασφαλίζεται από το πρόγραμμα το οποίο ήδη ακολουθούν. στους/στις εισαχθέντες/είσες από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, το Τμήμα εξασφαλίζει την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στα οικεία χωρία του παρόντος Οδηγού.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **8 εξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι/ες το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο/η φοιτητής/φοιτήτρια να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του/της τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του/της θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του/της στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο/η φοιτητής/φοιτήτρια μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα.

Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ'ελάχιστον, αλλιώς θεωρείται μη διδαχθέν.

- 1) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 2) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσης παροχές προς τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 3) Η Συνέλευση του Τμήματος (συν. 9η/27-4-2017) αποφάσισε να δίνεται η δυνατότητα στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες του 7ου και του 8ου εξαμήνου, καθώς και στους επί πτυχίω, να ζητούν βελτίωση της βαθμολογίας τους σε έως και τρία (3) μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλεγόμενα κατεύθυνσης). Οι ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων βελτίωσης βαθμολογίας θα είναι οι εξής: 30/10 έως 10/11 και 20/3 έως 30/3 κάθε ακαδ. έτους. Σημειώνεται ότι, με την υποβολή αίτησης, αυτόματα διαγράφεται ο προηγούμενος προβιβάσιμος βαθμός του μαθήματος του οποίου ο φοιτητής/η φοιτήτρια αιτείται τη βελτίωση καθώς επίσης και ότι η επανεξέταση του ίδιου μαθήματος για δεύτερη φορά, δεν επιτρέπεται. Με απόφαση του Τμήματος δεν γίνεται δεκτή η ρήτρα στις γραπτές και προφορικές εξετάσεις.
- 4) Οι φοιτητές/φοιτήτριες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους.
- 5) Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση 46 μαθημάτων¹, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για τους/τις εισαχθέντες/εισαχθείσες παλαιότερων ετών ισχύει ο αριθμός των μαθημάτων και οι π.μ. του έτους κατά το οποίο εισήχθησαν.

- 6) Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσωρεύσης πιστωτικών μονάδων ECTS –π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και η οποία, κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου, αποτιμάται σε **τριάντα (30) π.μ.** Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 π.μ.** (ECTS).

Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Α) Οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες/-είσες φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού ΔΕΝ υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ τους διασφαλίζει αυτομάτως το δικαίωμα απασχόλησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ως καθηγητών/καθηγητριών (ΠΕ02 Φιλολόγων), όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του νόμου 3848/2010.

¹ Ο αριθμός 46 αφορά τους φοιτητές/φοιτήτριες που εισάγονται από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και εξής. Οι φοιτητές/φοιτήτριες προηγούμενων ετών πρέπει να συμβουλευθούν τις αντίστοιχες σελίδες του Οδηγού Σπουδών.

Β) Για όσους/όσες έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 έως και το 2018-2019, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 49-51 του παρόντος Οδηγού.

Γ) Για όσους/όσες έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και εξής, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στη σελ. 35 του παρόντος Οδηγού.

Δ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ (ΕΣΠΑ 2021-2027)*

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, που πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ-ΕΣΠΑ στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία, την Ιστορία της Τέχνης και τη Μουσειολογία, όπως σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς. Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων.

Για τη διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Β. Πετράκης (μέλη της επιτροπής: Μ. Μούλιου και Δ. Λαμπροπούλου).

Το Τμήμα προσφέρει επίσης πρακτικές ασκήσεις και ελεύθερα φροντιστήρια (βλ. σελ. 125-126).

Για την Πρακτική Άσκηση Erasmus+ υπεύθυνος είναι ο Εμμ. Κούμας.

Ε. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ι. ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020

Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον/στη φοιτητή/φοιτήτρια να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον/τη φοιτητή/φοιτήτρια, ο οποίος/η οποία μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται. Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής/η φοιτήτρια πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του/της, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες. Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο/η φοιτητής/φοιτήτρια μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του/της, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <https://my-uni.uoa.gr>.

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους/ες από έναν/μία διδάσκοντες/διδάσκουσες καλούνται οι φοιτητές/φοιτήτριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών/φοιτητριών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες/στις διδάσπουσες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο/η φοιτητής/φοιτήτρια μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/φοιτήτριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

Κατατακτήριες εξετάσεις

Όσοι/-σες φοιτητές/φοιτήτριες εισάγονται στο 3ο εξάμηνο, οφείλουν όλα τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του Τμήματός μας εκτός των μαθημάτων που εξετάστηκαν κατά την κατάταξή τους.

Όσοι/-σες φοιτητές/φοιτήτριες εισάγονται στο 5ο εξάμηνο, (πτυχιούχοι του Τμήματός μας) οφείλουν να ακολουθήσουν τα μαθήματα ειδίκευσης και ελεύθερων επιλογών του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών από το 5ο εξάμηνο και μετά.

Πιστωτικές μονάδες (π.μ.) ανά προσφερόμενο μάθημα

Σ Η Μ Α Ν Τ Ι Κ Ο : Οι αριθμοί μαθημάτων και οι π.μ. που αναφέρονται στη συνέχεια ισχύουν ΜΟΝΟ για τους/τις εισαχθέντες/εισαχθείσες κατά το ακ. έτος 2019-2020 κ.ε. Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες παλαιότερων ετών ισχύουν οι αριθμοί μαθημάτων και οι π.μ. της χρονιάς κατά την οποία εισήχθησαν και φαίνονται κατά τη διαδικασία της δήλωσης μαθημάτων.

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

<i>α) Μαθήματα Βάσης</i>	<i>π. μ.</i>
11 μαθήματα	55
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι	5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ	5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV	5
ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι	5
ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ	5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	5
ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι	5
ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	5
ΤΕΚ301 Παιδαγωγικά Ι	5
ΤΕΚ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	5
Σύνολο	55

β) Μαθήματα Κορμού

i. 18 μαθήματα	90
----------------	----

<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π. μ.</i>
ΙΙ 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
ΙΙ 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
ΙΙ 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
ΙΙ 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
ΙΙ 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
ΙΙ 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
ΙΙ 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
ΙΙ 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
ΙΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</i>	<i>π. μ.</i>
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
	<i>π. μ.</i>

ii. 1 **Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:**²

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)	6
ή ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	6
ή ΤΕΚ300 (Παιδαγωγικά ΙΙΙ) Παιδαγωγική Ψυχολογία (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)	3
ή ΤΕΚ126 Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση-Ασκήσεις	3
ή ΤΕΚ008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται χειμερινό εξάμηνο)	3
ή ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	3

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Τα μαθήματα Κατεύθυνσης διακρίνονται σε υποχρεωτικά και σε επιλεγόμενα (σεμιναριακά και μη σεμιναριακά). Το Τμήμα και για τις δύο κατευθύνσεις σπουδών του προσφέρει μεγάλο αριθμό επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης, τόσο σεμιναριακών όσο και μη σεμιναριακών. Οι φοιτητές/φοιτήτριες και των δύο κατευθύνσεων υποχρεούνται να παρακολουθήσουν έξι (6) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά.³ Κάθε

² Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των έξι (6) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. σελ. 35). Για την κάλυψή του ο/η φοιτητής/φοιτήτρια επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των έξι μαθημάτων που αναφέρονται.

- Οι φοιτητές/φοιτήτριες της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές/φοιτήτριες ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές/φοιτήτριες της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές/φοιτήτριες ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

³ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδικότητας υποχρεούνται ο/η φοιτητής/φοιτήτρια να επιλέξει μέχρι τέλους των σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του/της φοιτητή/φοιτήτριας στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/φοιτήτριας στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία σε περισσότερα από δύο (2) τριώρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιδέχει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των

ένα από τα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 7 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης είναι από 38 (2 σεμιναριακά και 4 μη σεμιναριακά μαθήματα) έως και 42 π.μ. (6 σεμιναριακά μαθήματα).

Κατεύθυνση Ιστορίας

A) Υποχρεωτικά

	π.μ.
8 μαθήματα	49
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	6
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	7
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	6
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	6
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	6
Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	6
Π 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου Ι	6
Σύνολο	49

B) Επιλεγόμενα σεμιναριακά

	π.μ.
ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	7
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία (Ρωμαϊκοί χρόνοι)	7
ΣΙ 81 Αρχαία Ιστορία	7
ΣΙ 95 Αρχαία Ιστορία	7
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	7
ΣΙ 161 Βυζαντινή Ιστορία	7
ΣΙ 106 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	7
ΣΙ 176 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	7
ΣΙ 02 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	7
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	7
ΣΙ 209 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	7
ΣΙ 231 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	7
ΣΙ 153 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	7
ΣΙ 154 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	7
ΣΙ 166 Οθωμανική Ιστορία	7
ΣΙ 142 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	7
ΣΙ 144 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	7
ΣΙ 85 Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	7

Γ) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

	π.μ.
Π 89 Αρχαία Ιστορία	6
Π 91 Αρχαία Ιστορία	6
Π 133 Βυζαντινή Ιστορία	6
Π 134 Βυζαντινή Ιστορία	6
Π 218 Βυζαντινή Ιστορία	6
Π 219 Βυζαντινή Ιστορία	6
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	6
Π 115 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
Π 116 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	6

Π 123 Οθωμανική Ιστορία	6
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	6
Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
Π 142 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
Π 143 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
Π 99 Ιστορία Νέα Ελληνισμού	6
Π 103 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών	6
Π 126 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
Π 137 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
Π 138 Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	6
Π 146 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	6
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση φοιτητών/ριών	6

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

A) Υποχρεωτικά	π.μ.
8 μαθήματα	49
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	6
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	6
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	6
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	6
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	6
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	6
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	7
Σύνολο	49

B) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 154 Προϊστορική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 155 Προϊστορική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 158 Προϊστορική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 16 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	7
ΣΑ 156 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	7
ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 165 Κλασική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 166 Κλασική Αρχαιολογία	7
ΣΑ 173 Κλασική Αρχαιολογία	7

ΣΑ 19 Βυζαντινή Αρχαιολογία	7
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	7
ΣΑ 196 Βυζαντινή Αρχαιολογία	7
ΣΑ 197 Βυζαντινή Αρχαιολογία	7
ΣΑ 106 Ιστορία της Τέχνης	7
ΣΑ 107 Ιστορία της Τέχνης	7
ΣΑ 108 Ιστορία της Τέχνης	7
ΣΑ 135 Μουσειολογία	7
ΣΑ 136 Μουσειολογία	7

Γ) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	π.μ.
ΙΑ 150 Αρχαιομετρία	6
ΙΑ 154 Βιοαρχαιολογία	6
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	6
ΙΑ 124 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΙΑ 151 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΙΑ 153 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΙΑ 112 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΙΑ 184 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΙΑ 107 Βασικές Αρχές Ανασκαφικής Συντήρησης	6
ΙΑ 17 Ιστορία της Τέχνης	6
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	6
ΙΑ 159 Ιστορία της Τέχνης	6
ΙΑ 160 Ιστορία της Τέχνης	6
ΙΑ 190 Μουσειολογία	6
ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία	6
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση φοιτητών/ριών	6

III. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

2 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός της, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/φοιτήτριες επιλέξουν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την κατεύθυνση σπουδών τους ή από την άλλη κατεύθυνση, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στα δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 14 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα που επιλέγονται είναι σεμιναριακά είτε της μίας είτε της άλλης κατεύθυνσης του Τμήματός μας) και των 6 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλέγονται από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ). Ο/η φοιτητής/φοιτήτρια μπορεί να επιλέξει δύο (2) μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της μίας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών

της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες (σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/φοιτήτρια επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2 παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον/την σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του/της.⁴

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Π.Μ. (ECTS)

Α) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 2019-2020 -ΚΟΙΝΟΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για της δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11×5	55
	-Κορμού	18×5	90
	-Κορμού εσωτερικής επιλογής	1×3 (ελάχιστες οι 3 π.μ.)	3
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης	7×6 1×7	49
	Επιλογής Κατεύθυνσης	4×6=24 (μη σεμιναριακά) 2×7=14 (σεμιναριακά)	38
	Ελεύθερη Επιλογή	2×3	6 (ελάχιστον)
Σύνολο		46	241

Β) Για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές/φοιτήτριες πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους/-ξένες φοιτητές/φοιτήτριες έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 6 π.μ.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και άσκηση): 6 π.μ.
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 6 π.μ.
- Σεμιναριακό μάθημα: 7 π.μ.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 15 π.μ.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που εισέρχονται στο Τμήμα στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν ή να καταθέσουν εργασία

⁴ Οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα, εκτός του αριθμού μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, να εξετάζονται, εάν το επιθυμούν, μέχρι και σε τέσσερα (4) επιπλέον μαθήματα.

και στην αγγλική γλώσσα.

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ**

1^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

2^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Ι	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία

ι. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες από 2019-2020 και εξής

*I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας ⁵
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ301	(Παιδαγωγικά Ι) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		Τέσσερα (4) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ303	(Παιδαγωγικά ΙΙ): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των έξι (6) ακόλουθων μαθημάτων:
	ΙΑ190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	Π126	ή Ιστορία της Εκπαίδευσης
	ΤΕΚ008	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	ΤΕΚ004	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
	ΤΕΚ300	ή (Παιδαγωγικά ΙΙΙ) Παιδαγωγική Ψυχολογία (διδάσκεται χειμερινό εξάμηνο)
	ΤΕΚ126	ή (Παιδαγωγικά ΙV) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση
		Δύο (2) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας, το ένα εκ των οποίων μπορεί να είναι η Πρακτική

⁵ Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/Φοιτητριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 122-123.

ι. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες από 2019-2020 και εξής

		Άσκηση 61Πρ.Ασκ
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

3^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ή την Πρακτική Άσκηση 61Πρ.Ασκ

4^ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ301	(Παιδαγωγικά Ι) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ303	(Παιδαγωγικά ΙΙ): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των έξι (6) ακόλουθων μαθημάτων:
	ΙΑ190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	Π126	ή Ιστορία της Εκπαίδευσης

i. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες από 2019-2020 και εξής

	TEK008	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	TEK004	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
	TEK300	ή (Παιδαγωγικά ΙΙΙ) Παιδαγωγική Ψυχολογία (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	TEK126	ή (Παιδαγωγικά ΙV) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας

(Για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες που έχουν εισαχθεί από το ακ. έτος 2019-2020 και εξής)

Με βάση την απόφαση της συνεδρίας της Συγκλήτου της 17ης Απριλίου 2019, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια για της απόφοιτους του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και εξής, εξασφαλίζεται με την επιτυχή τους εξέταση στα ακόλουθα μαθήματα, βάσει του προγράμματος σπουδών:

I) Π04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές

II) Δύο σεμινάρια

III) Τα δύο παιδαγωγικά Μαθήματα Βάσης:

α) TEK 301 (Παιδαγωγικά Ι) Διδακτική της Ιστορίας, Θεωρία και Πράξη,

β) TEK 303 (Παιδαγωγικά ΙΙ), Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων.

IV) Ένα από τα ακόλουθα έξι (6) μαθήματα Εσωτερικής Επιλογής Κορμού:

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)

ή

Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή

TEK008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)

ή

TEK004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

ή

TEK 300 (Παιδαγωγικά ΙΙΙ) Παιδαγωγική Ψυχολογία (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)

ή

TEK 126 (Παιδαγωγικά ΙV) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση

**ii. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ/ΕΙΣΑΧΘΕΙΣΕΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΤΩΝ
(ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΑΙΕΣ Π.Μ.)**

1. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής προ του 2011

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τρίαωρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες οι οποίοι/ες έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές και παλαιές φοιτήτριες, όσους και όσες δηλαδή εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.
- 2) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.
- 3) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών Μαθημάτων Βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων Κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων Κατεύθυνσης, των Επιλεγόμενων Μαθημάτων Κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.
- 4) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος έχουν παύσει να προσφέρονται, έχουν αντικατασταθεί από νέα μαθήματα, σύμφωνα με της πίνακες που ακολουθούν. Τα μαθήματα αυτά δεν εξετάζονται πλέον. Οι φοιτητές/φοιτήτριες που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

Μαθήματα του παλαιού προγράμματος που δεν εξετάζονται πλέον ή έχουν μεταφερθεί

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο.

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο.
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3ου εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν.

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το ΒΦΓ03.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες

ii.1. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες προ του 2011

			οφείλουν το ΒΦΒ25.
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το Π26.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΒΠΔ01	Παιδαγωγικά Ι	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως Βάσης ΤΕΚ301.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το ΙΑ27.
*II	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. οχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το ΙΑ28.
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.

ii.1. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες προ του 2011

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/όσες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7ο εξάμηνο.
*II	IA42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το IA30.
*II	IA32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/όσες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 8ο εξάμηνο.
*II	IA108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το IA32.
B	ΒΠΑ01	Παιδαγωγικά I	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι/όσες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως Βάσης TEK301.

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/όσες φοιτητές/φοιτήτριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 6ο εξάμηνο.
*II	IA21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν το IA25.
*II	IA31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8ο εξάμηνο.

2. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες με έτη εισαγωγής 2011-2012 και 2012-2013

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα, που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα για τους ενδιαφερόμενους φοιτητές/τις ενδιαφερόμενες φοιτήτριες. Τα μαθήματα κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα = 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα Κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:⁶

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

40,5 π.μ. (7 μαθήματα
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ.)
(αναλυτικά παρακάτω)

9 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

50,5 – 54 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

46 π.μ. (8 μαθήματα
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)
(αναλυτικά παρακάτω)

8 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

45 – 48 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

⁶ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο/η φοιτητής/φοιτήτρια να επιλέξει μέχρι τέλους των σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοξη του/της φοιτητή/φοιτήτριας στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του/της, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του/της στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/φοιτήτριας στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία σε περισσότερα από δύο (2) τρία μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Η έκταση των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/φοιτητριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

4 μαθήματα

Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να επιλέξουν τα τέσσερα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής, αποκλειστικά ή συνδυαστικά, από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από άλλο τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής, ή από τμήμα άλλης Σχολής του ΕΚΠΑ ή άλλο ΑΕΙ. Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από άλλο τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής ή από τμήμα άλλης Σχολής του ΕΚΠΑ ή άλλο ΑΕΙ αντιστοιχούν το καθένα σε 3 (τρεις) πιστωτικές μονάδες. Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής που θα επιλεγούν από μαθήματα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, αντιστοιχούν στον αριθμό πιστωτικών μονάδων που αναγράφεται για το κάθε μάθημα στον παρόντα Οδηγό Σπουδών. Οι φοιτητές/φοιτήτριες, ανεξαρτήτως της κατεύθυνσης σπουδών που ακολουθούν, μπορούν να επιλέξουν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα τόσο της ιστορικής όσο και της αρχαιολογικής κατεύθυνσης.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για της δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 -54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής
Σύνολο		52	231 – 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για της δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45-48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 – 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	π.μ.
11 μαθήματα	40
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5

ii.2. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες 2011-2012 και 2012-2013

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΤΕΚ301 Παιδαγωγικά Ι	4
ΤΕΚ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	4,5
Σύνολο	40

β) Μαθήματα Κορμού	π.μ.
20 μαθήματα	100
Μαθήματα Ιστορίας	π.μ.
ΙΙ 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
ΙΙ 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
ΙΙ 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
ΙΙ 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
ΙΙ 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
ΙΙ 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
ΙΙ 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
ΙΙ 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
ΙΙ 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
ΙΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	π.μ.
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης	
Κατεύθυνση Ιστορίας	
Υποχρεωτικά	π.μ.
8 μαθήματα	40,5
ΙΙ 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5

ii.2. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες 2011-2012 και 2012-2013

II 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
II 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
II 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
II 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
II 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
II 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου Ι	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/φοιτήτριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία (Ρωμαϊκοί χρόνοι)	6
ΣΙ 81 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 95 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 161 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 106 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 176 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 02 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 209 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 231 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 153 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 154 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 166 Οθωμανική Ιστορία	6
ΣΙ 142 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 144 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 85 Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	6

B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

II 89 Αρχαία Ιστορία	5,5
II 91 Αρχαία Ιστορία	5,5
II 133 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 134 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 218 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 219 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 115 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 116 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 123 Οθωμανική Ιστορία	5,5
II 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 142 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5

Π 143 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 103 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών	5,5
Π 126 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 137 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 138 Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 146 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υποχρεωτικά	π. μ.
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/φοιτήτριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

Α) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 154 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 155 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 158 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 16 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 156 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία	6

ΣΑ 165 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 166 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 173 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 19 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 196 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 197 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 106 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 107 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 108 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 136 Μουσειολογία	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6

Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

	<i>π.μ.</i>
ΙΑ 150 Αρχαιομετρία	5,5
ΙΑ 154 Βιοαρχαιολογία	5,5
ΙΑ 124 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 151 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 153 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 112 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 184 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 107 Βασικές Αρχές Ανασκαφικής Συντήρησης	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 159 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 160 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 190 Μουσειολογία	5,5
ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία	5,5
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση φοιτητών/ριών	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα, άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/φοιτήτριες επιλέξουν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των πόσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (18-24).

Ο/Η φοιτητής/φοιτήτρια μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από:

1. Μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. Μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Για τον σχετικό κατάλογο, βλ. στην πλατφόρμα my studies / βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 5ο, 7ο εξάμηνο για

τα Χειμερινά προσφερόμενα, και βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 6ο, 8ο εξάμηνο για τα Εαρινά προσφερόμενα)

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών/φοιτητριών, συστήνεται η παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα TEK300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» και TEK126 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προς τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σε συνδιδασκαλία με τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/φοιτήτρια επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2, παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον/την σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του/της.

Σημειώνεται ότι: το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ⁷ (ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

Κοινό για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες και των δύο κατευθύνσεων
1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'

⁷ Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II= Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

ii.2. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες 2011-2012 και 2012-2013

**	IA12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	IA17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦL03	Λατινική Φιλολογία Ι

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	IA13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
B	ΦA04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦL04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦB27	Βυζαντινή Φιλολογία
	IA 15	Ιστορία της Τέχνης Α

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	IA10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	IA14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	IA16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦN03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦA27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/φοιτητριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σε λ. 122-123.

** Συνστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος TEK300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π24	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
B	ΦA07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία

ii.2. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες 2011-2012 και 2012-2013

B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΤΕΚ126 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*II	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης
*II	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΤΕΚ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*II	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*II	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΤΕΚ126 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΤΕΚ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*II	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων

ii.2. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες 2011-2012 και 2012-2013

		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	TEK303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*II	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών/φοιτητριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. **124**.

3. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες με έτη εισαγωγής

από το 2013-2014 έως και το 2018-2019

Οι πιστωτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους/νες φοιτητές/φοιτήτριες.

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ εξασφαλίζει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους/στις αποφοίτους του, οι οποίοι/ες έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής. Η κατοχή της Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας δίδει στους/στις ανωτέρω αποφοίτους τη δυνατότητα:

Να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα (στη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων»), με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε· 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

Με σκοπό την εξασφάλιση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας από το πτυχίο του, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προέβη σε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες του που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σε πλήρη προσαρμογή του στον νόμο 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε, σύμφωνα με τον οποίο:

Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος διδακτικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, το Τμήμα ενσωμάτωσε στο πρόγραμμα σπουδών του κύκλο μαθημάτων, που εξασφαλίζουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους/στις αποφοίτους του οι οποίοι/ες έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής (οι εισαχθέντες/είσες κατά προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη υπάγονται στην προ του νόμου 3848/2010 νομοθεσία, που δεν απαιτεί την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια και παρέχει στους/στις κατόχους πτυχίου του Τμήματός μας τη δυνατότητα διορισμού ή πρόσληψής τους στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση χωρίς άλλες προϋποθέσεις). Σημειώνεται ότι τα περισσότερα από τα μαθήματα αυτά ήδη περιέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και διδάσκονται στους φοιτητές/φοιτήτριες του από πολλά έτη.

Τα μαθήματα που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

13 μαθήματα = 46 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 4 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας, εκ των οποίων 1 × 4 π.μ., 1 × 4,5 π.μ., 2 × 3 π.μ.)

β) Μαθήματα Κορμού:

21 μαθήματα = 105,5 π.μ. (20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ., 1 μάθημα × 5,5 π.μ = 5,5 π.μ.).

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:⁸

⁸ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 62-66). Για την κάλυψή του ο φοιτητής/φοιτήτρια,

1 μάθημα×5,5 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:⁹

16 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ.)
(αναλυτικά βλ. παρακάτω)

8 μαθήματα
Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
45-48 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)
(αναλυτικά βλ. παρακάτω)

7 μαθήματα
Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
39,5-42 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

που εισήχθη από το ακ. έτ. 2013-14 έως το ακ. έτ. 2018-19, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακόλουθων μαθημάτων ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 62-66).

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή ΤΕΚ008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΤΕΚ 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

⁹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο/η φοιτητής/φοιτήτρια να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του/της φοιτητή/φοιτήτριας στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του/της, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του/της στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/φοιτήτριας στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία σε περισσότερα από δύο (2) τρία μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιδέχει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Η έκταση των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/φοιτητριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23. Τα δύο σεμιναριακά μαθήματα έχουν αναγνωριστεί και ως μαθήματα Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας (βλ. και Πίνακα σελ. 62-66).

2 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3.

Σε περίπτωση που οι φοιτητές/φοιτήτριες επιλέξουν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο και κυμαίνεται μεταξύ των **6 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από μαθήματα εκτός του Τμήματός μας) και των **12 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από σεμιναριακά μαθήματα του Τμήματός μας)

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

Για τους φοιτητές που εισήχθησαν από το ακαδ. έτος 2013-2014 έως το ακαδ. έτος 2018-2019, δίνονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

Το μάθημα Π03 παραμένει μάθημα Κορμού

Το μάθημα Π22 παραμένει υποχρεωτικό Κατεύθυνσης

Το μάθημα ΙΑ17 παραμένει μάθημα Κορμού

Το μάθημα ΙΑ43 παραμένει υποχρεωτικό Κατεύθυνσης

Το μάθημα ΠΔ300 αντικαθίσταται από το μάθημα ΤΕΚ300 και παραμένει μάθημα βάσης

Το μάθημα ΠΔ302 αντικαθίσταται από το μάθημα ΤΕΚ126 και παραμένει μάθημα βάσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ¹⁰

(ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ
ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-14 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2018-19)¹¹

¹⁰ Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*Π= Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

¹¹ Υπογραμμίζεται ότι για τη λήψη του πτυχίου ο/η φοιτητής/φοιτήτρια, i. ανάλογα με την Κατεύθυνση, Ιστορίας ή Αρχαιολογίας, που ακολουθεί υποχρεούται, από τα οκτώ (8) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Ιστορίας» / από τα επτά (7) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης», να παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία παράλληλα έχει αναγνωρίσει ότι συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια.

ii. για την κάλυψη του υποχρεωτικού Μαθήματος Κορμού Εσωτερικής Επιλογής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των ακόλουθων μαθημάτων:

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή

Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή

ΤΕΚ008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή

ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΤΕΚ008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

1. Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

13 μαθήματα = 46 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 4 μαθήματα από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εκ των οποίων 1 × 4 π.μ., 1 × 4,5 π.μ., 2 × 3 π.μ.)

β) Μαθήματα Κορμού:

21 μαθήματα = 105,5 π.μ. (20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ., 1 μάθημα × 5,5 π.μ = 5,5 π.μ.).

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

*Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:*¹²

Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

¹² Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 62-66). Για την κάλυψή του ο φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2018-19, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακόλουθων μαθημάτων ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 62-66).

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή ΤΕΚ 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή ΤΕΚ 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΤΕΚ 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΤΕΚ 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το

1 μάθημα×5,5 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹³

16 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

40,5 π.μ. (7 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)

(αναλυτικά βλ. παρακάτω)

8 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

45-48 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης σε:

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

46 π.μ. (8 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)

(αναλυτικά βλ. παρακάτω)

7 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

39,5-42 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο και κυμαίνεται μεταξύ των **6 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από μαθήματα εκτός του Τμήματός μας) και των **12 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από σεμιναριακά μαθήματα του Τμήματός μας).

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά	Βάσης	13	46

μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

¹³ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο/η φοιτητής/-τρια να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα. Η επίδοση του/της φοιτητή/-τριας στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/-τριας στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23. Τα δύο σεμιναριακά μαθήματα έχουν αναγνωριστεί και ως μαθήματα Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας (βλ. και Πίνακα σελ. 62-66).

και για τις δύο κατευθύνσεις			
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 – 48
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 252

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	7	39,5 – 42
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 251,5

Προσφερόμενα μαθήματα

Πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης

13 μαθήματα	π. μ. 46
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV	
ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΤΕΚ301 Παιδαγωγικά Ι	4
ΤΕΚ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	4,5
ΤΕΚ300 Παιδαγωγικά ΙΙΙ	3
ΤΕΚ126 Παιδαγωγικά ΙV	3

Σύνολο	46
β) Μαθήματα Κορμού	π. μ.
21 μαθήματα	105,5
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π. μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α΄	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β΄	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α΄	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β΄	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α΄	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α΄	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α΄	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α΄	5
<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π. μ.</i>
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α΄	5
IA 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β΄	5
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α΄	5
IA 12 Κλασική Αρχαιολογία Β΄	5
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α΄	5
IA 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β΄	5
IA 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
IA 15 Ιστορία της Τέχνης Α΄	5
IA 16 Ιστορία της Τέχνης Β΄	5
Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής ¹⁴ :	π. μ.

IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο

¹⁴ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 62-66). Για την κάλυψή του ο/η φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2018-19, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολουθών μαθημάτων ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 62-66):

IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή TEK 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή TEK 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

- Οι φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, TEK 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, TEK 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές/-τριες ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «IA190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, TEK 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, TEK 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές/-τριες ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή

II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή

TEK 008 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή

TEK 004 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

5,5

Σύνολο

105,5

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά

π. μ.

8 μαθήματα

40,5

II 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας

5,5

II 25 Αρχαία Ιστορία Γ΄

5

II 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β΄

5

II 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β΄

5

II 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β΄

5

II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β΄

5

II 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

5

II 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου

5

Σύνολο

40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

β) Επιλεγόμενα σεμιναριακά

π.μ.

ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία

6

ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία (Ρωμαϊκοί χρόνοι)

6

ΣΙ 81 Αρχαία Ιστορία

6

ΣΙ 95 Αρχαία Ιστορία

6

ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία

6

ΣΙ 161 Βυζαντινή Ιστορία

6

ΣΙ 106 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

6

ΣΙ 176 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία

6

ΣΙ 02 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

6

ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

6

ΣΙ 209 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

6

ΣΙ 231 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

6

ΣΙ 153 Ιστορία Νέου Ελληνισμού

6

ΣΙ 154 Ιστορία Νέου Ελληνισμού

6

ΣΙ 166 Οθωμανική Ιστορία

6

ΣΙ 142 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

6

ΣΙ 144 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

6

ΣΙ 85 Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία

6

Γ) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	π.μ.
Π 89 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 91 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 133 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 134 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 218 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 219 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 115 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 116 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 123 Οθωμανική Ιστορία	5,5
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 142 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 143 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 103 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών	5,5
Π 126 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 137 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 138 Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 146 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική ιστορία	5,5
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση φοιτητών/ριών	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Α) Υποχρεωτικά	π.μ.
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας

μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 39,5 (2 σεμιναριακά και 5 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 42 π.μ. (7 σεμιναριακά μαθήματα)..

β) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 154 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 155 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 158 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 16 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 156 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 165 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 166 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 173 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 19 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 196 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 197 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 106 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 107 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 108 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6
ΣΑ 136 Μουσειολογία	6
Γ) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	π.μ.
ΙΑ 150 Αρχαιομετρία	5.5
ΙΑ 154 Βιοαρχαιολογία	5.5
ΙΑ 124 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 151 Προϊστορική Αρχαιολογία	5.5
ΙΑ 153 Προϊστορική Αρχαιολογία	5.5
ΙΑ 112 Κλασική Αρχαιολογία	5.5
ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5.5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5.5
ΙΑ 184 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 107 Βασικές Αρχές Ανασκαφικής Συντήρησης	5.5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5.5
ΙΑ 159 Ιστορία της Τέχνης	5.5
ΙΑ 160 Ιστορία της Τέχνης	5.5
ΙΑ 190 Μουσειολογία	5.5
ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία	5.5

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία
	ΙΑ 15	Ιστορία της Τέχνης Α

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
Ι	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*Ι	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*Ι	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*Ι	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
B	ΤΕΚ300	(Παιδαγωγικά ΙΙΙ) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας

* Από το ακαδ. έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	II22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	II30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	II84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	II24	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	TEK126	(Παιδαγωγικά IV) Αναλυτικό Πρόγραμμα

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	TEK301	(Παιδαγωγικά I) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		Τέσσερα (4) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	TEK303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολουθών μαθημάτων:
	IA190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	II126	ή Ιστορία της Εκπαίδευσης
	TEK008	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	TEK004	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας, το ένα εκ των οποίων μπορεί να είναι η Πρακτική Άσκηση 61ΠρΑσκ
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	IA26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*II	IA42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών

*II	IA43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης
*II	IA44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
B	TEK300	(Παιδαγωγικά III) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	IA31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*II	IA21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*II	IA29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	TEK126	(Παιδαγωγικά IV) Αναλυτικό Πρόγραμμα
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ή η Πρακτική Άσκηση 61 ΠρΑσκ

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	TEK301	(Παιδαγωγικά I) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
II	IA108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	TEK303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
II	IA103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u>
	IA190	Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακόλουθων μαθημάτων:
	ΠΙ126	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
		ή
	TEK008	Ιστορία της Εκπαίδευσης
		ή
		Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	TEK004	ή

ii.3. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες από 2013-2014 ως 2018-2019

		Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Δύο (2) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, το ένα εκ των οποίων μπορεί να είναι η Πρακτική Άσκηση 61ΠρΑσκ
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών/φοιτητριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 124.

Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας
(για τους εισαχθέντες από το 2013-14 έως και το 2018-2019)

		ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής				
1		Οι φοιτητές/τήτριες παρακολουθούν ως Μάθημα Υποχρεωτικό, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα (1) από τα τέσσερα μαθήματα που ακολουθούν (1Α. Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας*), 1Β. Ιστορία της Εκπαίδευσης, 1Γ. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, 1Δ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης).		
Η	Α	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας* (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής. Η δομή του μαθήματος αρθρώνεται στις ακόλουθες βασικές ενότητες: 1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων και εν γένει του υλικού πολιτισμού 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, οικογένειες, ενήλικους, ΑμεΑ, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών 8. Μουσείο και Σχολείο: πλαίσιο, προκλήσεις, προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας 9. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων μέσων 10. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες.	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	5,5
Η	Β	Ιστορία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19ο και 20ό αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στην συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	5,5
Η	Γ	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες	5,5

		- Εισαγωγή στη διοίκηση της εκπαίδευσης - Ο ρόλος του κράτους στη διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος - Ιστορική επισκόπηση των σχολών διοίκησης - Οι έννοιες της οργάνωσης - Η έννοια της διοίκησης - Μορφές-μοντέλα διοίκησης - Η γραφειοκρατία στην εκπαίδευση - Το εκπαιδευτικό σύστημα ως ανοικτό σύστημα - Η δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος –θεσμικό πλαίσιο - Αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση	= 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	
Η	Δ	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κριτική ανάλυση της οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη της σχέσης μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μελετώνται οι κοινωνικές πτυχές τη εκπαίδευσης, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των σχολείων, οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνικής ανισότητας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις διάδρασης στο μικροεπίπεδο των εκπαιδευτικών θεσμών έχουν τον αντίκτυπό τους σε γενικότερες κοινωνικές διεργασίες. Στους στόχους του μαθήματος συγκαταλέγονται: 1. Η μελέτη της βασικής αποστολής της εκπαίδευσης. 2. Η κατανόηση του ρόλου και της σημασίας της εκπαίδευσης για το άτομο και την κοινωνία, καθώς και η κατανόηση των λόγων που οδήγησαν στη θέσπιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. 3. Η εξοικείωση με τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αναφορικά με το ρόλο της εκπαίδευσης στην κοινωνία (Φονξιοναλισμός, Μαρξισμός, Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) 4. Η μελέτη του ρόλου που παίζει η σχολική εκπαίδευση στις σημερινές κοινωνίες, από την κοινωνικοποίηση του υποκειμένου μέχρι την αναπαραγωγή των κοινωνικών θέσεων από γενιά σε γενιά. 5. Η μελέτη της προοπτικής της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και παγκόσμια	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	5,5
2		Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές, κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχειακή εργασία κ.ά.) Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωσή τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών (στοιχεία αναγκαία για την ιστορική έρευνα και τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας).	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	5
2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας				
3		Παιδαγωγική Ψυχολογία (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) Η παιδαγωγική ψυχολογία είναι η εφαρμογή των ψυχολογικών μεθόδων στη μελέτη της μάθησης και της διδασκαλίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι μέθοδοι και θεωρίες της παιδαγωγικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα η γνωστική, γλωσσική, ψυχοκοινωνική	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες	3

		και ηθική ανάπτυξη των μαθητών μέσω των συμπεριφοριστικών και κοινωνικογνωστικών θεωριών δίνοντας έμφαση στις ατομικές διαφορές, τη μνήμη, την κατανόηση, τη μεταγνώση, την αυτοαντίληψη και τα κίνητρα των μαθητών. Εξίσου σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της δυναμικής και της διαχείρισης της σχολικής τάξης για το χειρισμό των δυσκολιών που παρουσιάζουν οι μαθητές στη μάθηση. Στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες: α. να εξοικειωθούν με θεωρίες και ερευνητικά πορίσματα στην περιοχή της μάθησης και β. να κατανοήσουν τον τρόπο εφαρμογής των θεωριών παιδαγωγικής ψυχολογίας στην πράξη.	σε ένα εξάμηνο	
4		Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) Το μάθημα αποβλέπει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές/τήτριες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικά με την προβληματική των αναλυτικών προγραμμάτων (Α.Π.), τόσο στο μακροεπίπεδο ενός συστήματος όσο και στο μικροεπίπεδο της τάξης. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/φοιτήτριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις μεταρρυθμίσεις των Α.Π, τα «συστήματα γνώσης» και τα «καθεστώτα αλήθειας», τα οποία συνδέονται με κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τις σχέσεις ανάμεσα στην εξουσία, τη γνώση και την κοινωνία, τα ζητήματα της πιο «αξιόλογης γνώσης», τις πολιτικές της γνώσης και τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές θεωρήσεις για τα Α.Π., καθώς και των προεκτάσεων που δημιουργούνται σε όλα τα επίπεδα των σχολικών έργων, ιδιαίτερα στους ρόλους των εκπαιδευτικών στην «Κοινωνία της γνώσης». Παράλληλα, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα μνηθούν στο συστηματικό σχεδιασμό και την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης μαθημάτων (curriculum design), και στις στοχαστικές και αναστοχαστικές πρακτικές που απαιτούνται ως προς την υλοποίηση και προσαρμογή του Α.Π. στην τάξη. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εξοικειωθούν με τα κρίσιμα ζητήματα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων ως προς τις θεωρίες των Α.Π., τις μεθοδολογίες εκπόνησης τους, την προέλευση, τις μορφές και χρήσεις της σχολικής γνώσης διαχρονικά, τις διαδικασίες επιλογής και διάχυσης της ως πιο «αξιόλογης γνώσης», ενώ παράλληλα θα αναπτύξουν δεξιότητες και τεχνογνωσία σε θέματα που αφορούν: την υλοποίηση και προσαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος (Α.Π.) στο επίπεδο της τάξης και των μαθητών, τα διαφορετικά κριτήρια και μεθόδους σχετικά με την οργάνωση των γνωστικών περιεχομένων και τη διάταξη της διδασκτέας ύλης, τα μοντέλα σχεδιασμού των Α.Π., καθώς και τους τρόπους συσχέτισης και αναπλαισίωσης της επιστημονικής, σχολικής και βιωματικής γνώσης. Ταυτόχρονα, θα αναλυθούν οι αδυναμίες και τα διαχρονικά προβλήματα των Α.Π. στην Ελλάδα, η σχέση Α.Π., διδασκαλίας και σχολικών εγχειριδίων, οι λειτουργίες του «κρυφού» ή αφανούς προγράμματος και οι επιδράσεις του στη σχολική κουλτούρα και «οικολογία» της τάξης. Θα αναπτυχθούν, επίσης, δεξιότητες σχετικά με τις μορφές, τις προσεγγίσεις, τα στάδια και τα μοντέλα αξιολόγησης των Α.Π. Θα αναλυθούν, τέλος, οι διεθνείς τάσεις των Α.Π., οι προοπτικές για τις κατευθύνσεις, το περιεχόμενο, τις δεξιότητες και την πιο «αξιόλογη γνώση» των Α.Π., στο εγγύς μέλλον, αναζητώντας νέους ρόλους και διαδικασίες για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς και τα εκπαιδευτικά συστήματα.	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	3
3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση				
5		Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) Οι φοιτητές/τήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας παρακολουθούν υποχρεωτικά δύο σεμιναριακά μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με ελεύθερη, εσωτερική επιλογή μεταξύ των προσφερόμενων σεμιναριακών μαθημάτων Ιστορίας /	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα	6

ii.3. Πρόγραμμα σπουδών για εισαχθέντες/είσες από 2013-2014 ως 2018-2019

		Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Στα σεμιναριακά μαθήματα κύρια επιδίωξη είναι η γνωριμία των φοιτητών/φοιτητριών με τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, ενώ, εκτός από την ερευνητική διάσταση, αξιοποιούνται τεχνικές μάθησης και διδασκαλίας, που συμπεριλαμβάνουν τη διδακτική διάσταση των μαθημάτων της Ιστορίας/Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Ο αριθμός των φοιτητών/φοιτητριών στο κάθε σεμιναριακό μάθημα δεν υπερβαίνει τους 23 και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές/τήτριες έχουν ενεργό ρόλο στο μάθημα και η επίδοσή τους διαμορφώνεται με κριτήριο την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας, υπό τον τύπο του μαθήματος, ενώπιον του διδάσκοντα, ο οποίος προβαίνει σε επιστημονικές και διδακτικές παρεμβάσεις, και των συμφοιτητών/φοιτητριών τους, καθώς επίσης την υποβολή της εργασίας αυτής σε γραπτή μορφή και την όλη συμμετοχή τους στο μάθημα.	εξάμηνο	
6		Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) <i>Βλ. παραπάνω, αρ. 5.</i>	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	6
7		Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ • Ιστορική εξέλιξη της διδασκαλίας του μαθήματος. • Φυσιognωμία του μαθήματος: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. • Το θεσμικό πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος (ΑΠΣ, ΔΕΠΠΣ και λοιπό νομοθετικό πλαίσιο: εγκύκλιοι, προεδρικά διατάγματα κ.ά.). • Η ερμηνευτική ως μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος. • Σύγχρονα εργαλεία διδασκαλίας: σχέδιο δράσης, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, βοηθητικοί χάρτες, εκπαιδευτικά λογισμικά). • Το σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος: έντυπο, ηλεκτρονικό, πολυτροπικό. • Η έννοια του σχεδίου διδασκαλίας. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ • Οργάνωση μικροδιδασκαλιών. • Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών.	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	4
8		Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη. (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) <i>Το μάθημα συνοδεύεται από</i> <i>Πρακτική Άσκηση σε σχολεία</i> Η επιστήμη της ιστορίας και οι κοινωνικές της διαστάσεις. Η ιστορική γνώση και οι ιδιαιτερότητες της. Δομή της ιστορικής γνώσης. Ιστορική αφήγηση, ιστορική εξήγηση, ιστορικές έννοιες, ιστορικοί χρόνοι. Σχολική ιστορία και επιστημονική γνώση. Η ιστορία ως αντικείμενο μάθησης. Ψυχολογικές αρχές και μαθησιακές προϋποθέσεις, ο μαθητής ως αναγνώστης της ιστορίας. Η διδασκαλία της ιστορίας ως θεσμός. Διαμεσολαβήσεις της ιστορικής γνώσης. Προγράμματα Σπουδών ιστορίας και σχολικά εγχειρίδια. Εποικοδομιστικές θεωρίες μάθησης και πρόσληψη ιστορικού κειμένου. Νοητικά μοντέλα των μαθητών και εμπόδια στην οικειοποίηση της ιστορικής γνώσης. Οργάνωση μαθησιακών περιβαλλόντων, σύγχρονα μέσα διδασκαλίας και αξιολόγηση. Δημόσιες χρήσεις της ιστορίας, ιστορική μνήμη και πολιτισμική ταυτότητα.	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	4,5
		Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε σχολεία (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)		

ΣΥΝΟΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ
8		312	37

Αντιστοίχιση κωδικών

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

Μάθημα	Παλαιός κωδικός	Νέος κωδικός
Παιδαγωγική Ψυχολογία	62ΠΔ300	61TEK300
Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	61ΠΔ01 61ΠΔ301	61TEK301
Από το αναλυτικό πρόγραμμα και το σχολικό εγχειρίδιο στη διδακτική πράξη	62ΠΔ206	74TEK111
Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	62ΠΔ162	61TEK008
Ειδική Αγωγή	62ΠΔ158	74TEK007
Αναλυτικά Προγράμματα	62ΠΔ155	74TEK009
Μεθοδολογία διδασκαλίας της πρότυπης νέας ελληνικής γλώσσας	62ΠΔ205	74TEK013
Συγκριτική Εκπαίδευση	62ΠΔ229	74TEK513
Ψηφιακές Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση	62ΠΔ171	74TEK012
Αναλυτικό πρόγραμμα, διδασκαλία και μάθηση- ασκήσεις	62ΠΔ302	61TEK126
Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών μαθημάτων	62ΠΔ303	61TEK303
Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	62ΠΔ173	74TEK005
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	62ΠΔ169	74TEK011
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	62ΠΔ119	61TEK004
Ειδική Διδακτική της Λογετεχνίας	62ΠΔ217	74TEK123
Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση	62ΠΔ178	74TEK523
Σύγχρονα Περιβαλλοντικά Ζητήματα	62ΠΔ203	74TEK212

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Μάθημα	Παλαιός κωδικός	Νέος κωδικός
Βυζαντινή Φιλοσοφία	62ΦΣ106	73ΦΛΣ204
Ηθική Φιλοσοφία	62ΦΣ107	73ΦΣ107
Αισθητική	62ΦΣ115	73ΦΣ115
Φιλοσοφία της Θρησκείας	62ΦΣ137	73ΦΣ137

ΣΤ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο	
Α. Μαθήματα Κορμού	
Κωδικός. – Τίτλος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων/ουσα – Ώρες
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχειακή έρευνα κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών. Το μάθημα γίνεται με τη συνεπικουρία των μελών Ε.Δ.Ι.Π., του Α. Αντωνόπουλου και κας Χ Μπαλή, οι οποίοι θα προσφέρουν τριώρη διδασκαλία για την αρχειακή έρευνα και την εκπόνηση εργασιών, καθώς και εκπαιδευτικές ξεναγήσεις. η-Τάξη: ARCH289 Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες
Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	Από τη δημιουργία της πόλεως έως και τα τέλη της βασιλείας του Φιλίππου Β΄ Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου κατά την αρχαϊκή περίοδο, η εμφάνιση και οργάνωση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, η νομοθεσία, ο αποικισμός, η τυραννίδα καθώς και η μετάβαση τους κλασσικούς χρόνους, οι εξελίξεις στον ελλαδικό χώρο, η σύγκρουση με τους Αχαιμενίδες, η ηγεμονία τους Αθήνας και η τελική αναμέτρηση με τη Σπάρτη, ο πόλεμος μεταξύ Σπάρτης και Περσίας και η κατάληξή του, η ηγεμονία τους

	Σπάρτης και η ίδρυση τους Β' Αθηναϊκής Συμμαχίας, οι Σπαρτιατικές παρεμβάσεις στη Βοιωτία και η κατίσχυση τους Θήβας, η Κοινή Ειρήνη, ο Συμμαχικός πόλεμος και τέλος το βασίλειο των Μακεδόνων υπό τον Φίλιππο Β'. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων τους αρχαίας ιστορίας. η-Τάξη: ARCH1140 Σ. Ψωμά, 3 ώρες
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4ο έως τον 11ο αιώνα Στο πλαίσιο του μαθήματος μελετώνται βασικές δομές του βυζαντινού κράτους από το 324 έως το 1071 (πολιτική ιδεολογία, πολιτειακοί παράγοντες, κρατική οργάνωση). Μελετώνται επίσης τομείς στην πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή. Κλιμάκιο Α-Κ: η-Τάξη: ARCH154 Κ. Νικολάου, 3 ώρες Κλιμάκιο Λ-Ω: η-Τάξη: ARCH1105 Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	Οικονομικοκοινωνική – πνευματική – εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι. Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από τον 15ο έως τις αρχές του 19ου αιώνα. Στόχος του είναι η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική, διανοητική και εθνική συγκρότηση των πληθυσμών του ελληνικού χώρου και της ελληνικής διασποράς στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας, καθώς και η ανίχνευση των διαφορετικών αποτυπωμάτων της οθωμανικής κατάκτησης στον ελληνικό χώρο. η-Τάξη: ARCH303 Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες

**Β. Μαθήματα Ειδίκευσης
Υποχρεωτικά**

Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών; <i>η-Τάξη: ARCH510</i> <i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i>
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της Ρωμαϊκής Ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης (753 π.Χ.) έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (305 μ.Χ.). Ειδικότερα, έμφαση θα δοθεί στα εξής θέματα: στους πολιτικούς θεσμούς, το πολίτευμα και την κοινωνική οργάνωση της ρεπουμπλικανικής Ρώμης, στην επέκταση της Ρώμης στην Ιταλία και τη Μεσόγειο και τις συνέπειές της, στην κρίση της ρωμαϊκής <i>res publica</i> κατά τον ύστερο 2ο και τον 1ο αιώνα π.Χ., στη συγκρότηση του καθεστώτος της Ηγεμονίας (<i>principatus</i>) επί Αυγούστου, στη διοικητική οργάνωση και την κοινωνική διαστρωμάτωση του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τους Αυτοκρατορικούς Χρόνους, στην κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. <i>η-Τάξη: ARCH701</i> <i>Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες</i>
Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώτης Νεότερης Περιόδου (16ος - 18ος αι.) Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες

	και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789. η-Τάξη: ARCH100 Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες
II 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	Η Ελλάδα στο α' μισό του 20ού αιώνα Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας από το κίνημα στου Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, οι Εθνικοί Πόλεμοι (1912-1922), το Μικρασιατικό Ζήτημα, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική μεταρρύθμιση και η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους μνήμης. η-Τάξη: ARCH304 Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρώπινων κοινωνιών στη διαδρομή της ανθρώπινης ιστορίας, με έμφαση στη νεότερη εποχή (15ος-20ός αι.). Θα εξεταστούν ζητήματα όπως η επιρροή της γεωγραφίας στην οικονομική και πολιτική εξέλιξη των ανθρώπινων κοινωνιών και των πολιτικών ενότητων, ο ρόλος της τεχνολογίας, των θαλάσσιων δρόμων και του εμπορίου, οι πολιτιστικές διαδράσεις, οι παράγοντες που οδήγησαν στην άνοδο της Δύσης και την επιβολή της αποικιοκρατίας, και η προϊούσα αμφισβήτηση της δυτικοκεντρικής πρόσληψης της ιστορίας. Το μάθημα θα αποδώσει μεγάλη έμφαση στη γεωγραφία και τη γνώση του παγκόσμιου χάρτη. η-Τάξη: ARCH309 Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες
Γ. Επιλεγόμενα Μαθήματα Ειδίκευσης	
Γ1. Σεμιναριακά¹⁵	

¹⁵ Οι φοιτητές/φοιτήτριες δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	Όψεις της κοινωνίας και των θεσμών στον αρχαίο ελληνικό κόσμο Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η εξέταση ζητημάτων που αφορούν τις αρχαίες ελληνικές κοινωνίες και το θεσμικό τους πλαίσιο. Ειδικότερα θα μελετηθούν ζητήματα που αφορούν • το γυμνάσιο, την εφηβεία, την εκπαίδευση • τις γιορτές και τη συμμετοχή της κοινότητας σε αυτές • τους μέτοικους και την εμπλοκή τους στη ζωή των πόλεων • τους δούλους και τους απελεύθερους • τις γυναίκες και την παρουσία τους στα κοινά • τα σώματα και τη λειτουργία τους Η προσέγγιση των θεμάτων θα γίνει μέσα από γραπτές μαρτυρίες (γραμματειακές πηγές, επιγραφές) με τη συνεπικουρία αρχαιολογικών μαρτυριών. η-Τάξη: ARCH1069 Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες
ΣΙ 95 Πηγές για την Αρχαία Ελληνική Ιστορία	Το σεμινάριο επικεντρώνεται στην εξοικείωση με τους διαφορετικής φύσης πηγές για την Αρχαία Ελληνική Ιστορία, την αξιολόγησή και αξιοποίησή τους και το συνδυασμό τους. Φιλολογικές μαρτυρίες κυρίως, αλλά και όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, και επιγραφές που αφορούν στο δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο, νομίσματα και αρχαιολογικά δεδομένα συνεξετάζονται με στόχο την πληρέστερη ερμηνεία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου. Η-Τάξη: ARCH1143 Σ. Ψωμά, 3 ώρες
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	Πολιτισμικές σχέσεις ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία Το σεμινάριο αυτό θα επικεντρώσει την προσοχή του στην άρση της πολιτισμικής αποξένωσης των δύο τμημάτων της Χριστιανοσύνης και στη εμφάνιση μίας νέας δυναμικής στις μεταξύ τους σχέσεις μέσα από την αναγκαστική συνύπαρξη τους στην Ανατολή μετά το 1204 και τις αλληλοεπιδράσεις που αυτή επέφερε σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Από το 1261 και εξής μέσα από μία συγκυρία παραγόντων δημιουργούνται πολύμορφοι δίαυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στους δύο κόσμους : η στρόφη του Βυζαντίου προς τη Δύση για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, μία εξαιρετικά έντονη και ευρηματική βυζαντινή διπλωματία προσανατολισμένη στα μεγάλα κέντρα της Ευρώπης, η Κωνσταντινούπολη ως πόλος έλξης Ιταλών ουμανιστών και η μοναδική συμβολή χαρισματικών Βυζαντινών λογίων στην αμοιβαία πολιτισμική

	προσέγγιση Βυζαντίου–Δύσης, θα οδηγήσουν στο φαινόμενο των ουσιαστικών πολιτισμικών σχέσεων ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία. η-Τάξη: ARCH450 Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες
ΣΙ 106 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	Η διατροφή και η ιδεολογικοποίηση της τροφής στις μεσαιωνικές κοινωνίες της Ευρώπης Η διατροφική επιλογή και η επακόλουθη κατανάλωση μιας σειράς τροφίμων αποτελούν πολύπλοκες διαδικασίες, οι οποίες επηρεάζονται από ένα σύνολο ποικίλων και αλληλεξαρτώμενων παραγόντων. Οι έμφυτες προτιμήσεις, η εξατομικευμένη επιλογή και το φυσικό περιβάλλον ορίζουν τη διαθεσιμότητα των αγαθών προς βρώση, ενώ το εθιμικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, η κοινωνική πραγματικότητα, αλλά και οι συγκεκριμένες θρησκευτικές αντιλήψεις και πεποιθήσεις νοηματοδοτούν τις διατροφικές επιλογές και προσδίδουν πνευματική και ηθική υπόσταση στα υλικά αγαθά. Για παράδειγμα, ο χριστιανισμός, ως κυρίαρχη θρησκεία στη μεσαιωνική Δυτική Ευρώπη, ορίζει τις τροφοληπτικές επιλογές των ιστορικών υποκειμένων μέσω της επιβολής περιοριστικών διαιτητικών κανόνων, διατροφικών απαγορεύσεων και τελετουργικών εμπειριών συντελώντας καθοριστικά στη δόμηση της σχέσης του ατόμου με την τροφή. Στο σεμινάριο αυτό ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο διατροφικό δίπολο της λαιμαργίας και της νηστείας, στις αποκλίνουσες διατροφικές επιλογές των οπαδών των αιρετικών κινήσεων που προέβαλλαν μια εναλλακτική διατροφική οδό, αλλά και στην επονομαζόμενη <i>holy anorexia</i> ή <i>anorexia nervosa</i>, ως μια ακραία έκφραση νηστείας και προσπάθειας τιθάσευσης του σώματος, η οποία με σύγχρονους επιστημονικούς όρους ορίζεται ως διατροφική διαταραχή. η-Τάξη: ARCH1189 Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες
ΣΙ 176 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	Φραγκικές ηγεμονίες στον ελλαδικό χώρο (12ος-15ος αι.): Πολιτική, κοινωνία και πολιτισμός Το σεμινάριο επικεντρώνεται στα κρατικά μορφώματα που ιδρύθηκαν στον ελλαδικό χώρο από τους διάφορους Δυτικούς («Φράγκους»), εξαιρουμένων των βενετικών κτήσεων. Τα περισσότερα προέκυψαν ως αποτέλεσμα της Τέταρτης Σταυροφορίας (Λατινική αυτοκρατορία της Κωνσταντινούπολης, πριγκιπάτο της Αχαΐας, κ.ο.κ.), αλλά κάποια δημιουργήθηκαν νωρίτερα ή αργότερα από το 1204

	(π.χ. το κράτος των Ιωαννιτών Ιπποτών στα Δωδεκάνησα τον 14ο αιώνα). Εξετάζεται τόσο η πολιτική ιστορία των παραπάνω κρατών, όσο και μια σειρά από θέματα όπως: διακυβέρνηση, κοινωνία, θρησκεία, οικονομία, πολιτισμός, κ.ά. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις σχέσεις ανάμεσα σε κατακτητές και κατακτημένους, στις συνέχειες και τις τομές ως προς την προγενέστερη βυζαντινή πραγματικότητα, καθώς και στις συνέπειες και τη σημασία των φραγκικών κρατών αυτών στην ιστορία του ελλαδικού χώρου γενικότερα. η-Τάξη: ARCH 1038 N. Χρύσης, 3 ώρες
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700 Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: <i>Sabbath</i> και <i>maleficium</i>. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης II 19 <i>Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</i> η-Τάξη: ARCH111 K. Γαλανάκης, 3 ώρες
ΣΙ 02 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Ευρωπαϊκές πόλεις, 19ος–20ός αι. Στο σεμινάριο εξετάζεται η ιστορία του ευρωπαϊκού αστικού χώρου κατά τον 19ο και 20ό αιώνα. Μας απασχολεί η αστικοποίηση ως κομβικός μετασχηματισμός της νεωτερικότητας, συνδεδεμένος με θεμελιώδεις διεργασίες και μεταβολές στην οικονομία, την πολιτική και την κοινωνία που λαμβάνουν χώρα κατεξοχήν στις πόλεις της νεότερης και σύγχρονης Ευρώπης. Ειδικότερα θα εξετασθούν το μέγεθος, ο πληθυσμός, ο χαρακτήρας, η τυπολογία, η εσωτερική διάρθρωση και η κοινωνική χωροταξία, η διοίκηση, οι υποδομές, οι αναπλάσεις, η καθημερινότητα και η πρόσληψη των αστικών κέντρων. Πέρα από την ανάλυση των γενικών τάσεων, το σεμινάριο θα εμβαθύνει σε συγκεκριμένα

	παραδείγματα ευρωπαϊκών πόλεων. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο συνιστώνται η αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος II 14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'. η-Τάξη:ARCH756 Κ. Ράπτης, 3 ώρες
ΣΙ 142 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	Μετά τον πόλεμο: κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός στην Ελλάδα, 1945-1967 Οι δεκαετίες που ακολούθησαν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αποτελούν μια διακριτή ιστορική περίοδο τόσο στο ελληνικό όσο και στο διεθνές πλαίσιο, την οποία διατρέχουν τάσεις που άλλαξαν τη μορφή του κόσμου, όπως είναι η αποαποικιοποίηση, ο Ψυχρός Πόλεμος, το κράτος πρόνοιας και η οικονομική άνοδος, τα νέα κοινωνικά κινήματα, η πολιτιστική επανάσταση. Η ελληνική κοινωνία συμμετείχε σε αυτό το διεθνές γίνεσθαι φέροντας επί χρόνια το πολιτικό, κοινωνικό και συναισθηματικό φορτίο του εμφύλιου πολέμου. Ωστόσο, εκτός από τη μεγάλη τομή του Εμφυλίου, πολλές ακόμα σημαντικές καμπές και μετασχηματισμοί συνέβησαν στον ελληνικό χώρο μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1960. Στο σεμινάριο, θα μας απασχολήσουν βασικές πτυχές της εμφυλιοπολεμικής περιόδου, θα επικεντρωθούμε, ωστόσο, κυρίως στις δεκαετίες του 1950 και του 1960, και πιο συγκεκριμένα στις κοινωνικές, πολιτισμικές και ιδεολογικές διεργασίες της εποχής, σε ρεύματα και συζητήσεις που δεν αναφέρονται άμεσα στην κεντρική πολιτική, συνδέονται εντούτοις μαζί της, καθώς διαμορφώνονται από αυτήν και τη διαμορφώνουν. Θα ασχοληθούμε, επίσης, με τα ιστοριογραφικά ερωτήματα που έχουν τεθεί για την περίοδο, με την πολλαπλότητα, τις δυνατότητες και τις δυσκολίες των διαθέσιμων πηγών (διαφορετικά είδη αρχείων, Τύπος, μαρτυρίες, κινηματογράφος, λογοτεχνία, διαφήμιση κ.τ.λ.), αλλά και με διαφορετικά είδη ανάλυσης, που έχουν προταθεί για κεντρικές όψεις της εποχής, όπως είναι η κοινωνιολογική, η πολιτική και η ανθρωπολογική. Για την ευκολότερη και αποδοτικότερη παρακολούθηση του σεμιναρίου, συνιστάται οι φοιτητές/φοιτήτριες να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο υποχρεωτικό μάθημα κατεύθυνσης Ιστορίας II 84 «Ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου Ι». η-Τάξη:ARCH964 Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες

Γ2. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 218 Βυζαντινή Ιστορία

Πόλεις και κόμβοι της Μεσογείου από τον 4ο έως τον 7ο αιώνα

Στο πλαίσιο του μαθήματος μελετώνται οι μεσογειακές πόλεις και οι κόμβοι του Βυζαντίου κατά την πρώτη περίοδο (4ος-7ος αι.) ως βασικά σημεία διοίκησης, κοινωνικής δυναμικής, θρησκευτικών και εκκλησιαστικών εξελίξεων και ως κέντρα ή σταθμοί μετακινήσεων ανθρώπων και αγαθών όπως και διακίνησης ιδεών.

Εξετάζονται μητροπόλεις από την Καρχηδόνα μέχρι την Αλεξάνδρεια και την Ιερουσαλήμ, μαζί με μεγάλες νήσους, που δικτύωναν την αυτοκρατορία. Διερευνώνται οι θεσμικές μεταβολές, η αλλαγή της χρήσης του δημόσιου χώρου, η επισκοπική εξουσία, οι σχέσεις με την ύπαιθρο και οι επιπτώσεις φυσικών καταστροφών αλλά και της ιουστινιάνειας πανώλης. Κατ' αυτόν τον τρόπο αναδεικνύονται οι πόλεις ως συνεκτικός και ανθεκτικός χώρος απαραίτητος για τη μεσογειακή/αυτοκρατορική συνδεσιμότητα, ενώ καταδεικνύεται η σημασία τους πέρα από το παρωχημένο σχήμα της παρακμής.

η-Τάξη: ARCH1198

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

Π 134 Βυζαντινή Ιστορία

Οι διεθνείς σχέσεις του Βυζαντίου τον Ύστερο Μεσαίωνα (13ος-15ος αι.).

Με πυρήνα και βασικό πεδίο ανάλυσης των διεθνών εξελίξεων το Βυζάντιο τους δύο τελευταίους αιώνες της ιστορίας του, το μάθημα αυτό αναλύει το διεθνές περιβάλλον σε μεσαιωνικά συμφραζόμενα μέσα από μία νέα οπτική: αυτή των διεθνών σχέσεων που ύφανε η ηγεσία των Παλαιολόγων αυτοκρατόρων σε αναζήτηση σύγκλισης και συνύπαρξης με χριστιανικές και ισλαμικές δυνάμεις στην παγκόσμια σκηνή. Η νέα αυτή οπτική υπαγορεύτηκε από το Παγκόσμιο Σύστημα του Ύστερου Μεσαίωνα, το οποίο συνιστούσε την κινητήρια διαπολιτισμική δύναμη της ιστορικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Βυζαντίου και η πορεία του δεν θα ήταν εφικτό να αναλυθούν ή να αξιολογηθούν μεμονωμένα αλλά μόνο στο ευρύτερο πολιτικό, πολιτιστικό και οικονομικό περιβάλλον διασύνδεσης και αλληλεπίδρασης του με τις άλλες δυνάμεις.

η-Τάξη: ARCH1088

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες

Π 116 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία	Σταυροφορίες και σταυροφορικά κράτη Το μάθημα καλύπτει ένα σημαντικό κεφάλαιο στην ιστορία της μεσαιωνικής Ευρώπης και των επαφών της με τον ευρύτερο κόσμο. Οι σταυροφορίες αποτελούν ταυτόχρονα παράγοντα και αποτέλεσμα της δυναμικής ανάπτυξης και επέκτασης της λατινικής Χριστιανοσύνης σε διάφορα πεδία (πολιτικό, στρατιωτικό, οικονομικό, πολιτισμικό) και προς όλες τις κατευθύνσεις, από τον 11ο αι. και εξής. Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν τόσο οι πιο «διάσημες» σταυροφορίες που κατευθύνθηκαν προς τους Άγιους Τόπους εναντίον των Μουσουλμανικών δυνάμεων, όσο και η λιγότερο γνωστή σταυροφορική δραστηριότητα που αναπτύχθηκε σε πολλά άλλα μέτωπα: π.χ. στην Ιβηρική Χερσόνησο, στη Βαλτική, στον ελλαδικό και βαλκανικό χώρο, αλλά ακόμα και εντός της δυτικής Ευρώπης. Εξετάζονται, μεταξύ άλλων, οι θεωρητικές βάσεις, τα θεσμικά χαρακτηριστικά και η εξέλιξη του σταυροφορικού κινήματος, τα «σταυροφορικά κράτη» που ιδρύθηκαν τόσο στην Ανατολική Μεσόγειο όσο και στα άλλα «σύνορα» της λατινικής Ευρώπης, τα κίνητρα των σταυροφόρων, η κριτική που τους ασκήθηκε, οι συνέπειες των σταυροφοριών, καθώς και η σύγχρονη σχετική ιστοριογραφία. η-Τάξη: ARCH1036 Ν. Χρύσης, 3 ώρες
Π 123 Οθωμανική Ιστορία	Ο κόσμος του Ισλάμ: από τις απαρχές μέχρι τον 14ο αιώνα Το μάθημα καλύπτει την ιστορία του Ισλάμ από τον 7ο έως τις αρχές του 14ου αιώνα, από την εμφάνισή του στην Αραβία μέχρι την ανάδυση του οθωμανικού κράτους. Γίνεται, συνδυαστικά, μία χρονολογική και θεματική προσέγγιση: πρώιμες κοινότητες, άνοδος/παρακμή χαλιφάτων και γεωγραφικές επεκτάσεις, καθώς και διαμόρφωση θεολογίας, ισλαμικού δικαίου, σουφισμού, και διαφορές μεταξύ σουνιτικού και σιιτικού Ισλάμ. Εξετάζει τις πνευματικές και πολιτισμικές συμβολές (επιστήμες, φιλοσοφία, τέχνη, λογοτεχνία), τις σχέσεις με το Βυζάντιο, τα σταυροφορικά κράτη κ.ά. Έμφαση δίνεται στη μεταμόρφωση του Ισλάμ σε παγκόσμια θρησκεία, στους τρόπους με τους οποίους οι μεσαιωνικές ισλαμικές κοινωνίες ισορρόπησαν ανάμεσα στην ενότητα και στην ποικιλομορφία, καθώς και στη διαρκή σημασία αυτής της πολιτισμικής κληρονομιάς στον σύγχρονο κόσμο. η-Τάξη: ARCH1199 Σ. Ιλιτζάκ, 3 ώρες
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	Περιβάλλοντα φτώχειας στην ελληνοβενετική Ανατολή Εξετάζονται το φαινόμενο της φτώχειας και οι μηχανισμοί αντιμετώπισής του κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη

	νεότερη εποχή στις κτήσεις της Βενετίας στον ελληνικό χώρο. Ειδικότερα, με αφετηρία τον δυτικό κόσμο, το ενδιαφέρον στη συνέχεια θα επικεντρωθεί στη Βενετία και τη βενετική επικράτεια της Ανατολής. Θα συζητηθεί η εννοιολόγηση του φαινομένου της φτώχειας, οι αιτίες του, η πρόσληψή του από τις κοινωνίες των υπό εξέταση περιοχών, ο τρόπος αντιμετώπισής του όπως επίσης η στάση μεμονωμένων κοινωνικών υποκειμένων και συλλογικοτήτων απέναντι στον φτωχό. η-Τάξη: ARCH503 Κ. Κωσταντινίδου, 3 ώρες
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας στη νεότερη Ευρώπη Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας κατά κύριο λόγο της παιδικής ηλικίας αλλά ευρύτερα και της νεότητας στην Ευρώπη (προπάντων στην βόρεια, την βορειοδυτική και την δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18ο αιώνα μέχρι την μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρώιμη νεότερη και την μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο της κατηγορίας «παιδική ηλικία», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλίκων, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη. η-Τάξη: ARCH481 Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες
II 142 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Η ευρωπαϊκή οικονομία ύστερος 19ος – 20ός αι. Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στην οικονομική ιστορία της Ευρώπης από την εποχή της Δεύτερης Βιομηχανικής Επανάστασης και της εδραίωσης της παγκόσμιας οικονομικής κυριαρχίας προπάντων των δυτικοευρωπαϊκών κρατών έως την εποχή της παγκοσμιοποίησης, οπότε η Ευρώπη (ως ευρωπαϊκή Ένωση) εξακολουθεί να συνιστά βασικό, αλλά όχι πλέον τον κυρίαρχο, πυλώνα της παγκόσμιας οικονομίας. Εξετάζονται οι ιδεολογικοί-πολιτικοί όροι καθώς και οι δημογραφικές, κοινωνικές, τεχνολογικές και θεσμικές προϋποθέσεις των οικονομικών εξελίξεων και μεταβολών, ενώ δίνεται έμφαση στις ενδο-ευρωπαϊκές διαφορές και συγκλίσεις, και στην παγκόσμια διάσταση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Στο επίκεντρο θα βρεθούν ακόμη οι οικονομικές συνθήκες που διαμόρφωσαν οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, η εγκαθίδρυση και κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην ανατολική

	Ευρώπη και οι οικονομικές πολιτικές που διαμορφώθηκαν γύρω από το δίπολο κράτος και αγορά (ελεύθερη οικονομία) με κύριο χαρακτηριστικό τη μεγαλύτερη εμπλοκή του κράτους ως παρεμβατικού, διευθυντικού και αναδιανεμητικού μηχανισμού της οικονομίας κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα. η-Τάξη: ARCH755 Κ. Ράπτης, 3 ώρες.
II 137 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	Όψεις της Ιστορίας της Μεγάλης Ιδέας και του Ανατολικού Ζητήματος, 1827 – 1923 Εξέταση της διαχρονικής πορείας της εθνικής ιδεολογίας από τη λήξη της Ελληνικής Επανάστασης (1827) μέχρι και το οριστικό της τέλος (1923). Οι κυριότεροι σταθμοί της εξέλιξής της, μέσα από την παρουσίαση ποικίλων αρχειακών πηγών (Τύπος, διπλωματικά έγγραφα, ιδιωτική αλληλογραφία): Από την περίφημη ομιλία του Ιωάννη Κωλέττη στην Α' Εθνοσυνέλευση (1844), τις διαδοχικές κρίσεις του Ανατολικού Ζητήματος και τις επαναστάσεις σε Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία και Κρήτη (19ος αιώνας) έως και το Συνέδριο Ειρήνης των Παρισίων και την Μικρασιατική Καταστροφή· η «άλλη» Μεγάλη Ιδέα του ελληνισμού της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και οι ενδοβαλκανικοί εθνικοί ανταγωνισμοί· οι απόπειρες σύναψης συμμαχιών μεταξύ των βαλκανικών κρατών, ο ρόλος των Μεγάλων Δυνάμεων και το όραμα για την υπέρβαση των εθνικισμών (Βαλκανική Ομοσπονδία)· η νέα πραγματικότητα που καθιέρωσε η Συνθήκη της Λωζάννης (24/7/1923). η-Τάξη: ARCH1137 Α. Αντωνόπουλος, 3 ώρες.
II 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967 Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.

	η-Τάξη: ARCH271 Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	Η Ελλάδα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο: Κατοχή, Αντίσταση, Απελευθέρωση Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε μία από τις κεντρικές ιστορικές εμπειρίες του εικοστού αιώνα σε πλανητικό επίπεδο, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Το μάθημα θα προσεγγίσει τις συνθήκες στην κατεχόμενη Ελλάδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη υπό ναζιστική κατοχή Ευρώπη, καθώς και τις κοινωνικές αλλαγές που συνέβησαν στον ελληνικό χώρο κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Θα μελετηθούν η οικονομική αποδιάθρωση και η πείνα, η πολιτική των κατοχικών δυνάμεων και η τρομοκρατία σε βάρος του άμαχου πληθυσμού, η εξόντωση των ελλήνων Εβραίων, το πολύπτυχο φαινόμενο του δωσιλογισμού, η ανάπτυξη του κινήματος της Αντίστασης, οι εμφύλιες συγκρούσεις στη διάρκεια της Κατοχής, τα Δεκεμβριανά και οι συνάφειες ανάμεσα στην περίοδο της Κατοχής και σε εκείνη του Εμφυλίου Πολέμου. Θα θιγούν επίσης ζητήματα που αφορούν τη θέση του πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης στη συλλογική μνήμη και τη δημόσια ιστορία. Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες βασικές γνώσεις για την περίοδο της Κατοχής και να τους εισαγάγει στην πλούσια σχετική βιβλιογραφία που έχει παραχθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες. η-Τάξη: ARCH663 Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες
61 ΠρΑσκ	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, που πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ- ΕΣΠΑ στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης, όπως Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς. Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου

των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων.

Για την διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

η-Τάξη: <https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH739/>

Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Β. Πετράκης

Εαρινό εξάμηνο

Α. Μαθήματα Κορμού

Κωδικός – Τίτλος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων/ουσα – Ώρες
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	Ελληνιστικοί χρόνοι Το μάθημα φέρνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες σε επαφή με θέματα της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας, καθώς επίσης με ζητήματα θεσμών και με θρησκευτικά και πολιτιστικά φαινόμενα της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το πολιτικό τέλος του ελληνιστικού κόσμου (336-30 π.Χ.). η-Τάξη: ARCH538 Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	Ιστορία του βυζαντινού κράτους 1081-1453 Το μάθημα αυτό συνιστά μία εισαγωγή στην υστεροβυζαντινή εποχή μέσα από τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Ο γεωγραφικός χώρος και τα γεγονότα-σταθμοί, η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, η Βυζαντινή κοινωνία στην εξελικτική της πορεία, οι κοινωνικές και εθνοτικές ομάδες στην Κωνσταντινούπολη των Κομνηνών και των Παλαιολόγων, η πολιτισμική ζωή και η βυζαντινή συλλογική ταυτότητα, ο αποκρυφισμός, οι αιρέσεις, η αστρολογία και οι ειδωλολατρικές εκφάνσεις, ο κρατικός μηχανισμός και τα αυλικά αξιώματα, η οικονομία. η-Τάξη: ARCH357 Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	Από το Φέουδο στην πόλη: Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Ιστορία της Ευρώπης Το μάθημα αυτό προσφέρει μια εισαγωγή στην ιστορία της μεσαιωνικής Ευρώπης, εστιάζοντας στη μετάβαση από τον φεουδαλικό, αγροτικό κόσμο στην ανάπτυξη του αστικού φαινομένου. Μέσα από την εξέταση της πτώσης της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, των κοινωνικών και πολιτικών μετασχηματισμών και της διαμόρφωσης της φεουδαρχίας, προσεγγίζεται η δυναμική που οδήγησε στην αστικοποίηση από τον 11ο αιώνα και εξής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην

	περίπτωση της βορειοδυτικής Ευρώπης –κυρίως των Κάτω Χωρών, της βόρειας Γαλλίας και των ελεύθερων πόλεων της Γερμανίας– όπου η αστική ανάπτυξη υπήρξε πρόωγη, έντονη και δομικά μετασχηματιστική. Το μάθημα εξετάζει τη λειτουργία των συντεχνιών, την άνοδο της αστικής τάξης, τις μορφές τοπικής αυτοδιοίκησης και τις σχέσεις πόλης και εξουσίας. Παράλληλα, ενσωματώνεται ιστοριογραφική προσέγγιση: αναλύονται οι διαφορετικές ερμηνείες για τη γένεση των πόλεων από τη σχολή των Annales, τον οικονομικό μαρξισμό και τη σύγχρονη κοινωνική ιστορία. Μέσω της θεματικής αυτής, οι φοιτητές/τριες αποκτούν σφαιρική εικόνα του μεσαιωνικού κόσμου και καλλιεργούν την ικανότητα κριτικής αποτίμησης ιστορικών αφηγήσεων. <i>η-Τάξη: ARCH1188</i> <i>N. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i>
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	Εισαγωγή στην Ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789 – 1989 Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάργηση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη. <i>η-Τάξη: ARCH480</i> <i>M. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i>
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	Η συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους (1830-1909) Η πολιτική, κοινωνικο-οικονομική και ιδεολογική συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους από την Ανεξαρτησία έως την Επανάσταση στο Γουδί. Ενδεικτικά, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: Το κυβερνητικό έργο του Ι. Καποδίστρια και της Αντιβασιλείας του Όθωνος, ο κοινοβουλευτισμός τον 19ο αιώνα, η Μεγάλη Ιδέα, τα «εθνικά κτήματα», το αγροτικό ζήτημα της Θεσσαλίας, η κοινωνική ληστεία, η πρόωγη εκβιομηχάνιση κ.ά. Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο ευρωπαϊκό και στο βαλκανικό τους πλαίσιο. <i>η-Τάξη: ARCH632</i> <i>Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες.</i>
B. Μαθήματα Ειδίκευσης Υποχρεωτικά	

II 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.) Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος. <i>η-Τάξη: ARCH330</i> <i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i>
II 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (14ος αι. –1923) Το μάθημα καλύπτει την ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από τον 14ο αιώνα έως το 1923, παρακολουθώντας τη μετάβαση από ένα περιφερειακό μπεϊλίκι σε μία υπερπόντια αυτοκρατορία. Γίνεται, συνδυαστικά, μία χρονολογική και θεματική προσέγγιση: θεσμοί και διακυβέρνηση, διαχείριση θρησκευτικής/εθνοτικής ποικιλομορφίας, οικονομία, πόλεις και συντεχνίες, κ.ά. Αξιοποιεί πρωτογενείς πηγές σε μετάφραση και σύγχρονη βιβλιογραφία, με έμφαση στην κριτική ιστοριογραφική αποτίμηση. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη «μακρά» κρίση του 17ου-18ου αιώνα, τις ανασυγκροτήσεις, στο Τανζιμάτ, στον συνταγματισμό, στον αυταρχισμό του Αμπντούλ Χαμίτ, στους Νεότουρκους, στους Βαλκανικούς πολέμους και στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Η Αυτοκρατορία μελετάται ως σύνθετο και διαρκώς μεταβαλλόμενο ιστορικό μόρφωμα. <i>η-Τάξη: ARCH1200</i> <i>Σ. Ιλιτζάκ, 3 ώρες</i>
II 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου Ι	Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση. <i>η-Τάξη: ARCH114</i> <i>Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i>
Γ. Επιλεγόμενα Μαθήματα Ειδίκευσης Γ1. Σεμιναριακά¹⁶	

¹⁶ Οι φοιτητές/φοιτήτριες δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

ΣΙ 81 Αρχαία Ιστορία	Θέματα για την Αρχαία Ελληνική Ιστορία Το σεμινάριο επικεντρώνεται στην εξοικείωση με τις διαφορετικής φύσης πηγές (γραμματειακές, επιγραφικές, νομισματικές) για την Αρχαία Ελληνική Ιστορία, την αξιολόγησή και αξιοποίησή τους και το συνδυασμό τους. Οι πηγές αυτές που αφορούν στο δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο, η νομισματική και η οικονομική πολιτική συνεξετάζονται με στόχο την πληρέστερη ερμηνεία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου. η-Τάξη: ARCH1226 Κ. Φάκκας, 3 ώρες
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία (Ρωμαϊκοί Χρόνοι)	Πηγές για την ελληνική πόλη των Ρωμαϊκών Χρόνων Στο προπτυχιακό αυτό σεμινάριο θα εξεταστούν ιστορικές πηγές (γραμματειακές, νομικές και επιγραφικές) οι οποίες αφορούν τους θεσμούς, την πολιτική οργάνωση και τις κοινωνικές εξελίξεις στις ελληνικές πόλεις κατά τους Ρωμαϊκούς Χρόνους. Ειδικότερα θα μελετηθούν ζητήματα τα οποία αφορούν: α) τη θέση της βουλής και της εκκλησίας του δήμου στην πολιτική ζωή των ελληνικών πόλεων υπό ρωμαϊκή κυριαρχία β) τις διάφορες αρχές που συγκροτούσαν τη διοικητική δομή των πόλεων αυτών γ) τη σημασία θεσμισμένων σωμάτων με επίκεντρο το γυμνάσιο (νέοι, γερουσία) και των ποικίλων ιδιωτικών συλλόγων δ) το φαινόμενο του ευεργετισμού και των αποδόσεων τιμών ως μέσων διαμόρφωσης της σχέσης μεταξύ διαφόρων πολιτικών και κοινωνικών ομάδων εντός της πόλεως ε) τη διάδοση των ρωμαϊκών πολιτικών δικαιωμάτων και την ενσωμάτωση των ιθυνουσών ομάδων των ελληνικών πόλεων στη διοικητική και κοινωνική ιεραρχία του Ρωμαϊκού Κράτους η-Τάξη: ARCH706 Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες
ΣΙ 161 Βυζαντινή Ιστορία	Κέντρο και παράκεντρα εξουσίας στο Βυζάντιο (5ος-11ος αιώνες) Ακρογωνιαίος λίθος του βυζαντινού πολιτεύματος ήταν ο αυτοκράτορας. Εκλεκτός του Θεού και φορέας κάθε εξουσίας, κατείχε στο σύνολό του τον έλεγχο του κρατικού μηχανισμού. Ωστόσο οι θεσμοί της συμβασιλείας και της αντιβασιλείας, που σταδιακά καθιερώθηκαν, αλλά και αυτοκράτορες με μειωμένο ενδιαφέρον για την άσκηση ουσιαστικών τομέων της διοίκησης ή με αδυναμίες στη διακυβέρνηση επέτρεψαν τη μετατόπιση του κέντρου εξουσίας σε άλλα πρόσωπα, ομάδες ή και στον

	γυναικωνίτη. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα μελετηθούν περιπτώσεις από τον 5ο ως τον 11ο αιώνα κατά τις οποίες: α) αυτοκράτορες επηρεάζονταν από παραδυναστεύοντες ή ισχυρούς αξιωματούχους (Βασίλειος Λακαπηνός, Βάρδας κ.ά.), β) πέρα από τον ανώτατο άρχοντα, ένα δεύτερο κέντρο κινούσε τα νήματα της εξουσίας, λαμβάνοντας σημαντικές αποφάσεις (Θεοδώρα του Ιουστινιανού), γ) σε περιόδους χηρείας του θρόνου, γυναίκες ανέλαβαν πρωτοβουλία για την προώθηση ευνοουμένων τους στο ανώτατο αξίωμα (Αριάδνη, Πουλχερία, Ζωή Πορφυρογέννητη, Ευδοκία Μακρεμβολίτισσα κ.ά), δ) σε περιόδους αντιβασιλείας το κέντρο εξουσίας μετατοπίστηκε στον «γυναικωνίτη» (Ειρήνη Αθηναία, Θεοδώρα) και ε) ισχυροί αριστοκρατικοί οίκοι διεκδίκησαν την εξουσία (Φωκάδες, Σκληροί κ.ά). Επιθυμητή η επιτυχής εξέταση στο Μάθημα II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α' η-Τάξη: ARCH769 Κ. Νικολάου, 3 ώρες
ΣΙ 153 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	Οικογένεια και φύλο στον ελληνικό χώρο (15ος – 19ος αι.) Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/-τών με την προβληματική και τα εργαλεία της ιστορίας της οικογένειας και του φύλου και η δοκιμή αυτών στην περίπτωση της υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνικής κοινωνίας. Μέσα από τη μελέτη δικαστικών και δικαιοπρακτικών εγγράφων, κανονιστικών και αφηγηματικών κειμένων και του θρησκευτικού και ιατρικού λόγου θα διερευνηθούν οι ποικίλες όψεις των οικογενειακών σχέσεων, καθώς και κοινωνικές πρακτικές και αντιλήψεις σχετιζόμενες με το φύλο, τη σεξουαλικότητα, την παιδική ηλικία και τα συναισθήματα. η-Τάξη: ARCH957 Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες
ΣΙ 154 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	Διαβάζοντας την ιστορία της Βενετοκρατίας Στο σεμινάριο το ενδιαφέρον θα επικεντρωθεί στην ιστορία της ιστοριογραφίας των υπό βενετική κυριαρχία περιοχών του ελληνικού χώρου, από τον 19ο αιώνα έως τις μέρες μας. Η ενασχόληση με τη σχετική ιστοριογραφική παραγωγή θα μελετηθεί στο πλαίσιο των ιδεολογικών και πολιτικών συμφραζομένων της εκάστοτε περιόδου και των διαφορετικών ιστορικών σχολών. Επιπλέον, θα εξεταστεί ο ρόλος του Ελληνικού Ινστιτούτου της Βενετίας από την ίδρυσή του έως τη δεκαετία του 2010 στην εξέλιξη των βενετικών σπουδών στον ελληνικό χώρο όπως και η επίδραση σημαντικών έργων της

	βενετικής ιστορίας και της ιστορίας του κράτους της Στεριάς της βενετικής Πολιτείας στην ελληνική ιστοριογραφική παραγωγή. Παράλληλα, θα εξεταστούν οι όροι που χρησιμοποιήθηκαν και χρησιμοποιούνται για να ορίσουν γεωγραφικά, πολιτικά και ιδεολογικά την υπό εξέταση περίοδο. Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο μάθημα Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'. η-Τάξη: ARCH1032 Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες
ΣΙ 166 Οθωμανική Ιστορία	Θέματα Οθωμανικής Ιστορίας Σεμιναριακό μάθημα με εβδομαδιαίες θεματικές ενότητες σχετικά με την οθωμανική κοινωνία και το κράτος (14ος αι.-αρχές 20ού αι.). Καλύπτονται οι εξής θεματικές ενότητες: κράτος και θεσμοί, δίκαιο (σαρία-κανούν), τιμαριωτικό σύστημα και στρατός, επαρχιακή διοίκηση και ελίτ, πόλεις/συντεχνίες, το παιδομάζωμα και το Σώμα των Γενιτσάρων, θρησκευτικές κοινότητες, Ελληνική Επανάσταση, οθωμανική περιηγητική γραμματεία, οθωμανική μουσική, καφές και οθωμανικός πολιτισμός. Οι φοιτητές καλλιεργούν δεξιότητες στην ιστορική ανάλυση, μαθαίνοντας να συνδέουν τα ιστορικά στοιχεία με τις ιστοριογραφικές συζητήσεις, και παράγοντας σύντομες κριτικές ανακοινώσεις, μέσω ενεργού συμμετοχής και σύντομων παρουσιάσεων. η-Τάξη: ARCH1202 Σ. Ιλιτζάκ, 3 ώρες
ΣΙ 209 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Τύπος, Δίκτυα Πληροφόρησης και η Συγκρότηση της Δημόσιας Σφαίρας στη Δύση (16ος-18ος αιώνας) Το σεμιναριακό μάθημα εξετάζει τη γένεση και τη διαμόρφωση της δημόσιας σφαίρας στη Δυτική Ευρώπη από τον 16ο έως τον 18ο αιώνα, μέσα από την ιστορία του Τύπου, των έντυπων ειδήσεων και των δικτύων πληροφόρησης. Εστιάζει στη μετάβαση από την προφορική και χειρόγραφη κυκλοφορία πληροφοριών στη μαζική διάδοση των εντύπων και αναλύει τον ρόλο των μέσων επικοινωνίας στη συγκρότηση κοινού, πολιτικών αντιλήψεων και κοινωνικών ταυτοτήτων στην πρώιμη νεωτερικότητα. Το μάθημα συνδυάζει θεωρητικές προσεγγίσεις της δημόσιας σφαίρας με την ανάλυση πρωτογενών πηγών, όπως εφημερίδες, φυλλάδια, επιστολές και διαφημίσεις, και δίνει έμφαση στη σχέση πληροφόρησης, εξουσίας και κοινωνίας. Η σεμιναριακή μορφή του μαθήματος βασίζεται στην ενεργή συμμετοχή των φοιτητών και στην εκπόνηση ατομικής ερευνητικής εργασίας.

	η-Τάξη: ARCH1234 Π. Γεωργακάκης, 3 ώρες
ΣΙ 231 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Ιστορία της βρετανικής αυτοκρατορίας: 1763-1947 Στο σεμινάριο εξετάζεται η ιστορία επίσης ισχυρότερης αποικιακής αυτοκρατορίας των νεώτερων χρόνων από το τέλος του Επταετούς Πολέμου (1763) με το οποίο εδραιώθηκε η βρετανική αποικιακή υπεροχή έναντι επίσης Γαλλίας και επίσης Ισπανίας, μέχρι την Πράξη Ανεξαρτησίας επίσης Ινδίας το 1947 που σηματοδοτεί την αρχή του τέλους επίσης βρετανικής αποικιακής ισχύος. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην περίοδο επίσης «δεύτερης βρετανικής αποικιακής αυτοκρατορίας» (1815-1914), οπότε η αυτοκρατορία βρισκόταν στο απόγειο της δύναμής επίσης. Λαμβάνοντας υπόψη τον ιστοριογραφικό διαχωρισμό μεταξύ «επίσημης» και «ανεπίσημης» βρετανικής αυτοκρατορίας και υπό το πρίσμα πολλαπλών ιστοριογραφικών τάσεων, θα μελετήσουμε: 1) τα αίτια και τους μηχανισμούς της βρετανικής αποικιακής εξάπλωσης, 2) τη σύνδεσή της με την ανάπτυξη του βιομηχανικού καπιταλισμού, 3) τις μεθόδους αποικιακής εξάπλωσης, διοίκησης των διαφορετικών εδαφών, καθώς και τις μεθόδους ελέγχου των γηγενών πληθυσμών, 4) αμφίδρομες πολιτισμικές επιρροές, 5) τον κυρίαρχο κοινωνικό δαρβινισμό και την εργαλειοποίησή του. Τα παραπάνω ζητήματα θα εξεταστούν με αναφορές σε συγκεκριμένα γεωγραφικά παραδείγματα, γεγονότα-σταθμούς, βιογραφικές διαδρομές, και, όπου αυτό είναι δυνατόν, σε σύγκριση με άλλες αποικιακές αυτοκρατορίες της περιόδου. Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου και την εκπόνηση εργασίας συνιστάται έντονα οι κ.κ. φοιτητές / φοιτήτριες να έχουν προηγουμένως εξετασθεί επιτυχώς στο μάθημα Κορμού «Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α΄» (III14). Επίσης: Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση είναι η πολύ καλή αναγνωστική ικανότητα στην αγγλική γλώσσα. η-Τάξη: ARCH843 Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες
ΣΙ 144 Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	Ξεφυλλίζοντας έντυπα... Ο Τύπος ως ιστορική πηγή Το σεμινάριο αποσκοπεί στην κατανόηση της σημασίας του Τύπου ως ιστορικής πηγής και στην ανάδειξη της μεθοδολογίας που απαιτείται για την όσο το δυνατόν πληρέστερη αξιοποίησή του. Οι εναρκτήριες συναντήσεις θα επικεντρωθούν στην ιστορία του Τύπου, από τον 18ο αιώνα έως σήμερα και στη μελέτη των διαφορετικών ειδών του (καθημερινός, περιοδικός, τοπικός, ειδικός, παράνομος κ.ά.). Παράλληλα, θα υπάρξει ειδική αναφορά στα βασικά χαρακτηριστικά του

	(περιοδικότητα, πολιτική τοποθέτηση, συντελεστές, περιεχόμενα) αναδεικνύοντας τη σημασία τους για την κατανόηση της φυσιογνωμίας των εντύπων. Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στους πολλαπλούς ρόλους του Τύπου για την ενημέρωση, την πληροφόρηση, την ψυχαγωγία, την προπαγάνδα, τη δημιουργία ταυτοτήτων κλπ, αλλά και στους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ιστορική πηγή με βάση τα ερωτήματα που του τίθενται. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη λειτουργία του Τύπου ως ιστορικής πηγής και η εξοικείωση με τη μεθοδολογία που απαιτείται για την γόνιμη προσέγγισή του. Για τον σκοπό αυτό οι εργασίες θα είναι πρωτότυπες και θα έχουν ως αντικείμενο θέματα από την ιστορία του ελληνικού 20ού αιώνα και των στοιχείων που μπορούμε να αξιοποιήσουμε από συγκεκριμένα φύλλα εφημερίδων ή τεύχη περιοδικών για να κατανοήσουμε την εκάστοτε περίοδο. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα πραγματοποιηθούν συναντήσεις με ιστορικούς του Τύπου, αλλά και δημοσιογράφους, εκδότες, σκιτσογράφους κ.ά. Μέρος του σεμιναρίου θα υλοποιηθεί στη Βιβλιοθήκη της Βουλής, στον χώρο του Δημόσιου Καπνεργοστασίου, όπου φυλάσσεται η μεγαλύτερη συλλογή Τύπου στην Ελλάδα. η-Τάξη: ARCH1080 B. Καραμανωλάκης, 3 ώρες
ΣΙ 85 Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	Η Ελλάδα στο διεθνές σύστημα 1830-1923 Το σεμινάριο εξετάζει τη θέση της Ελλάδας στο ευρωπαϊκό σύστημα κρατών από την ίδρυση του ελληνικού κράτους έως τη Μικρασιατική Καταστροφή και την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάννης -σε μια περίοδο κατά την οποία η Μεγάλη Ιδέα αποτελούσε την κινητήρι δύναμη πίσω από τη διαμόρφωση τόσο της εσωτερικής όσο και της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόσληψη του ευρωπαϊκού συστήματος από την ελληνική πλευρά, στην επιρροή των μεϊζονων ιδεολογικών ρευμάτων και στην ανάδειξη των παραγόντων που έτειναν κάθε φορά να μορφοποιήσουν τη στάση των Αθηνών έναντι των Μεγάλων Δυνάμεων. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να παρουσιάσουν τις σχετικές συζητήσεις στην ιστοριογραφία -ελληνική και διεθνή- και να διενεργήσουν έρευνα στον ελληνικό Τύπο. η-Τάξη: ARCH878 Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

Γ2. Επιλεγόμενα μη Σεμιναριακά

Π 89 Αρχαία Ιστορία	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο. <i>η-Τάξη: ARCH533</i> <i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i>
Π 91 Αρχαία Ιστορία	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική ως επιστήμη βοηθητική της Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η εισαγωγή του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι εκδότριες αρχές, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της αύξησης της παραγωγής νομίσματος. <i>η-Τάξη: ARCH1142</i> <i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες.</i>
Π 133 Βυζαντινή Ιστορία	Έρωτας και πολιτική στο Βυζάντιο Στο πλαίσιο του μαθήματος εξιστορούνται και αναλύονται γεγονότα, που καθόρισαν την εξέλιξη της αυτοκρατορίας με αφορμή έρωτες, γάμους και διαζύγια στο περιβάλλον του Ιερού Παλατίου κατά την πρώιμη και μέση βυζαντινή εποχή. Οι πρωταγωνιστές των ερωτικών ιστοριών, αυτοκράτορες, ανώτατοι αξιωματούχοι και αυγούστες, κινήθηκαν επηρεασμένοι από αισθήματα αγάπης και συναισθήματα που πυροδότησαν οι ερωτικοί σύντροφοί τους. Τα ερωτικά αισθήματα και συναισθήματά τους επέδρασαν σε πολιτειακούς θεσμούς, όπως την «κληρονομική» διαδοχή και τη γυναικεία εξουσία, στις πολιτικές εξελίξεις, στις θρησκευτικές και εκκλησιαστικές κατευθύνσεις, οδήγησαν σε νομοθετικές παρεμβάσεις, και προκάλεσαν ανατροπές πολιτικών ομάδων και συσχετισμών, έως και ανασχεδιασμό της εξωτερικής πολιτικής του κράτους.

	Επιθυμητή η επιτυχής εξέταση στο Μάθημα: Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α' η-Τάξη: ARCH958 Κ. Νικολάου, 3 ώρες
Π 219 Βυζαντινή Ιστορία	Η βυζαντινή εξωτερική πολιτική μεταξύ ιδεολογίας και ρεαλισμού από τον 4ο έως τον 9ο αιώνα Στο πλαίσιο του μαθήματος μελετάται η εξέλιξη της βυζαντινής εξωτερικής πολιτικής από τον 4ο έως τον 9ο αι. ως αποτέλεσμα της διαρκούς διαλεκτικής μεταξύ της ρωμαϊκής – χριστιανικής οικουμενικής ιδεολογίας και του πολιτικού ρεαλισμού. Αναλύονται η πραγματιστική διαχείριση του «βαρβαρικού ζητήματος» μέσω πλήθους πρακτικών, καθώς και η ιουστινιάνεια <i>renovatio imperii</i> με τα επακόλουθά της. Εξετάζεται, επίσης, η υπαρξιακή κρίση την οποία προξένησαν στην αυτοκρατορία επιθέσεις ανταγωνιστικών κρατών οικουμενικών αξιώσεων και οι εισβολές άλλων λαών κατά τον 7ο αιώνα. Σε συνδυασμό με τις εξελίξεις στη Δύση, η διαδικασία αυτή ώθησε το Βυζάντιο στη μετάβαση από το ιδεολογικό μονοπώλιο της Οικουμένης στην αποδοχή του αναδυόμενου πολυπολικού γεωπολιτικού τοπίου, όπως τελικά επισφραγίστηκε με την αναγνώριση του Καρλομάγνου ως αυτοκράτορα το 812. η-Τάξη: ARCH1220 Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Ανάμεσα στην Πίστη και την Επιστήμη: Χειρουργοί, Άγιοι και Φιλόσοφοι στη Μεσαιωνική Ιατρική και τη σύγχρονη Ηθική της Το μάθημα διερευνά τη μεσαιωνική ιατρική μέσα από ένα ιστορικό πρίσμα, εστιάζοντας στις κοινωνικές, πολιτισμικές και διανοητικές συνιστώσες της. Οι φοιτητές θα εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο η ιατρική γνώση συγκροτήθηκε, μεταδόθηκε και εφαρμόστηκε στον μεσαιωνικό κόσμο, καθώς και πώς συνυφάνθηκε με τη θρησκευτική πίστη, τη φιλοσοφική παράδοση και την πρακτική εμπειρία. Θεματικές του μαθήματος περιλαμβάνουν: - Τη σχέση επιστήμης και πίστης στον μεσαιωνικό τρόπο σκέψης. - Τη θέση των ιατρών, χειρουργών και θεραπευτών στο κοινωνικό σώμα. - Τον ρόλο των μοναστηριών, των πανεπιστημίων και της εκκλησίας στη διάδοση και τον έλεγχο της ιατρικής γνώσης. - Τα όρια ανάμεσα στην ιατρική και το θαύμα, με έμφαση στις λατρείες αγίων και στις αφηγήσεις θαυματουργικών

	θεραπειών. - Την πρόσληψη της αρχαίας ιατρικής (Ιπποκρατικής και Γαληνικής) μέσα από τη μεσαιωνική μετάφραση και ερμηνεία. η-Τάξη: ARCH1190 N. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες
Π 115 Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή ιστορία	Μετασχηματισμοί της Μεσαιωνικής Ευρώπης: εξουσία και κοινωνία Το μάθημα αφορά την εξέταση σε βάθος σημαντικών θεματικών για την ιστορία και την εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου, ιδίως κατά τον Κεντρικό και Ύστερο Μεσαίωνα (περ. 1000-1500). Στόχος είναι να αναδειχθούν δυναμικές μεταβολές και εξελίξεις που σημάδεψαν την ιστορία της Ευρώπης, αντίθετα με τον «μύθο» ενός απόλυτα στατικού Μεσαίωνα. Θέματα υπό εξέταση (ενδεικτικά): Μάγκνα Κάρτα, κοινοβούλια και αντιπροσώπευση στον Μεσαίωνα. Εξεγέρσεις, ανοχή και καταστολή. Ετερότητα και «περιθώριο» στη μεσαιωνική Ευρώπη: η δημιουργία μιας «διώκουσας» κοινωνίας. Ο Μαύρος Θάνατος και ο κοινωνικό-οικονομικός μετασχηματισμός της φεουδαρχικής Ευρώπης. Πανεπιστήμια και σχολαστικισμός. Αιρετικοί και Ιερά Εξέταση. Κινήματα λαϊκής ευσέβειας. η-Τάξη: ARCH1037 N. Χρύσης, 3 ώρες
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	Προπαγανδιστικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος και συγκρότηση ταυτοτήτων στην Ευρώπη της Μεταρρύθμισης Ενότητα 1η: Ανάλυση της οπτικοποιημένης λουθηρανικής προπαγάνδας στο γερμανικό χώρο. Η καθολική αντιπροπαγάνδα. Ενότητα 2η: Η προπαγανδιστική αντιπαράθεση στους γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους (1562-1598). Η μετάβαση από τον θρησκευτικό στον πολιτικό λόγο, στην καλβινιστική προπαγάνδα. Η προπαγανδιστική στρατηγική της ακραίας καθολικής Λίγκας (1585-1594). η-Τάξη: ARCH213 K. Γαγανάκης, 3 ώρες
Π 143 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Ιερά Εξέταση και Δυτική Κοινωνία, 16ος-17ος αιώνας Το μάθημα εξετάζει την Ιερά Εξέταση στη Δυτική Ευρώπη του 16ου και 17ου αιώνα, όχι μόνο ως θεσμό της Καθολικής Εκκλησίας, αλλά κυρίως ως μηχανισμό κοινωνικού, πολιτικού και πολιτισμικού ελέγχου στην πρώιμη νεωτερικότητα. Μέσα από συγκριτική προσέγγιση των ισπανικών, ρωμαϊκών και πορτογαλικών ιεροεξεταστικών συστημάτων, αναλύεται η

	σχέση πίστης, εξουσίας και κρατικής συγκρότησης. Το μάθημα εστιάζει στη λειτουργία της Ιεράς Εξέτασης ως μηχανισμού οριοθέτησης της ορθοδοξίας, ελέγχου της κοινωνικής συμπεριφοράς και ρύθμισης του λόγου και της γνώσης, με ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα αίρεσης, ταυτότητας, φύλου, λογοκρισίας και πολιτισμικής αναπαράστασης. Η διδασκαλία βασίζεται στη χρήση πρωτογενών πηγών (πρακτικά δικών, διατάγματα, <i>Index Librorum Prohibitorum</i>) και στη σύγχρονη ιστοριογραφία, επιτρέποντας στους φοιτητές να κατανοήσουν τον ρόλο της Ιεράς Εξέτασης στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής κοινωνίας και μνήμης. η-Τάξη: ARCH1235 Π. Γεωργακάκης, 3 ώρες
II 103 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	Η ιστορία του νέου ελληνισμού ως ιστορία των πρώιμων νεότερων χρόνων (15ος – 19ος αι.) Στο μάθημα εξετάζονται εμπειρίες του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνικού χώρου και κόσμου υπό το πρίσμα των προβληματισμών και των βασικών θεματικών που έχουν απασχολήσει τη διεθνή ιστοριογραφία των πρώιμων νεότερων χρόνων. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος θα βρεθούν θεματικές, όπως οι αυτοκρατορίες, η ιστορία του περιβάλλοντος, το εμπόριο και οι διασπορές, τα ταξίδια και η επικοινωνία, οι πολιτισμικές μεταφορές, η θρησκευτική συνύπαρξη και μεταστροφή, η ιστορία των πόλεων, ο πόλεμος και η βία, η εκκοσμίκευση και η ανάπτυξη της έντυπης κουλτούρας, οι επαναστάσεις, καθώς και ζητήματα συλλογικών ταυτοτήτων και προσδιορισμών. Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα. Γνώση αγγλικής επιθυμητή. η-Τάξη: ARCH1085 Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες
II 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών	Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19ος – 20ός αιώνας) Το μάθημα συνιστά εισαγωγή στην πολιτική και διπλωματική ιστορία των κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου (Βουλγαρία, Ρουμανία, πρώην Γιουγκοσλαβικές χώρες, Αλβανία) κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα μέχρι το 1999. Αντικείμενο των παραδόσεων θα αποτελέσει η επισκόπηση των κύριων πολιτικών και διπλωματικών εξελίξεων της Βαλκανικής από την εθνογένεση των λαών της περιοχής έως την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού και τον πόλεμο του Κοσόβου. Αρχικά, θα εξεταστούν η συγκρότηση των εθνικών ταυτοτήτων και οι εθνικοαπελευθερωτικές επαναστάσεις, οι κύριες πολιτειακές παράμετροι των νέων εθνικών κρατών και οι αλληλοσυγκρουόμενοι εθνικισμοί. Στη συνέχεια θα

	παρουσιαστεί η μετεξέλιξη των βαλκανικών κρατών στον Μεσοπόλεμο, οι βασιλικές δικτατορίες και το ρεύμα του ρεβιζιονισμού. Τέλος, θα συζητηθεί η δομή των σοσιαλιστικών καθεστώτων (με έμφαση στην ιδιοτυπία της Γιουγκοσλαβίας) και οι παράγοντες που οδήγησαν στην πτώση τους καθώς και οι πόλεμοι της γιουγκοσλαβικής διαδοχής. η-Τάξη: ARCH347 Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες
II 126 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	Ιστορία της εκπαίδευσης Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης και ιδιαίτερα της ανώτατης βαθμίδας της στον 19ο και 20ό αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της ανώτατης εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στη συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους Με τη συνεπικουρία της Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.), η οποία θα προσφέρει τρίωρη διδασκαλία και άσκηση των φοιτητών με αρχειακά τεκμήρια από την ιστορία της ανώτατης εκπαίδευσης η-Τάξη: ARCH528 Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες
II 146 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	Ελληνική εξωτερική πολιτική, 1923-1949: από τη συνθήκη της Λωζάννης στην έναρξη του Ψυχρού Πολέμου Το μάθημα εξετάζει την ελληνική εξωτερική πολιτική από την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάννης και το τέλος της Μεγάλης Ιδέας έως την πρώιμη ψυχροπολεμική εποχή. Στο μάθημα θα αναλυθούν τα εξής ζητήματα: το πρόβλημα της ελληνικής ασφάλειας και οι στρατηγικές τις οποίες υιοθέτησαν οι κυβερνήσεις των Αθηνών για την αντιμετώπισή του, η στάση της Ελλάδας έναντι των διεθνών οργανισμών (Κοινωνία των Εθνών και Ηνωμένα Έθνη), οι σχέσεις της Ελλάδας με τις Μεγάλες Δυνάμεις και τα γειτονικά της κράτη, η πρόσληψη του διεθνούς συστήματος από την πολιτική ηγεσία και τους υπηρεσιακούς παράγοντες, η προβολή των εθνικών διεκδικήσεων και η ελληνική πολιτική στη Μέση Ανατολή. η-Τάξη: ARCH961 Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

II 138 Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	Δουλεύοντας με τις αρχειακές πηγές Το μάθημα αυτό προσφέρει τόσο θεωρητικές γνώσεις όσο και πρακτική εμπειρία σχετικά με τις μεθόδους της ιστορικής αρχειακής έρευνας. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα γνωρίσουν τη λειτουργία των αρχειακών πηγών, την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τα διάφορα είδη των διαθέσιμων αρχειακών πηγών για τη νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Θα μάθουν επίσης να θέτουν ερωτήματα σχετικά με την έρευνα των αρχειακών πηγών, τη χρονολόγηση, τη μορφή, το περιεχόμενο και την αξιοπιστία των εγγράφων. Θα δοθεί έμφαση στην κριτική ανάγνωση και κατανόηση του περιεχομένου, την ερμηνεία των τεχνικών όρων, την ταυτοποίηση προσώπων και τόπων κ.ά. Θα παρουσιαστούν, επίσης, οι ψηφιακές μέθοδοι έρευνας για τις νεότερες και σύγχρονες ελληνικές σπουδές. Το μάθημα συνδυάζεται με εκπαιδευτικές επισκέψεις σε ιδρύματα και δημόσιες υπηρεσίες της πρωτεύουσας, που έχουν την ευθύνη για τη διατήρηση και μελέτη ιστορικών αρχείων. Συνιστάται η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων II 04 «Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές» και II 29 «Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας». η-Τάξη: ARCH1179 X. Μπαλή, 3 ώρες
61 ΠρΑσκ	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, που πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ- ΕΣΠΑ στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης, όπως Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς. Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων. Για την διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

η-Τάξη: <https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH739/>
Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Β. Πετράκης

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Χειμερινό Εξάμηνο

Α. Μαθήματα Κορμού

Κωδικός – Τίτλος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων/ουσα – Ωρες
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές. Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης συζητώνται στοιχεία αρχαιολογικής δεοντολογίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και ζητήματα όπως η σημασία της αρχαιολογίας και η αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου. Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους. η-Τάξη: ARCH284 Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.). Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας. Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο προαιρετικό εργαστήριο στην αρχαιολογική περιγραφή, που διεξάγεται υπό την επίβλεψη της Δρος Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος. η-Τάξη: ARCH441 Δ. Πλάντζος, 3 ώρες

ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	Αρχαιολογία και Τέχνη της Πρωτοβυζαντινής Περιόδου (4ος – 7ος αι. μ.Χ.) Γνωριμία με την (πρωτο)Βυζαντινή Αρχαιολογία από τις πρώτες απόπειρες μελέτης της ιστορίας της χριστιανικής τέχνης κατά τον 19ο και τον πρώιμο 20ο αιώνα έως τις σύγχρονες διεπιστημονικές ερευνητικές προσεγγίσεις και πρακτικές του 21ου αι. Κατανόηση των βασικών αρχών και όρων του επιστημονικού κλάδου της βυζαντινής αρχαιολογίας, καθώς και της μεθοδολογίας προσέγγισης των βυζαντινών και ειδικότερα των πρωτοβυζαντινών υλικών καταλοίπων. Μελέτη των βασικών χαρακτηριστικών της πρωτοβυζαντινής πολεοδομίας, της κοσμικής και εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής, της αρχιτεκτονικής γλυπτικής, της μικροτεχνίας και της χρηστικής κεραμικής (4ος – 7ος αι. μ.Χ.). η-Τάξη: ARCH1209 Κ. Θ. Ράπτης, 3 ώρες
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος - 16ος αι.) Εξετάζεται η μετάβαση από το Διεθνές Γοτθικό στυλ και τη Maniera Greca, στους καλλιτέχνες που επιχειρούν μια πιο νατουραλιστική απεικόνιση του κόσμου (Pietro Cavallini, Giotto, Nicola Pisano). Πουρουσιάζονται οι εικαστικές εξελίξεις στη Ζωγραφική, τη Γλυπτική και την Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία, Μιλάνο) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Σύντομη αναφορά γίνεται στην τέχνη βορείως των Άλπεων την ίδια περίοδο. Παρουσιάζονται οι αρχές και οι ιδέες του αναγεννησιακού Ουμανισμού και εξετάζεται η επανανακάλυψη της γραμμικής προοπτικής που οδήγησε στον Νατουραλισμό και στην πιστή απεικόνιση της Φύσης. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα της περιόδου, κυρίως στις πραγματείες του Lorenzo Ghiberti, Leon Battista Alberti, του Leonardo da Vinci και του Giorgio Vasari. Αναλύονται επίσης οι αλλαγές που συντελούνται στο πλαίσιο του “στυλάτου στυλ” της Maniera. η-Τάξη: ARCH892 Ι. Ασημακοπούλου, 3 ώρες
Β. Μαθήματα Ειδίκευσης Υποχρεωτικά	
ΙΑ 26 Προϊστορική	Θεωρία της αρχαιολογικής επιστήμης: Κύρια ρεύματα και σχολές

Αρχαιολογία Γ'	Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις κυριότερες κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης, όπως η Ιστορία του Πολιτισμού, η Νέα ή Διαδικαστική Αρχαιολογία, η Μεταδιαδικαστική Αρχαιολογία και οι τρέχουσες νέο-υλιστικές τάσεις. Το μάθημα εξετάζει επίσης τη συμβολή φιλοσοφικών ρευμάτων, όπως ο θετικισμός, ο εξελικτικισμός, ο μαρξισμός και η φαινομενολογία στην αρχαιολογική έρευνα. Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου, μέσα στο οποίο εγγράφεται κάθε είδος αρχαιολογικής έρευνας. Η πραγμάτευση θεωρητικών ζητημάτων στηρίζεται σε ενδεικτικά παραδείγματα κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά από το προϊστορικό Αιγαίο. η-Τάξη: ARCH325 Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών Αντικείμενο του μαθήματος θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής από την ύστερη 3η έως και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), την Συροπαλαιστίνη (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Μέσο και Νέο Βασίλειο). Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhiyawa, Keftiu, Tanaja). η-Τάξη: ARCH275 Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο και το τέλος του αρχαίου κόσμου. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική/Ρεπουμπλικανική Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών. Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιείται επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Συλλογή Γλυπτών). Για την κατανόηση του μαθήματος είναι επιθυμητό οι φοιτητές/φοιτήτριες να έχουν περάσει το υποχρεωτικό μάθημα κορμού ΙΑ 12 (Κλασική Αρχαιολογία Β).

	η-Τάξη: ARCH 274 Στ. Κατάκης, 3 ώρες
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής Περιόδου	Ο ελληνικός κόσμος μετά την Άλωση: αρχαιολογία και τέχνη, 15ος - 18ος αι. Στο μάθημα θα εξεταστούν τα υλικά κατάλοιπα και η τέχνη που αναπτύχθηκε στις περιοχές δράσης ελληνικών πληθυσμών και κοινοτήτων, κατά την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι περίπου το 1800. Στις περιοχές αυτές, που βρίσκονταν υπό οθωμανική ή λατινική κυριαρχία, εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική σε λίθο και ξύλο και η κεραμική. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα κυρίαρχα ρεύματα της θρησκευτικής ζωγραφικής της περιόδου, όπως αυτά εκφράστηκαν σε μνημειακά σύνολα και φορητά έργα, καθώς και βασικά στοιχεία της μεταλλοτεχνίας και της κεντητικής. Τις επιμέρους θεματικές διατρέχει ο προβληματισμός γύρω από την αναγνώριση στοιχείων παράδοσης και ανανέωσης στην τέχνη της εποχής, με αναφορές τόσο στην παλαιολόγεια παρακαταθήκη, όσο και στην υποδοχή και ενσωμάτωση στοιχείων από την δυτική και την οθωμανική τέχνη. Τις διαλέξεις συμπληρώνουν επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Αττικής. η-Τάξη: ARCH649 και ARCH717 Α. Δρανδάκη, Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Γ. Επιλεγόμενα Μαθήματα Ειδίκευσης

Γ1. Σεμιναριακά¹⁷

ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	Κριτική (επαν-) ερμηνεία των αρχαιολογικών ταφικών δεδομένων Το μάθημα εστιάζει στην κριτική επισκόπηση και επανερμηνεία των αρχαιολογικών ταφικών δεδομένων, μέσα από τις κύριες θεωρητικές και μεθοδολογικές κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο οι διαφορετικές αρχαιολογικές «σχολές» επηρεάζουν την κατανόηση των ταφικών πρακτικών και τη χρήση των σχετικών δεδομένων, για την ερμηνεία κοινωνικών, πολιτισμικών και ιδεολογικών πτυχών του παρελθόντος. Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο βασικές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται οι βασικές
--	--

¹⁷ Οι φοιτητές/φοιτήτριες δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	θεωρητικές προσεγγίσεις και το ερμηνευτικό τους υπόβαθρο. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο οι μεταβαλλόμενες θεωρητικές τάσεις έχουν διαμορφώσει τον τρόπο μελέτης των ταφικών ευρημάτων και την κατανόηση της ταυτότητας, της κοινωνικής θέσης, των συμβολισμών και των μεταφυσικών αντιλήψεων γύρω από τον θάνατο. Στη δεύτερη ενότητα οι φοιτητές/-τριες καλούνται να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις που απέκτησαν μέσα από την κριτική ανάλυση δημοσιεύσεων σχετικών με αρχαιολογικά ταφικά σύνολα. Επιπλέον, κάθε φοιτητής/τρια θα επιλέξει μία θεμελιώδη δημοσίευση και θα συντάξει εργασία, εστιάζοντας στο θεωρητικό πλαίσιο, τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τις συνεπαγόμενες ερμηνείες του ταφικού συνόλου που επέλεξε. Η διαδικασία περιλαμβάνει παρουσιάσεις, σχολιασμό, και διάλογο, με στόχο την ενίσχυση της αναλυτικής και ερμηνευτικής ικανότητας των φοιτητών, δίνοντας τη δυνατότητα στους φοιτητές να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σε πραγματικά παραδείγματα της αρχαιολογικής έρευνας. η-Τάξη: ARCH1208 Κ. Ζηκίδη, 3 ώρες
ΣΑ 154 Προϊστορική Αρχαιολογία	Μυκηναϊκή τέχνη και αρχαιολογία Βασικός στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των συμμετεχόντων φοιτητών με τις εκφράσεις της μυκηναϊκής τέχνης και εικονογραφίας από την εποχή των λακκοειδών τάφων μέχρι τη μετανакτορική περίοδο μέσα από την παραγωγή και παρουσίαση μελετών σχετικά με αυτές. Οι συναντήσεις με τους φοιτητές υποδιαιρούνται σε τρεις ενότητες: α) Οι πρώτες συναντήσεις καλύπτονται από θεματικές διαλέξεις οι οποίες θα εξετάσουν σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια πτυχές της μυκηναϊκής τέχνης με συγκεκριμένες τεχνικές, υλικά και κατηγορίες. Πέραν μιας γενικής εισαγωγής στη μυκηναϊκή τέχνη, η οποία θα επικεντρωθεί σε ζητήματα μεθοδολογίας μελέτης και ερμηνείας της εικονογραφίας, θα εξετάζονται (τόσο τεχνολογικά, όσο και τεχνοτροπικά) οι μυκηναϊκές τοιχογραφίες, η σφραγιστογραφία και η χρήση των σφραγίδων, η ελεφαντουργία και η μικροτεχνία εν γένει, η μεταλλουργία (τόσο η κατασκευή όπλων και εργαλείων, όσο και η κοσμηματοτεχνία), η αρχιτεκτονική τεχνολογία και, βεβαίως, στον τρόπο μελέτης της κεραμικής στη βάση συνολικώς δημοσιευμένων συνόλων από πρόσφατες δημοσιεύσεις. β) Στη δεύτερη ενότητα περιλαμβάνονται ασκήσεις και συζητήσεις γύρω από τη μεθοδολογία της παρουσίασης και της διάρθρωσης των σεμιναριακών εργασιών. γ) Οι τελευταίες συναντήσεις της τρίτης ενότητας είναι αφιερωμένες στις

	παρουσιάσεις των σεμιναριακών εργασιών που θα ανατεθούν στους συμμετέχοντες.* **Η ως άνω διάρθρωση μπορεί, φυσικά, να ενσωματώσει αλλαγές αναλόγως της μικρότερης ή μεγαλύτερης συμμετοχής φοιτητών (εντός των συνηθισμένων ορίων), οι οποίες θα μεταβάλουν τον απαιτούμενο χρόνο για τις παρουσιάσεις. η-Τάξη: ARCH853 Β. Πετράκης, 3 ώρες
ΣΑ156 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Τα Μεγάλα Βασίλεια και οι Αυτοκρατορίες της Αρχαίας Εγγύς Ανατολής Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των Μεγάλων Βασιλείων και των Αυτοκρατοριών που αναπτύχθηκαν στην αρχαία Εγγύς Ανατολή. Αρχικά θα μελετηθούν το βασίλειο Akkad και Ur III, καθώς και τα μεγάλα βασίλεια της Μέσης και Ύστερης Εποχής του Χαλκού στην Ανατολία, Συροπαλαιστίνη και την Αίγυπτο. Στην συνέχεια θα εξετασθούν η Νεοασσυριακή, Νεοβαβυλωνιακή και η Περσική αυτοκρατορία. η-Τάξη: ARCH953. Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	Μινωική Θρησκεία Το σεμινάριο χρησιμοποιεί ως βάση τις αρχαιολογικές μαρτυρίες που προσφέρουν πληροφορίες για τον χαρακτήρα και την εξέλιξη των θρησκευτικών πεποιθήσεων, ιδεών και πρακτικών στην Κρήτη κατά τη διάρκεια της Εποχής του Χαλκού. Περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ειδικές θεματικές: “Οι απαρχές της μινωικής θρησκείας”. “Το μινωικό «πάνθεον»”. “Τα προανακτορικά ιερά και η λατρεία κατά την Παλαιοανακτορική περίοδο”. “Θρησκευτικές αντιλήψεις και πρακτικές κατά την εποχή των νέων ανακτόρων”. “Τόποι λατρείας, εντός και εκτός των οικιστικών εγκαταστάσεων”. “Τελετουργίες, θρησκευτικά σύμβολα και λατρευτικός εξοπλισμός”. “Η θρησκεία στην Κρήτη της Μετανακτορικής περιόδου”. “Διάδοση, επιδράσεις και επιβιώσεις”. “Συμπεράσματα”. η-Τάξη: ARCH 375. Ελ. Πλάτων, 3 ώρες
ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία	Η αρχαία ελληνική πόλις. Αρχαιολογική τεκμηρίωση Θέμα του σεμιναρίου αποτελεί η μελέτη της αρχαίας ελληνικής πόλεως υπό την τριπλή υπόστασή της, δηλαδή ως ενός αστικά συγκροτημένου πυρήνα κατοίκησης με

	οχρωμένο κέντρο με την αναπόσπαστα συνδεδεμένη με αυτόν χώρα και τέλος, ως ενός πολιτειακά οργανωμένου σχηματισμού. Μελετώνται και παρουσιάζονται συγκεκριμένα παραδείγματα πόλεων του αρχαίου ελληνικού κόσμου, αντλώντας πληροφορίες από γραμματειακές πηγές, επιγραφές, νομίσματα και κυρίως από αρχαιολογικά ευρήματα. Δηλώσεις συμμετοχής από 1 Σεπτεμβρίου 2025, στην η-διεύθυνση: asfyroera@arch.uoa.gr η-Τάξη: ARCH606 Α. Σφυρόερα, 3 ώρες
ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία	Εικόνες από το αρχαίο θέατρο Το σεμινάριο διερευνά τη “θεατρική” εικονογραφία των αττικών και κατωιταλιωτικών αγγείων κατά τη διάρκεια της υστεροαρχαϊκής και κλασικής εποχής. Η σκηνική παρουσίαση του αρχαίου θεάτρου συνίσταται σε μια αλληλουχία οπτικών και ακουστικών εικόνων, η οποία έχει χαθεί οριστικά. Ωστόσο, το θέατρο απετέλεσε πηγή έμπνευσης για ορισμένους αγγειογράφους, μέσα από το έργο των οποίων μπορούμε να αποκαταστήσουμε συγκεκριμένα στοιχεία από το χαμένο θέαμα της τραγωδίας, της κωμωδίας και του σατυρικού δράματος. Επιπλέον, ανάμεσα στις χιλιάδες αγγειογραφίες με μυθολογικό περιεχόμενο, εντοπίζονται στοιχεία από συγκεκριμένες μυθολογικές διηγήσεις που αποτελούσαν τον πυρήνα όχι μόνο των σωζόμενων αλλά και ορισμένων χαμένων θεατρικών έργων, τα οποία μας είναι γνωστά μόνο ως τίτλοι ή από αποσπάσματα και μεταγενέστερες αναφορές. η-Τάξη: ARCH420 Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες
ΣΑ 165 Κλασική Αρχαιολογία	Αρχαιολογία του Θανάτου στον Ελληνιστικό Κόσμο Οι μετασχηματισμοί που εισήχθησαν κατά την Ελληνιστική περίοδο (323-31 π.Χ.) και η εντεινόμενη αστικοποίηση της κοινωνίας είχαν ως αποτέλεσμα την ραγδαία αλλαγή της κοινωνικής ζωής και συνέβαλαν καθοριστικά στην όξυνση των κοινωνικών διαφορών. Οι αλλαγές αυτές εκδηλώνονται και στις ταφικές πρακτικές όπως είναι η απόθεση εντυπωσιακών κτερισμάτων σε λίγους τάφους, η κατασκευή πολυτελών ταφικών μνημείων, ή η επιτέλεση πολυδάπανων ταφικών τελετουργιών, δίπλα στα ακριβώς αντίθετά τους, δηλαδή πολλούς τάφους με λίγα κτερίσματα ή ακτέριστους, ταπεινές ταφικές πρακτικές, κ.ά. Βασικός στόχος του σεμιναρίου είναι η διερεύνηση της αρχαιολογίας του θανάτου στην περίοδο από τον θάνατο του Μ.Αλεξάνδρου (323 π.Χ.)

	έως τη ναυμαχία στο Άκτιο (31 π.Χ.). Μέσα από μελέτες περιπτώσεων (π.χ. Αιγές, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, Δημητριάδα, Πέλλα, Πέργαμος, Ρόδος, κ.ά.) εξετάζονται το τοπίο του θανάτου, οι τύποι τάφων, τα κτερίσματα και οι ταφικές τελετουργίες εντός του συναφούς κοινωνικοπολιτικού, οικονομικού και θρησκευτικού πλαισίου. η-Τάξη: ARCH1022 N. Δημάκης, 3 ώρες
ΣΑ 166 Κλασική Αρχαιολογία	Εμβάθυνση σε στοιχεία αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής (α) θεάτρων, (β) οχυρώσεων Το σεμινάριο εστιάζει σε δύο αντικείμενα της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής: (α) στο θέατρο και εν γένει στους χώρους θέασης και ακρόασης (θέατρα, ωδεία, εκκλησιαστήρια, βουλευτήρια, τελεστήρια κ.α. καθώς και στους συνοδούς αυτών αρχιτεκτονικούς τύπους) και (β) στην οχυρωματική αρχιτεκτονική. Αναλύεται η περίοδος από το ~1100 π.Χ. έως τους ελληνοιστικούς χρόνους. Η ανάλυση εμπλουτίζεται με αναφορές στην προϊστορία των κτηριακών τύπων κατά την προγενέστερη περίοδο, καθώς και στην εξέλιξη τους στην ρωμαϊκή περίοδο με έμφαση στις μετατροπές ήδη υφιστάμενων κτηριακών συγκροτημάτων. Εξετάζεται η ορολογία, η εξέλιξη της τυπολογίας, οι χαράξεις, οι κατά Βιτρούβιο κατευθυντήριες οδηγίες, η μορφολογία, η αισθητική, η οικοδομική, οι συνοδές κατασκευές (όπως κρήνες, χορηγικά μνημεία), καθώς και ο σχετικός μηχανολογικός και τεχνολογικός εξοπλισμός, όπως επίσης και οι τρόποι ενσωμάτωσης των εν λόγω κτηριακών τύπων στο αστικό ή ιερό ανθρωπογενές περιβάλλον και στο φυσικό εδαφικό ανάγλυφο. Μελετάται η επίδραση των πνευματικών, τεχνολογικών, στρατιωτικών και πολιτικών εξελίξεων στην αρχιτεκτονική έκφραση των εν λόγω έργων αρχιτεκτονικής με έμφαση σε αντιπροσωπευτικά και εξειδικευμένα παραδείγματα. Η-τάξη: ARCH1205 Δ. Ανδρίκου, 3 ώρες
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Προσκυνήματα και προσκυνηματική τέχνη στο Βυζάντιο Οι ιεροί τόποι της νέας χριστιανικής θρησκείας αποτέλεσαν από πολύ νωρίς πόλους έλξης για προσκυνητές που ταξίδευαν, συχνά μεγάλες αποστάσεις, προκειμένου να έρθουν σε άμεση φυσική επαφή με τους χώρους όπου έδρασαν τα ιερά πρόσωπα ή μαρτύρησαν και τάφηκαν οι ήρωες του χριστιανισμού. Η αρχιτεκτονική διαμόρφωση των προσκυνημάτων, η διακόσμησή τους, η οργάνωση της

	προσκυνηματικής διαδικασίας, αλλά και η μαζική παραγωγή ενθυμημάτων που επέτρεπαν στους προσκυνητές να μεταφέρουν την ευλογία του ιερού χώρου θα αποτελέσουν τους βασικούς άξονες που θα διερευνηθούν στο σεμινάριο. <i>Η-τάξη: ARCH1210</i> <i>Κ. Θ. Ράπτης, 3 ώρες</i>
ΣΑ 196 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Βυζαντινά χειρόγραφα: νέες προσεγγίσεις, νέα ερωτήματα Τα βυζαντινά εικονογραφημένα βιβλία συγκαταλέγονται στις σημαντικότερες παρακαταθήκες του Βυζαντίου. Η παραγωγή τους, εξαιρετικά κοστοβόρα και χρονοβόρα, προϋπέθετε τη συνεργασία παραγγελιοδοτών, γραφέων και μικρογράφων που κινούνταν συχνά στους υψηλότερους κύκλους της βυζαντινής κοινωνικής ιεραρχίας και διανόησης. Ήδη από τον 14ο-15ο αιώνα άρχισαν να αποτελούν περιζήτητο συλλεκτικό είδος από τους λογίους και τους συλλέκτες της πρώιμης Αναγέννησης. Η μελέτη τους ξεκίνησε αντιστοίχως νωρίς και οι πολύμορφες προσεγγίσεις στη μορφή, το ρόλο, τη διακόσμηση, ή τη χρήση των εικονογραφημένων χειρογράφων αντανakλά τις διαρκείς μετατοπίσεις στη συνολική προσέγγιση της καλλιτεχνικής παραγωγής του Βυζαντίου. Στις πρώτες δεκαετίες του 21ου αιώνα, νέες προσεγγίσεις και νέα ερωτήματα στη μελέτη των χειρογράφων συνέπεσαν με τη συστηματική ψηφιοποίηση μεγάλων συλλογών και τον συνακόλουθο εκδημοκρατισμό της πρόσβασης σε ένα είδος που παλαιότερα προϋπέθετε υψηλό κόστος και μεγάλες δυσκολίες στην μελέτη του υλικού, που βρίσκεται διασκορπισμένο σε βιβλιοθήκες, μουσεία και μοναστήρια. Στο σεμιναριακό μάθημα θα εξεταστεί η ιστορία της έρευνας πάνω στα βυζαντινά εικονογραφημένα βιβλία, οι σημαντικότερες κατηγορίες και τα νέα ερευνητικά εργαλεία στην προσέγγισή τους, ενώ η συζήτηση θα επικεντρωθεί σε εμβληματικά χειρόγραφα διαφορετικών περιόδων και περιεχομένου. <i>η-Τάξη: ARCH1180</i> <i>Α. Δρανδάκη, 3 ώρες</i>
ΣΑ 197 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Η αρχιτεκτονική στην Αττική κατά την οθωμανική περίοδο (1456-1830): κοσμικά και θρησκευτικά κτήρια Κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας στην Αττική, σημειώθηκε μεγάλη άνθηση της αρχιτεκτονικής, χάρις στα ιδιαίτερα προνόμια που απέκτησε η Αθήνα μετά την κατάκτησή της. Το οθωμανικό στοιχείο επιδόθηκε στην ίδρυση τζαμιών και άλλων κτηρίων που εξυπηρετούσαν τον τρόπο

	ζωής του. Ο ελληνορθόδοξος πληθυσμός ανοικοδόμησε για τις δικές του ανάγκες πλήθος εκκλησιών και μοναστηριών, που επηρεάστηκαν σημαντικά από την παλαιότερη βυζαντινή παράδοση. Η οθωμανική και η μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική διασταυρώθηκαν εδώ από νωρίς, δημιουργώντας ένα τοπικό αθηναϊκό ιδίωμα στην ναοδομία, με έντονη την επίδραση της πρώτης. Οι δύο κοινότητες μοιράστηκαν επίσης κοινούς τύπους και μορφές στην αρχιτεκτονική των κατοικιών τους. Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξεταστεί αυτό το φαινόμενο μέσα από τα σωζόμενα μνημεία και, παράλληλα, να ασκηθούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στη μεθοδολογία της μελέτης ιστορικών κτηρίων. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε μνημεία της Αθήνας και της Αττικής. <i>Η-τάξη: ARCH1176</i> <i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</i>
ΣΑ 107 Ιστορία της Τέχνης	Μεθοδολογία Εκπόνησης Εργασίας στην Ιστορία της Τέχνης Αντιμετωπίζεται το πρόβλημα σύνταξης και παρουσίασης εργασίας με θέματα που αντλούνται από την Ιστορία της Νεοελληνικής ή της Νεότερης Ευρωπαϊκής Τέχνης. Με σκοπό την πληρέστερη κατανόηση του τρόπου επεξεργασίας του εκάστοτε υλικού, τίγονται ζητήματα δομής και περιεχομένου, ενώ επιλύονται απορίες για τις παραπομπές και τη βιβλιογραφία. <i>η-Τάξη: ARCH422</i> <i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i>
ΣΑ 108 Ιστορία της Τέχνης	Τέχνη και Β' Παγκόσμιος Πόλεμος Με αφορμή την 80ή επέτειο από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (1939–1945), το σεμινάριο διερευνά την κατάσταση των εικαστικών τεχνών κατά τη διάρκεια του πολέμου και την πρώτη μεταπολεμική περίοδο. Ειδικότερα, εστιάζουμε σε καλλιτεχνικές δημιουργίες και εκθέσεις κατά τη διάρκεια του πολέμου, οι οποίες ανέδειξαν εμπειρίες βίας, αντίστασης και αντιφασιστικής δράσης καθώς και σε δημιουργίες εγκλειστών σε ναζιστικά στρατόπεδα. Ειδική μνεία γίνεται στην περίπτωση της Ελλάδας με έργα που δημιουργήθηκαν κατά την Κατοχή και τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, στα οποία οι καλλιτέχνες επεξεργάστηκαν, εικαστικά, τα κατοχικά βιώματα, τα ναζιστικά εγκλήματα, την Αντίσταση και την Απελευθέρωση. Παράλληλα, το σεμινάριο εξετάζει τις

	προπαγανδιστικές εκθέσεις του ναζιστικού καθεστώτος και τις συστηματικές κλοπές και λεηλασίες έργων τέχνης, τόσο εντός της Γερμανίας όσο και στις κατεχόμενες χώρες και τις εμπόλεμες ζώνες, ενώ θίγονται και οι μεταπολεμικές διεκδικήσεις επιστροφής των έργων από μουσεία, θεσμούς και ιδιώτες. Τέλος, σχολιάζεται ο τρόπος με τον οποίο το τραύμα του Β' ΠΠ βρήκε έκφραση στην τέχνη της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου στην Ευρώπη, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συγκροτήθηκε η μνήμη του πολέμου μέσω της ανέγερσης δημόσιων μνημείων. η-Τάξη: ARCH1182 Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες
ΣΑ 136 Μουσειολογία	Τα μουσεία σε περιόδους κρίσης: Πολιτικές και στρατηγικές διαχείρισης, καλές πρακτικές Το μάθημα αντλεί από την τρέχουσα κοινωνική πραγματικότητα καθώς και τις συνθήκες λειτουργίας και εξέλιξης των μουσείων στην Ελλάδα και διεθνώς για να αναδείξει τον κοινωνικό ρόλο των μουσείων και τον κομβικό τους ρόλο στην διαμόρφωση κοινωνικών πρακτικών, ταυτοτήτων και ιδεολογιών. Μελετώνται παράλληλα τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της αναδυόμενης νέας εποχής των μουσείων, υπό το πρίσμα μάλιστα του νέου ορισμού του μουσείου και του τροποποιημένου Κώδικα Δεοντολογίας του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων. Αναλύεται η έννοια και η εμπειρία της διαχείρισης κρίσεων στα μουσεία (είτε από ανθρωπογενή αίτια είτε φυσικούς παράγοντες) και μελετώνται χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ένα μέρος του μαθήματος εστιάζει στις δυσκολίες, προκλήσεις, ευκαιρίες και καλές πρακτικές που αναδύθηκαν με την αναγκαστική μετακίνηση της δράσης των μουσείων ψηφιακά λόγω της πανδημίας. Κυρίως όμως μελετώνται μια σειρά από άλλες σύγχρονες κρίσεις (περιβαλλοντική, οικονομική, κρίση ψυχικής υγείας, ανάγκη απο-αποικιοποίησης μουσειακών συλλογών, πολιτικές ανακατατάξεις, πολεμικές συγκρούσεις και κοινωνικές αναταραχές, έμφυλη βία, κίνδυνοι για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, κ.ά.) και σχολιάζονται οι πολιτικές και πρακτικές των μουσείων για την αντιμετώπισή τους. η-Τάξη: ARCH802 Μ. Μούλιου, 3 ώρες
Γ2. Επιλεγόμενα μη Σεμιναριακά	
ΙΑ 150	Αρχαιολογία και Αρχαιομετρία

**Αρχαιολογία και
Αρχαιομετρία**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι εφαρμογές των μεθόδων των φυσικών επιστημών για τη μελέτη και ανάλυση αρχαιοϋλικών και την απάντηση αρχαιολογικών ερωτημάτων που σχετίζονται με την τεχνολογία κατασκευής, την παραγωγή και τη διακίνηση αντικειμένων του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος. Εξετάζονται αντικείμενα από πηλό, λίθο, μέταλλο και υαλώδεις ύλες. Παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία και οι φυσικές ιδιότητες των πρώτων υλών, και η εγχειρηματική αλυσίδα της επεξεργασίας τους. Συζητώνται οι βασικότερες μέθοδοι φυσικοχημικής ανάλυσης και τα αποτελέσματά τους, και παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης αναλύσεων αντικειμένων από διάφορες προϊστορικές και ιστορικές περιόδους.

Εκτός από τις παραδόσεις στο αμφιθέατρο, το μάθημα περιλαμβάνει και επίδειξη της χρήσης αναλυτικών οργάνων στο Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, και στη Μονάδα Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

η-Τάξη: ARCH579

Γ. Παπαδάτος, Π. Πετρίδης, Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες

**ΙΑ 154
Βιοαρχαιολογία**

Εισαγωγή στη Βιοαρχαιολογία

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των ανθρώπινων σκελετικών καταλοίπων και οι βασικές αρχές και μέθοδοι της βιοαρχαιολογίας, με έμφαση στις πρακτικές μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται από την ανασκαφή έως και την ανάλυσή τους στο εργαστήριο. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με έννοιες και προσεγγίσεις που αφορούν (α) τη μελέτη των ανθρώπινων σκελετικών καταλοίπων (π.χ. βιοπολιτισμική προσέγγιση), (β) τις τεχνικές ανασκαφής (π.χ. αρχαιοθανατολογία) και μακροσκοπικής τους μελέτης (π.χ. προσδιορισμός φύλου, ηλικίας και βιολογικών χαρακτηριστικών, παλαιοπαθολογία), (γ) τις μεθόδους μοριακών και μικροσκοπικών αναλύσεων (π.χ. ισοτοπικές αναλύσεις, αρχαιογενετικές αναλύσεις, παλαιοπαρασιτολογία), και (δ) τη σχέση των ανθρώπων με το περιβάλλον τους (π.χ. μελέτη παλαιοκινητικότητας, παλαιοδημογραφία). Το μάθημα συνδυάζει θεωρητική διδασκαλία και μελέτη παραδειγμάτων από ανασκαφικά σύνολα με στόχο την ενίσχυση της κατανόησης της αλληλεπίδρασης μεταξύ βιολογικών και πολιτισμικών παραγόντων στη μελέτη των ανθρώπινων σκελετικών καταλοίπων.

η-Τάξη: ARCH1207

Κ. Ζηκίδη, 3 ώρες

ΙΑ 151 Προϊστορική Αρχαιολογία	Η Οργάνωση και Διοίκηση των Μυκηναϊκών Ανακτορικών Κρατών Το μάθημα κινείται θεματικά για να δώσει τα βασικά σημεία της οργανωτικής δομής και των αρχών λειτουργίας των μυκηναϊκών ανακτορικών κρατών (περ. 1400-1200 π.Χ.). Οι πρώτες παρουσιάσεις έχουν εισαγωγικό χαρακτήρα, καθώς εστιάζουν στον ορισμό και προσδιορισμό της έννοιας του ‘ανακτόρου’, αλλά και σε βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την προσπέλαση των κατ’ εξοχήν φθεγγομένων πρωτογενών πηγών μας: των μαρτυριών των επιγραφών της Γραμμικής Β γραφής. Κατόπιν, προχωρούμε σε μια πανοραμική παρουσίαση της μυκηναϊκής οικονομίας με έμφαση στην εκλεκτική φύση του ενδιαφέροντος του ανακτόρου σε αυτήν, στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση του χώρου δράσης του ανακτορικού μηχανισμού (της γεωγραφίας της ανακτορικής ‘επικράτειας’), καθώς και στην ανάπτυξη και εδραίωση των ανακτορικών κέντρων στις επιμέρους περιοχές του μυκηναϊκού κόσμου. Οι επιμέρους διαλέξεις εστιάζουν σε ειδικούς τομείς στους οποίους επιγραφικές, αρχαιολογικές ενδείξεις ή ο συγκερασμός των δύο αυτών πηγών μπορούν να επαυξήσουν σημαντικά τη γνώση μας για το θεσμικό πλαίσιο των μυκηναϊκών ανακτόρων. η-Τάξη: ARCH852 Β. Πετράκης, 3 ώρες
ΙΑ 153 Προϊστορική Αρχαιολογία	Εικόνα και λόγος στην αρχαιολογία Η αρχαιολογία ως επιστήμη στηρίζεται τόσο στην εικόνα όσο και στη γλώσσα για να εκφράσει τα πορίσματα της έρευνας. Το μάθημα εστιάζει στη θέση και τη λειτουργία των εικόνων (αρχιτεκτονικών σχεδίων και ψηφιακών αναπαραστάσεων) στις τελικές δημοσιεύσεις ανασκαφών προϊστορικών θέσεων στο Αιγαίο. Εξετάζεται ο αριθμός και η αναλογία διαφορετικών ειδών εικόνων σε σχέση με τους ερευνητικούς στόχους της κάθε δημοσίευσης και τους αντίστοιχους τρόπους παρουσίασης, μελέτης και ερμηνείας των υλικών καταλοίπων σε αυτή. Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση των εικόνων ως σημαντικών μεθοδολογικών εργαλείων στη διάθεση του αρχαιολόγου και η άμεση σύνδεσή τους με το επιστημολογικό του/της υπόδειγμα. η-Τάξη: ARCH326 Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Εισαγωγή στην Κεραμολογία Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της

	διακίνησης της κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής. Το μάθημα συνοδεύεται από βιωματικό εργαστήριο κεραμικής που συντονίζει ο Ν. Λιάρος (ΚΜΝΚ, ΥΠΠΟΑ) και περιλαμβάνει προετοιμασία πηλού, κατασκευή κεραμικών και ψήσιμο σε μικρογραφία κλιβάνου που έχει κατασκευαστεί ειδικά για το μάθημα. Λόγω της φύσης του μαθήματος, η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. η-Τάξη: ARCH466 Π. Πετρίδης, 3 ώρες
ΙΑ 107 Βασικές αρχές ανασκαφικής συντήρησης	Ανασκαφική Συντήρηση για Αρχαιολόγους Το μάθημα έχει ως στόχο την ανάλυση θεμάτων σχετικών με την ανασκαφική συντήρηση, την τεχνολογία των διαφόρων υλικών κατασκευής των αντικειμένων, τη συσκευασία και μεταφορά αυτών καθώς και τις συνθήκες ασφαλούς αποθήκευσής τους. Έμφαση δίνεται στις «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή αποκάλυψη και απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Επίσης, αναπτύσσονται θέματα που αφορούν την προστασία των ακίνητων ευρημάτων και μνημείων, καθώς επίσης την αναγκαιότητα της ένταξης των εργασιών συντήρησης τόσο στο οργανόγραμμα όσο και στον προϋπολογισμό των ανασκαφικών εργασιών και μελετών. Συμπληρωματικά, γίνεται αναφορά σε μεθόδους ανάλυσης και αρχαιομετρίας που χρησιμοποιούνται πλέον ευρέως στους τομείς της αρχαιολογίας και της συντήρησης. Στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν εθελοντικά σε πρακτικές ασκήσεις στη Μονάδα Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Αυτή η πρακτική άσκηση ενισχύει σημαντικά την εμπειρία των φοιτητών στις τεχνικές συντήρησης στο πεδίο και στο εργαστήριο, στην κριτική ανάλυση και στην έρευνα βάσει αντικειμένων σε ένα επαγγελματικό μουσειακό περιβάλλον. η-Τάξη: ARCH1185 Μ. Ρογκενμπούκε, 3 ώρες
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	Α. Αρχαία Ναοδομία 8ος - 1ος αι. π.Χ. Το μάθημα πραγματεύεται την μελέτη των αρχαίων ελληνικών ναών από τον 8ο έως τον 1ο αιώνα π.Χ. με έμφαση στην αρχαϊκή, κλασική και υστεροκλασική περίοδο. Για την κατανόηση και εμβάθυνση στο αντικείμενο εξετάζονται,

	εισαγωγικώς, τα ευρήματα που άπτονται εξελικτικής πορείας πριν και έως την εμφάνιση του αρχιτεκτονικού τύπου του αρχαίου ελληνικού ναού. Μελετάται η ορολογία, η τυπολογία, η οικοδομική, η εμφάνιση και εξέλιξη των κύριων αρχιτεκτονικών ρυθμών, Δωρικού και Ιωνικού, καθώς του Κορινθιακού κιονοκράνου. Εξετάζονται αναλυτικά οι ελληνικοί ναοί, με έμφαση σε αντιπροσωπευτικά δείγματα και ειδικές περιπτώσεις. Προσεγγίζεται ο ναός ως λατρευτικό οικοδόμημα και ως αποτέλεσμα σύνθετου αρχιτεκτονικού προγραμματισμού, σχεδιασμού και αισθητικής σύλληψης. <i>Η-τάξη: ARCH1206</i> <i>Δ. Ανδρίκου, 3 ώρες</i> Β. Νεοελληνική Γλυπτική (19ος αι.) Εξετάζονται η ταυτότητα και οι πτυχές της γλυπτικής στην Ελλάδα από τα μέσα του 19ου αι. έως την περίοδο του Μεσοπολέμου, σε σχέση με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή. Στο πλαίσιο του μαθήματος οργανώνονται επισκέψεις/ξεναγήσεις σε συναφείς εκθέσεις και σε εργαστήρια σύγχρονων γλυπτών. <i>η-Τάξη: ARCH445</i> <i>Δ. Πανλόπουλος, 3 ώρες</i>
ΙΑ 159 Ιστορία της Τέχνης	Εικαστικές Τέχνες στην Ευρώπη, 1900-1945 Το μάθημα εστιάζει στις κυριότερες τάσεις στη ζωγραφική, τη γλυπτική και την αρχιτεκτονική στην Ευρώπη από τα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα έως το τέλος του Β' ΠΠ. Καλλιτεχνικά κινήματα και τάσεις, όπως ο Φωβισμός, ο Εξπρεσιονισμός, ο Κυβισμός, ο Φουτουρισμός, η Ρωσική Πρωτοπορία, η Αφαίρεση, το Νταντά, η Μεταφυσική Ζωγραφική, ο Σουρεαλισμός, η Νέα Αντικειμενικότητα και άλλοι ρεαλισμοί του Μεσοπολέμου, η Σχολή του Bauhaus αλλά και ο αρχιτεκτονικός μοντερνισμός εξετάζονται στο κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και διανοητικό περιβάλλον της εποχής και στο πλαίσιο των εξελίξεων στον επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα. Μας απασχολούν οι μορφολογικοί πειραματισμοί και οι καλλιτεχνικές πρακτικές, η θεματολογία, τα προτάγματα καθώς και η ποικιλομορφία, η πολυπλοκότητα και οι αντιφάσεις των ιστορικών πρωτοποριών της μοντέρνας τέχνης, τα εγχειρήματα επαναπροσδιορισμού της έννοιας του έργου τέχνης και η συγκρότηση της ταυτότητας του πρωτοποριακού καλλιτέχνη. Σχολιάζουμε, ακόμη, σημαίνουσες εκθέσεις και άλλους καλλιτεχνικούς θεσμούς της περιόδου και τον ιστορικό τους ρόλο.

	η-Τάξη: ARCH1089 Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες
ΙΑ 190 Μουσειολογία	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας Τα μουσεία, ως φορείς που συλλέγουν, επιμελούνται, ερμηνεύουν και εκθέτουν τον υλικό πολιτισμό και τη μνήμη κάθε κοινωνίας, αποτελούν συνεκτικό πεδίο συνάντησης πολλών επιστημών (αρχαιολογίας, ιστορίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, ψυχολογίας, παιδαγωγικής, φιλοσοφίας, κ.ά.). Τα μουσεία ανταποκρινόμενα στην ευρεία εκπαιδευτική και κοινωνική τους αποστολή, που στοχεύει στην ουσιαστική κατανόηση του κόσμου και στην ποιοτική αλλαγή της ζωής των πολιτών, αξιοποιούν σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση και την προοδευτική εκπαίδευση και υλοποιούν πληθώρα δράσεων για διαφορετικές κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες (σχολικές ομάδες, οικογένειες με παιδιά, ομάδες ενηλίκων, ομάδες με ειδικά κοινωνικά χαρακτηριστικά κ.ά.). Το μάθημα θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τη θεωρία και την πράξη της μάθησης μέσω των μουσείων, συνδυάζοντας πολλές και διαφορετικές βιωματικές ασκήσεις, επισκέψεις σε μουσεία, εκπόνηση ομαδικών εργασιών με σχέδια ανάπτυξης συγκεκριμένων μουσειακών δράσεων για διαφορετικές ομάδες πολιτών, κ.ά. η-Τάξη: ARCH471 Μ. Μούλιου, 3 ώρες *Το μάθημα αποτελεί μία από τις επιλογές μαθημάτων στο πλαίσιο της Παιδαγωγικής Επάρκειας
61 ΠρΑσκ	Πρακτική Άσκηση φοιτητών Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, η οποία πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ-ΕΣΠΑ, στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης, όπως Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς.

Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος (των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων).

Για την διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος

(https://www.arch.uoa.gr/spoydes/proptychiakes_spoydes/praktiki_askisi_ekpa_espa)

Η-τάξη: <https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH739/>

Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Β. Πετράκης

Εαρινό εξάμηνο	
Α. Μαθήματα Κορμού	
Κωδικός – Τίτλος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων/ουσα – Ώρες
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Εισαγωγή στην Αιγαιακή Προϊστορία Το μάθημα στοχεύει σε μια γενική επισκόπηση της Αιγαιακής προϊστορίας από την Παλαιολιθική μέχρι το τέλος της Χαλκοκρατίας (500000/400000 - 1100 π.Χ.). Κυρίως θα ασχοληθούμε με τις περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας και των νησιών του Αιγαίου (εκτός της Κρήτης, χωρίς να παραλείπονται συσχετισμοί με τις εκεί εξελίξεις) και θα εστιάσουμε στα μεγάλα ιστορικά επεισόδια της εξέλιξης των πολιτισμών. Με αφορμή τα στοιχεία του υλικού πολιτισμού, εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του τροφοσυλλεκτικού σταδίου, η μετάβαση στις παραγωγικές οικονομίες με τα συνακόλουθά τους (μόνιμη εγκατάσταση, τεχνολογικές αλλαγές) και κυρίως οι πολιτισμοί της Χαλκοκρατίας. Παρουσιάζονται ανά περίοδο η οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική και οι λοιπές τέχνες με τελικό στόχο την περιγραφή της κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης. Ξεχωριστή προσοχή θα δοθεί στο φαινόμενο της Νεολιθικοποίησης, τις μεγάλες μεταβολές που παρατηρούνται στο β' μισό της 3ης χιλιετίας π.Χ. και τις επιπτώσεις των φαινομένων του 'εκμινωισμού', ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο μυκηναϊκό πολιτισμικό μόρφωμα που κυριαρχεί στους τελευταίους αιώνες της 2ης χιλιετίας π.Χ. στις περισσότερες περιοχές του νοτίου Αιγαίου. η-Τάξη: ARCH925 B. Πετράκης, 3 ώρες
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Μινωική Αρχαιολογία Εισαγωγή στη Μινωική Αρχαιολογία. Ζητήματα ορολογίας και μεθοδολογίας. Τα χρονολογικά συστήματα. Εξετάζονται συνοπτικά όλες οι περίοδοι ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.

	η-Τάξη: ARCH173 Ελ. Πλάτων, 3 ώρες
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (480 π.Χ. – 1ος αι. π.Χ.) Αντικείμενο του μαθήματος είναι η συνοπτική, συνολική θεώρηση της Αρχαιολογίας της περιόδου από τους Περσικούς Πολέμους μέχρι την υποταγή του τελευταίου ελληνιστικού βασιλείου, αυτού της πτολεμαϊκής Αιγύπτου, στην κυριαρχία της Ρώμης το 30 π.Χ. Έμφαση δίνεται στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία – ιδίως των κλασικών χρόνων -, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Παρακολουθούνται τα στάδια εξέλιξης και βασικοί δημιουργοί, μέσα στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της κάθε εποχής. Εντοπίζονται τα προβλήματα της έρευνας και οι περαιτέρω προοπτικές μελέτης. Δίνεται επίσης η δυνατότητα προαιρετικής πρακτικής άσκησης με τίτλο “Υιοθετώ ένα εκμαγείο” στο Μουσείο Εκμαγείων του Τμήματος από τον συντηρητή Μ. Ρογκενμπούκε (Ε.ΔΙ.Π.) και τον γλύπτη Λ. Αραχωβίτη (Ε.ΔΙ.Π.) Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίες προαιρετικές φροντιστηριακές ασκήσεις με θέμα την αρχαιολογική περιγραφή των αγγείων της κλασικής και ελληνιστικής περιόδου, με αναφορές στην τυπολογία των αγγείων και τον τρόπο καταγραφής τους. Οι φροντιστηριακές ασκήσεις με τίτλο “Καταγραφή κεραμικής της κλασικής και ελληνιστικής περιόδου” (η-Τάξη: ARCH779), διεξάγονται υπό την επίβλεψη της Δρ. Φ. Μπαλλά (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής (2ος όροφος). η-Τάξη: ARCH210 Στ. Κατάκης, 3 ώρες
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	Αρχαιολογία και τέχνη του βυζαντινού χώρου από την περίοδο των Μετασχηματισμών στην Ύστερη Βυζαντινή εποχή (7ος-15ος αι.) Γενικό εποπτικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη του Βυζαντινού κόσμου από την περίοδο των Μετασχηματισμών, στα μέσα του 7ου αιώνα, έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, το 1453. Προσφέρεται μια επισκόπηση των κυρίαρχων τάσεων στην αρχιτεκτονική και τη ζωγραφική της περιόδου, καθώς και χαρακτηριστικών καταλοίπων του υλικού βίου. Έμφαση δίνεται στην κατανόηση των κύριων μεθοδολογικών εργαλείων προσέγγισης των έργων της βυζαντινής τέχνης και στην

	ένταξη των καλλιτεχνικών ρευμάτων στις ιστορικές συγκυρίες που καθόρισαν την πορεία του Βυζαντίου. Θα εξεταστεί κυρίως η αρχιτεκτονική και η ζωγραφική της περιόδου, παραδείγματα χρηστικών αντικειμένων, καθώς και στοιχεία οργάνωσης του χώρου. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία. η-Τάξη: ARCH603 και 741 Α. Δρανδάκη, Γ. Πάλλης, 3 ώρες
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	Η τέχνη του Baroque και του Rococo Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να αναδείξει τις πολιτιστικές, κοινωνικές, πολιτικές ιστορικές (και ιστοριογραφικές) συνιστώσες των κυρίαρχων καλλιτεχνικών τάσεων της νεώτερης Ευρωπαϊκής τέχνης από τον ύστερο 16ο μέχρι τον 18ο αιώνα. Η ανάλυση της ύλης γίνεται ακολουθώντας κυρίως την ιστορική αλληλουχία, ώστε οι φοιτητές να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις στην πιο πάνω περίοδο, ενώ παράλληλες αφηγήσεις επιτρέπουν τη συγκριτική προσέγγιση της παραγωγής σημαντικών καλλιτεχνικών κέντρων της Ευρώπης. Αναλύονται εκφάνσεις της τέχνης του Baroque, όπως εκφράστηκαν στην ιταλική χερσόνησο, στη Γαλλία, την Ισπανία, τη Φλάνδρα, την Ολλανδία, τα γερμανόφωνα εδάφη, την Αγγλία. Μέσα από την ανάπτυξη ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων (φορμαλιστική ανάλυση, εικονογραφία – εικονολογία, κοινωνική ιστορία, φεμινισμός, έργα τέχνης ως αντικείμενα μνήμης και τεκμήρια του υλικού πολιτισμού) οι φοιτητές μαθαίνουν να προσεγγίζουν πολύπλευρα έργα ζωγραφικής, γλυπτικής και αρχιτεκτονικής και να κατανοούν τη λειτουργία και το ρόλο τους εντός του ευρύτερου κοινωνικού, πολιτικού και πολιτιστικού περιβάλλοντός τους. η-Τάξη: ARCH891 Ι. Ασημακοπούλου, 3 ώρες
Β. Μαθήματα Ειδίκευσης Υποχρεωτικά	
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των

	μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπίου. Εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του δομημένου περιβάλλοντος της Αθήνας οι μεταβολές στην τοπογραφία και πολεοδομική ανάπτυξη της Αθήνας κατά την ύστερη αρχαιότητα, οι ανακατατάξεις που επέφερε στο κτισμένο περιβάλλον της η σταδιακή κυριαρχία του χριστιανισμού και ο νέος ρόλος των πόλεων στο μεσαιωνικό Βυζάντιο. η-Τάξη: ARCH682, ARCH 358 X. Κανελλόπουλος, Π. Πετρίδης, 3 ώρες
IA 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	A. Ελληνική μνημειακή ζωγραφική Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της ελληνικής μνημειακής ζωγραφικής από την Αρχαϊκή περίοδο έως και τους πρώιμους αυτοκρατορικούς χρόνους. Εξετάζονται τα σωζόμενα έργα από τον ελληνικό και ελληνιστικό κόσμο, καθώς και οι μεταπλάσεις κλασικών έργων από καλλιτέχνες της ρωμαϊκής περιόδου. Με βάση σύγχρονες και μεταγενέστερες γραπτές πηγές επιχειρείται η συστηματική μελέτη της τεχνικής, της θεματογραφίας, και της ιστορικής εξέλιξης της αρχαιοελληνικής μνημειακής ζωγραφικής και αναλύεται η συμβολή συγκεκριμένων καλλιτεχνών. η-Τάξη: ARCH 561 Δ. Πλάντζος, 3 ώρες B. Εικονογραφία και εικαστική αφήγηση, με έμφαση στην αττική αγγειογραφία (8ος-4ος αι. π.Χ.) Κάθε εικόνα είναι μια πράξη επικοινωνίας και αποτελεί τμήμα μίας 'αλυσίδας' που συνδέει τον εικαστικό δημιουργό με τον θεατή μέσω των συμφραζομένων της θέασης και της εικονογραφίας. Στο μάθημα παρουσιάζονται και σχολιάζονται οι θεωρίες για τις διάφορες τεχνικές και την εξέλιξη της εικαστικής αφήγησης, τονίζεται η σημασία του πολιτισμικού πλαισίου και του διαδραστικού χαρακτήρα της διαδικασίας της θέασης για τη νοηματοδότηση ενός εικαστικού έργου, αναλύονται οι έννοιες της μικροδομής και μακροδομής της οπτικής αφήγησης, και παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης. Προαιρετικές μικρές εργασίες με παρουσίαση στην τάξη. η-Τάξη: ARCH 963 Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες
IA 103 Ανασκαφική	Ανασκαφική και επεξεργασία αρχαιολογικού υλικού – Μουσειολογία

και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εκπαίδευση των φοιτητών στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου, με έμφαση στην ανασκαφή, και στις αρχές διαχείρισης αρχαιολογικού υλικού μετά την ανασκαφή στο μουσείο. Οι κύριες έννοιες και ζητήματα που εξετάζονται είναι: αρχαιολογική μαρτυρία, αρχαιολογική θέση, στρωματογραφία, ανασκαφικές μέθοδοι, τεκμηρίωση ανασκαφικών δεδομένων. Επίσης εξετάζονται ζητήματα συντήρησης, μελέτης, συντήρησης και επεξεργασίας του αρχαιολογικού υλικού, και βασικές αρχές τεκμηρίωσης, επιμέλειας, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών ευρημάτων στο πλαίσιο μουσειακών συλλογών. Στο πλαίσιο του μαθήματος διεξάγεται: 1) πρακτική άσκηση στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα 2) φροντιστηριακή άσκηση διαλογής και καταγραφής αρχαίας κεραμικής από τη δρ Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης 3) θεωρία και πρακτική άσκηση στη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων στην ανασκαφή και το εργαστήριο 4) εκπαιδευτικές δράσεις για σχολικές ομάδες, με επιλεγμένους φοιτητές αρχαιολογίας (και του συγκεκριμένου μαθήματος) ως εμψυχωτές. η-Τάξη: ARCH492 Γ. Παπαδάτος, Γ. Βαβουρανάκης, Μ. Μούλιου, Μ. Ρογκενμπούκε, 3 ώρες
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	Η Ευρωπαϊκή και η Νεοελληνική Τέχνη (19ος αιώνας) Εξετάζεται η Ευρωπαϊκή Τέχνη του 19ου αι., οι καλλιτέχνες, τα ρεύματα και οι τάσεις (Νεοκλασικισμός, Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Ιμπρεσιονισμός, Μεταϊμπρεσιονισμός, Συμβολισμός, Art Nouveau). Παράλληλα μελετώνται οι απηχήσεις της στη νεοπαγή Ελληνική Τέχνη της οθωνικής περιόδου και οι προεκτάσεις της έως το τέλος του 19ου αι. η-Τάξη: ARCH971 Δ. Πανλόπουλος, 3 ώρες
Γ. Επιλεγόμενα Μαθήματα Ειδίκευσης Γ1. Σεμιναριακά	
ΣΑ 155 Προϊστορική Αρχαιολογία	Η αρχαιολογία της Κύπρου Η Κύπρος κατέχει γεωγραφική θέση-κλειδί ανάμεσα στο Αιγαίο και την ανατολική Μεσόγειο. Η θέση αυτή

	αντικατοπτρίζεται και στον προϊστορικό υλικό πολιτισμό του νησιού, ο οποίος παρουσίασε κατά περιόδους έντονες συνάψεις με τους προϊστορικούς πολιτισμούς των γύρω περιοχών, αλλά πάντοτε διατήρησε την ιδιαιτερότητά του. Το σεμινάριο εξετάζει τα χαρακτηριστικά της κατοίκησης, την αγροτοκτηνοτροφική οικονομία, τις βιοτεχνικές δραστηριότητες, το εμπόριο και τις ανταλλαγές, τα ταφικά έθιμα και τις λατρευτικές πρακτικές στην Κύπρο, από τις απαρχές της Προϊστορίας έως και το τέλος της Εποχής του Χαλκού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ζητήματα κοινωνικής οργάνωσης και ιστορικο-κοινωνικής και πολιτισμικής εξέλιξης. Απαραίτητη η γνώση Αγγλικών, επιθυμητή η γνώση Γαλλικών. Υποχρεωτική η παρακολούθηση τεσσάρων ενισχυτικών διαλέξεων επάνω στην Αρχαιολογία της Κύπρου, η εκπόνηση γραπτών εργασιών και η προφορική παρουσίασή τους. Το σεμινάριο διδάσκεται με τη συνεπικουρία του Ι. Βοσκού, μεταδιδάκτορα Προϊστορικής Αρχαιολογίας. η-Τάξη: ARCH 924 Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες
ΣΑ 158 Προϊστορική Αρχαιολογία	Νεολιθικός Υλικός Πολιτισμός και Κοινωνία Ο πλούτος των ενδείξεων του υλικού πολιτισμού των νεολιθικών κοινοτήτων στον αιγαιακό χώρο έχει υπάρξει αντικείμενο τόσο ειδικών ερευνών, όσο και γενικότερων συνθετικών έργων, τουλάχιστον κατά την τελευταία πεντηκονταετία. Η Νεολιθική περίοδος, εκτεινόμενη από την αρχόμενη 7η ως το τέλος της 4ης χιλιετίας, αποτελεί ένα σημαντικότερο μέρος της λεγόμενης «προϊστορίας». Το παρόν σεμιναριακό μάθημα, στηρίζεται στην επισκόπηση (με ειδικές θεματικές εστιάσεις) πτυχών των αρχαιολογικών ενδείξεων που συνδέονται με τις διάφορες πτυχές του υλικού πολιτισμού, όπως την εγκατάσταση, διαμόρφωση και χρήση χώρων, τις ταφικές πρακτικές, τους διάφορους τομείς οικονομικής δράσης ή τις ιδεολογικές εκφράσεις που μπορούν να ανακλώνται στις υλικές ενδείξεις ή την παρουσία και εξέλιξη των νεολιθικών κοινοτήτων σε διάφορες περιοχές του αιγαιακού χώρου. Το πλήθος και η ποικιλία των αναδυόμενων ζητημάτων υποστηρίζει την επιλογή θεμάτων τα οποία οι συμμετέχοντες φοιτητές/συμμετέχουσες φοιτήτριες αναλαμβάνουν να αναπτύξουν κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου. Το μάθημα διακρίνεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο, συνδυαστικά και με σύντομες επισκοπήσεις του υλικού, συζητούνται οι κυριότερες κατευθύνσεις της έρευνας και ιδίως των ερμηνευτικών προσεγγίσεων στα αρχαιολογικά δεδομένα με ενδεικτικά παραδείγματα και περιπτώσεις μελέτης. Στο δεύτερο μέρος οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες θα κληθούν να

	ανταποκριθούν στα ερεθίσματα των παραπάνω προβληματικών κατά την πραγμάτευση των θεμάτων που έχουν αναλάβει. Η εκπόνηση σύντομων γραπτών εργασιών και η προφορική παρουσίασή τους είναι υποχρεωτικά. η-Τάξη: ARCH1231 Α. Γεροχρήστου, 3 ώρες
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	Μινωική Κεραμική: Τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί. Εισαγωγή: η σημασία της κεραμικής στη μελέτη των αρχαίων πολιτισμών. Οι τεχνολογικές παράμετροι. Συζήτηση για τη χρήση των διαφόρων κεραμικών τύπων. Τα χρονολογικά συστήματα για τη μελέτη της Κρήτης της Εποχής του Χαλκού. Προσδιορισμός των κυριότερων ζητημάτων που σχετίζονται με τη χρονολόγηση των ποικίλων κεραμικών συνόλων. Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθμοί, ανά περίοδο: Προανακτορική περίοδος. Παλαιοανακτορική περίοδος. Νεοανακτορική περίοδος. Μετανακτορική περίοδος. Συμπεράσματα. Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο φροντιστήριο, υπό την επίβλεψη της Δρ. Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.), με θέμα την ορολογία της κεραμικής. η-Τάξη: ARCH 356 Ελ. Πλάτων, 3 ώρες
ΣΑ 16 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Συστήματα και δίκτυα σε κρίση: Διαδικασίες κατάρρευσης και ανασυγκρότησης στην Εγγύς Ανατολή και την Κύπρο κατά την Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου Το σεμινάριο εξετάζει τα φαινόμενα της κατάρρευσης και ανασυγκρότησης συστημάτων και δικτύων κατά την Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου (περ. 3000–600 π.Χ.). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην κριτική αξιολόγηση της Θεωρίας των Δικτύων και της Θεωρίας της Συστημικής Κατάρρευσης μέσα από το πρίσμα των διαθέσιμων κειμενικών και αρχαιολογικών δεδομένων. Θα μελετηθούν διάφορες περιπτώσεις κατάρρευσης και ανασυγκρότησης στην Ανατολία, Μεσοποταμία, Αίγυπτο, Συροπαλαιστίνη και Κύπρο, εστιάζοντας σε μία σειρά από περιόδους κρίσης της 3ης, 2ης και πρώιμης 1ης χιλιετίας π.Χ. η-Τάξη: ARCH1173 Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	Στοιχεία αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής Η ονοματολογία, τα συστατικά, η καταγωγή και η εξέλιξη των ελληνικών αρχιτεκτονικών ρυθμών. Το πεδίο είναι ευρύτατο και καλύπτει τις κύριες πτυχές της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής. Εμβάθυνση στην τεχνολογία, τις αναλογίες, τις τοιχοδομίες, τα κυμάτια και την αισθητική των πλέον ακαδημαϊκών σχολών. Η χωροθεσία των ελληνικών ιερών, των αγορών και άλλων συγκροτημάτων. Εξετάζονται κτήρια ειδικής χρήσης όπως πρόπυλα, θόλοι, γυμνάσια, πρυτανεία και στοές, καθώς και τα συστατικά του ελληνικού θεάτρου, της ελληνικής οικίας, των ελληνιστικών ανακτόρων και οχυρώσεων. <i>η-Τάξη: ARCH617</i> <i>Χρ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες</i>
ΣΑ 173 Κλασική Αρχαιολογία	Ταφικά έθιμα στην Αθήνα του 5^{ου} αι. π.Χ. Μέσα από την εξέταση των «αθηναϊκών» ταφικών πρακτικών, όπως αυτές ανιχνεύονται στο τοπίο του θανάτου, στη θέση των νεκροταφείων, στον τρόπο ταφής, στην ταφική τυπολογία, στον τρόπο κτέρισης, στα είδη των κτερισμάτων, στη σήμανση των τάφων καθώς και στα κατάλοιπα των τελετουργικών επιτελέσεων, και λαμβάνοντας υπόψη τις ρυθμιστικές παραμέτρους που διέπουν το αθηναϊκό ταφικό τελετουργικό, και τον αντίκτυπο των κοινωνικοπολιτικών συνθηκών της περιόδου (π.χ. Περσικά, πελοποννησιακός πόλεμος, λοιμός, κ.ά.) επιδιώκεται η μελέτη της διαχείρισης της ανθρώπινης απώλειας στην Αθήνα και στην επικράτειά της κατά τον 5ο αι. π.Χ. <i>η-Τάξη: ARCH1065</i> <i>Ν. Δημάκης, 3 ώρες</i>
ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία	Τιμητικά μνημεία και αγάλματα στους Ελληνιστικούς και Ρωμαϊκούς χρόνους Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η μελέτη της χρήσης γλυπτών έργων σε τιμητικά μνημεία της περιόδου από τον ύστερο 4ο αι. π.Χ. μέχρι το τέλος του αρχαίου κόσμου. Θα διερευνηθούν η μορφή και η εικονογραφία των τιμητικών αγαλμάτων, αλλά και τα μηνύματα που οι παραγγελιοδότες – ποιοι ήταν αυτοί; - και οι καλλιτέχνες ήθελαν να μεταδώσουν μέσω αυτών. Έμφαση θα δοθεί στην αντιπαραβολή των ελληνικών, 'ανατολικών' και ρωμαϊκών παραδόσεων και πρακτικών κατά την πρώτη αυτή περίοδο 'παγκοσμιοποίησης'. <i>η-Τάξη: ARCH704</i> <i>Στ. Κατάκης, 3 ώρες</i>

ΣΑ 19 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Βυζαντινή Αρχαιολογία: Από την παγανιστική πόλη στη χριστιανική Το σεμινάριο παρακολουθεί τις βαθιές φιλοσοφικές, πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές που συντελέστηκαν από τον 3ο έως και τον 7ο αι. μ.Χ. σε όλη την αυτοκρατορία και κυρίως τις αλλαγές που παρατηρούνται στον αστικό ιστό εξαιτίας της επικράτησης του χριστιανισμού. Σεμινάριο με υποχρεωτικές παρακολουθήσεις και σύνταξη και παρουσίαση ατομικής γραπτής εργασίας. η-Τάξη: ARCH1175 Π. Πετρίδης, 3 ώρες
ΣΑ 106 Ιστορία της Τέχνης	Από την ρομανική τέχνη στην γοτθική μεγαλοπρέπεια, 1050-1500 Το σεμινάριο αυτό θα παρουσιάσει τα έργα που δημιουργήθηκαν στην ρομανική και ιδιαίτερα τη γοτθική περίοδο εξετάζοντας και τις ιδέες που διαμόρφωσαν αυτά τα πολυδιάστατα καλλιτεχνικά ρεύματα. Η Ρομανική τέχνη, ένα από τα μεγάλα μη-νατουραλιστικά καλλιτεχνικά ρεύματα του παρελθόντος, συνιστά κυρίαρχο ρεύμα στην Ευρώπη από τα μέσα του 11ου αι ως τα τέλη 12ου. Από τον 12ο αιώνα ένα εκθαμβωτικό νέο στυλ τέχνης και αρχιτεκτονικής το Γοτθικό εμφανίστηκε πρώτα στη Γαλλία και στη συνέχεια διαδόθηκε σχεδόν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η εισαγωγή των οξυκόρυφων τόξων μεταμόρφωσε την αρχιτεκτονική, ιδιαίτερα στο Βορρά, όπου τα κτίσματα του ρυθμού αυτού εξακολουθούσαν να οικοδομούνται τουλάχιστον μέχρι και το 16ο αιώνα. Περίτεχνες διακοσμητικές μορφές εμφανίζονται στα τέλη του 14ου αιώνα σε έργα γλυπτών και ζωγράφων που εργάζονται στις αυλές της Γαλλίας, της Βουργουνδίας και της Φλάνδρας. Έτσι, το Διεθνές Γοτθικό στυλ διαδόθηκε, κυρίως μέσα από εικονογραφημένα χειρόγραφα (αδελφοί Limbourg), σχεδόν σε όλη την Ευρώπη συνυπάρχοντας παράλληλα με τον νέο αναγεννησιακό στυλ τον 15ο αιώνα. η-Τάξη: ARCH1029 Ι. Ασημακοπούλου, 3 ώρες
ΣΑ 135 Μουσειολογία	Συλλογές και συλλέκτες: Σχέσεις ανθρώπων και αντικειμένων Το μάθημα ασχολείται με το παρελθόν και το παρόν της συλλεκτικής δραστηριότητας, τους τρόπους συγκρότησης συλλογών, την ερμηνεία των αντικειμένων και των συλλογών, τις πολλαπλές και μεταβαλλόμενες αξίες που τους αποδίδονται από τους ανθρώπους. Αναλύονται ενδιαφέροντα

	ερωτήματα όπως α) γιατί, πώς και τι άνθρωποι και κοινωνίες συλλέγουν, β) πώς το «συλλέγειν» βοηθά στη δόμηση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, γ) πώς διαφορετικές ερμηνείες για τις συλλογές επηρεάζουν τη θεώρηση του κόσμου που μας περιβάλλει. Μελετώνται συγκεκριμένες περιπτώσεις συλλογών και συλλεκτών (φυσικά πρόσωπα ή/και μουσειακοί οργανισμοί) και εκπονούνται ατομικές εργασίες που τους αφορούν. Παράλληλα, πραγματοποιούνται μια σειρά από επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές που έχουν συγκροτηθεί στο πλαίσιο ατομικής ή ομαδικής συλλεκτικής πρακτικής και οργανώνονται συζητήσεις με εν ενεργεία συλλέκτες και παρουσιάσεις των συλλογών τους. Τέλος, οι φοιτητές/τήτριες ενθαρρύνονται να ερευνήσουν τις συλλεκτικές πρακτικές κάποιου προσώπου από το φιλικό ή συγγενικό τους περιβάλλον και φυσικά να μελετήσουν τα μουσεία εν γένει ως φορείς συλλεκτικών πρακτικών και πολιτικών. η-Τάξη: ARCH559 Μ. Μούλιου, 3 ώρες
Γ2. Επιλεγόμενα μη Σεμιναριακά	
ΙΑ 124 Προϊστορική Αρχαιολογία	Νεολιθική Αρχαιολογία Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των αρχαιολογικών ενδείξεων για τη Νεολιθική περίοδο, η οποία στον αιγαιακό χώρο εκτείνεται από την αρχόμενη 7η ως και το τέλος της 4ης χιλιετίας, αποτελώντας έτσι σημαντικότερο μέρος της λεγόμενης «προϊστορίας». Το παρόν επιλεγόμενο μη σεμιναριακό μάθημα, στηρίζεται στην επισκόπηση, συνθετικά με συγκεκριμένες θεματικές εστιάσεις, των αρχαιολογικών ενδείξεων που συνδέονται με την εγκατάσταση, τη διαμόρφωση και χρήση των χώρων, τις ταφικές πρακτικές, τη νεολιθική οικονομία (συμπεριλαμβάνοντας το φαινόμενο της «νεολιθικοποίησης» και της σημασίας των «νοικοκυριών» ως οικονομικών μονάδων) τόσο στην αγροτοκτηνοτροφική της βάση όσο και στην ανάπτυξη επιμέρους δραστηριοτήτων βιοτεχνικού χαρακτήρα (επεξεργασία πηλού, λίθου ή άλλων υλικών, όπως ορισμένα μέταλλα προς το τέλος της περιόδου), αλλά και άλλες εκφράσεις, όπως αυτές μπορούν να αναγνωριστούν στα υλικά κατάλοιπα (ειδωλοπλαστική, κεραμική διακόσμηση, ταφικά έθιμα, ενδείξεις κατανάλωσης σε μεγάλη κλίμακα). Σε συνάρτηση με τις ανωτέρω κατηγορίες υλικών ενδείξεων, ιδιαίτερα στοιχεία ή «ιδιώματα» προδίδουν και τοπικές τάσεις ή πολιτισμικές αλληλουχίες που χαρακτηρίζαν περιορισμένες

	ή ευρύτερες περιοχές του Αιγαίου (στην ηπειρωτική Ελλάδα, την Κρήτη ή το νησιωτικό χώρο). Σκοπός του μαθήματος είναι (α) η εξοικείωση των φοιτητών με το σχετικό αρχαιολογικό υλικό, καθώς και (β) τις διάφορες τάσεις και προσεγγίσεις της τρέχουσας έρευνας. Το μάθημα συνδυάζει θεωρητικές προσεγγίσεις και επισκοπήσεις των αρχαιολογικών ενδείξεων στοχεύοντας στην παροχή μιας στέρεης βάσης για τη μελέτη των νεολιθικών κοινοτήτων. η-Τάξη: ARCH1230 Α. Γεροχρήστου, 3 ώρες
ΙΑ 112 Κλασική Αρχαιολογία	Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της αρχαϊκής εποχής Στο μάθημα παρουσιάζονται και σχολιάζονται οι τεχνικές κατασκευής, τα σχήματα, οι χρήσεις, το εμπόριο και η εικονογραφία των αρχαϊκών αττικών ερυθρόμορφων αγγείων (περ. 530 π.Χ. – περ. 480/470 π.Χ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μεθοδολογία της ‘ανάγνωσης’ των εικόνων, δηλαδή στην κατανόηση της οπτικής αφήγησης, η οποία διαφέρει πολύ από την αφήγηση μέσω του γραπτού ή του προφορικού λόγου. Παράλληλα, παρακολουθώντας χρονολογικά το έργο των σημαντικότερων αγγειογράφων και των εργαστηρίων τους, διερευνώνται οι ποικίλες σχέσεις των παραστάσεων και των φορέων τους με τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες της αρχαϊκής εποχής. η-Τάξη: ARCH437 Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες
ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Η βυζαντινή Μαύρη Θάλασσα (Θράκη– Κριμαία– Γεωργία– Πόντος): τοπογραφία και μνημεία Η Μαύρη Θάλασσα, ο Εύξεινος Πόντος των αρχαίων Ελλήνων, υπήρξε μια από τις κατεξοχήν θάλασσες του Βυζαντίου, καθώς μεγάλο μέρος των ακτών της βρέθηκε επί αιώνες υπό την κυριαρχία του, ενώ ο βυζαντινός πολιτισμός άσκησε βαθιά επίδραση την περιοχή, πέρα από τα σύνορα της αυτοκρατορίας. Οι ακτές της Θράκης, η Κριμαία και τα βόρεια παράλια της Μικράς Ασίας διασώζουν ένα μεγάλο αριθμό μνημείων αυτής της περιόδου, σε ορισμένα από τα οποία η βυζαντινή τέχνη συναντήθηκε με τον πολιτισμό γειτονικών λαών, όπως οι Αρμένιοι και οι Σελτζούκοι. Τα βασίλεια της Βουλγαρίας και της Γεωργίας υιοθέτησαν σε μεγάλο βαθμό τον βυζαντινό πολιτισμό και παρουσίασαν σημαντικά επιτεύγματα σε πολλούς τομείς του. Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία με τη μνημειακή τοπογραφία της βυζαντινής Μαύρης Θάλασσας και το πολιτιστικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε στις ακτές της. Οι παραδόσεις θα συμπεριλάβουν επισκέψεις σε μουσεία της

	Αθήνας. η-Τάξη: ARCH604 Γ. Πάλλης, 3 ώρες
ΙΑ 184 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Τοπογραφία Βυζαντινής Θεσσαλονίκης (4^{ος} -15^{ος} αι.) Το μάθημα εξετάζει την πολεοδομική εξέλιξη της Θεσσαλονίκης από την κατάλυση της Ρωμαϊκής τετραρχίας κατά τον πρώιμο 4^ο αιώνα, έως τις πρώτες δεκαετίες μετά την Οθωμανική κατάκτηση, το 1430. Παρουσιάζονται οι σταδιακοί μετασχηματισμοί του αστικού τοπίου της Θεσσαλονίκης, από ρωμαϊκή τετραρχική επαρχιακή πρωτεύουσα, σε χριστιανική πρωτοβυζαντινή μητρόπολη και εν τέλει στο σημαντικότερο, μετά την Κωνσταντινούπολη, αστικό κέντρο του Βυζαντίου, που εξελίχθηκε σταδιακά σε σημαντικό εμπορικό και διαμετακομιστικό κέντρο των ευρωπαϊκών κτήσεων του κράτους, σε προπύργιο του αστικού μοναχισμού και εν τέλει σε καλλιτεχνικό κέντρο της παλαιολόγειας αναγέννησης, αναπτύσσοντας οικεία καλλιτεχνική παράδοση. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται, βάσει αρχαιολογικών δεδομένων και γραπτών πηγών, η οργάνωση του πολεοδομικού ιστού και παρουσιάζονται αναλυτικά αφενός η αρχιτεκτονική και ο μνημειακός διάκοσμος των ιστάμενων εισέτι βυζαντινών μνημείων και αφετέρου τα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, τόσο κοσμικών όσο και εκκλησιαστικών δομών που εντοπίστηκαν ανασκαφικά. η-Τάξη: ARCH1211 Κ. Θ. Ράπτης, 3 ώρες
ΙΑ 17 Ιστορία της Τέχνης	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης Παρουσιάζονται οι κυριότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στη μελέτη των έργων τέχνης, εξετάζονται οι λειτουργίες τους σε ποικίλα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα και αναλύονται βασικές έννοιες και όροι της επιστήμης της Ιστορίας της Τέχνης. Παράλληλα, το μάθημα προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση της εξέλιξης του επιστημονικού πεδίου από τη συγκρότησή του ως αυτόνομης ακαδημαϊκής πειθαρχίας τον 19^ο αιώνα έως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται τόσο στην ιστορική συγκρότηση των σημαντικότερων καλλιτεχνικών τάσεων από τον ύστερο Μεσαίωνα έως και τον 20^ό αιώνα, όσο και στα ιστοριογραφικά σχήματα μέσα από τα οποία αυτές οι τάσεις ερμηνεύτηκαν και αναδείχθηκαν. η-Τάξη: ARCH387 Π. Πανλόπουλος, Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες

ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος–20ός αι. Εξετάζονται η διδασκαλία του μαθήματος της χαρακτικής στο Βασιλικό Πολυτεχνείο και στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, οι καθηγητές και οι μαθητές. Μελετώνται χαρακτες και καλλιτέχνες που επιδόθηκαν στη χαρακτική, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στον βιοτέχνη και στον καλλιτέχνη χαρακτή, αναλύονται χαρακτικά έργα και προβάλλονται συμμετοχές τους σε καλλιτεχνικές εκθέσεις, μνημονεύεται ο εφαρμοσμένος ρόλος της χαρακτικής, αναδεικνύεται η σύνδεσή της με την τυπογραφία κατά τον 19ο αιώνα, ερευνώνται η απήχηση των θεμάτων της στις κοινωνικές τάξεις και ο ρόλος της στη διαμόρφωση της ιστορικής πραγματικότητας. Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και αιθουσών τέχνης, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων χαρακτών. Εργασίες προαιρετικές. η-Τάξη: ARCH422 Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες
ΙΑ 160 Ιστορία της Τέχνης	Η Τέχνη της Μεταπολεμικής Εποχής: από τη Μοντέρνα στη Σύγχρονη Τέχνη Το μάθημα εξετάζει σημαίνοντα ρεύματα και τάσεις που χαρακτήρισαν τη διεθνή καλλιτεχνική σκηνή από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου έως τα τέλη της δεκαετίας του 1970. Οι τάσεις της μεταπολεμικής αφαίρεσης (αφηρημένος εξπρεσιονισμός, art informel, γεωμετρική αφαίρεση κ.ά.), οι ποικίλες εκδοχές της ποπ αρτ, ο μινιμαλισμός και η εννοιολογική τέχνη, η τέχνη της «θεσμικής κριτικής», καθώς και τα νέα υβριδικά καλλιτεχνικά είδη (περιβάλλοντα, εγκαταστάσεις, περφόρμανς, χάπενινγκ) εξετάζονται στο ιστορικό περιβάλλον της μεταπολεμικής ανασυγκρότησης, του Ψυχρού Πολέμου, των φοιτητικών κινητοποιήσεων, του φεμινιστικού και του οικολογικού κινήματος κλπ. Σχολιάζουμε τη θέση του «κλασικού μοντερνισμού» καθώς και την κυριαρχία της αφαίρεσης στα τεχνολογικά και εκθεσιακά αφηγήματα της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου και διερευνούμε τα σημεία τομής/μετάβασης από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη, τις μεταξύ τους συνέχειες και ρήξεις, προσεγγίζοντας τη σύγχρονη τέχνη ως ιστορικό φαινόμενο. Παρακολουθούμε τον θεωρητικό λόγο που αναπτύχθηκε παράλληλα με τα καλλιτεχνικά ρεύματα της εποχής και τον ρόλο του στην πρόσληψή τους, ενώ προσεγγίζουμε το θεσμικό πλαίσιο των τεχνών (διεθνείς εκθέσεις, μουσεία κλπ.) ως κρίσιμο παράγοντα διαμόρφωσης αλλά και κατανόησης της καλλιτεχνικής παραγωγής της περιόδου. η-Τάξη: ARCH1093

	Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες
II 89 Αρχαία Ιστορία	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο και στην Αγορά της Αθήνας. η-Τάξη: ARCH533 Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες
61 ΠρΑσκ	Πρακτική Άσκηση φοιτητών Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, η οποία πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ-ΕΣΠΑ, στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης, όπως Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς. Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος (των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων). Για την διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος (https://www.arch.uoa.gr/spoydes/proptychiakes_spydes/praktiki_askisi_ekpa_espa) η-Τάξη: https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH739/ Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Β. Πετράκης

3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024-25

ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι. Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ. Ηρόδοτος

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ. Θουκυδίδης

ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV. Μεταγενέστερη Ιστοριογραφία

ή

ΦΓ07 Γλωσσολογία. Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία,
Ιστορία της ελληνικής γλώσσας

ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι. Θεματογραφία

ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ. Ιστοριογραφία

ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία. Ρητορική

ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως
και τον 20ό αι.

ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ: Ποίηση και πεζογραφία 19ου και 20ού αι.

ΤΕΚ301 Παιδαγωγικά Ι. Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη

ΤΕΚ303 Παιδαγωγικά ΙΙ. Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων

ΤΕΚ300 Παιδαγωγικά ΙΙΙ. Παιδαγωγική Ψυχολογία

ΤΕΚ126 Παιδαγωγικά ΙV. Αναλυτικό πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση - Ασκήσεις

(Τα δύο τελευταία μαθήματα για τους εισαχθέντες από το ακ. έτος 2019-2020 δεν αποτελούν
Μαθήματα Βάσης αλλά Μαθήματα Εσωτερικής Επιλογής)

Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ

1. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση των φοιτητών και φοιτητριών της κατεύθυνσης ιστορίας

Συνοδεύει το μάθημα Π 29: «Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας»

Ακαδημαϊκό έτος 2025-2026

Υπεύθυνος: **Βαγγέλης Καραμανωλάκης**, καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Οργάνωση: **Ανδρέας Αντωνόπουλος**, μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Εισηγητές/Εισηγήτριες:

Κατερίνα Γαρδίκ, αφυπηρετήσασα αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Χαρίκλεια Μπαλή, μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Ανδρέας Αντωνόπουλος, μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Ελένη Μπενέκη, προϊσταμένη Ιστορικού Αρχείου Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Τράπεζας Πειραιώς

Αργυρώ Γκανάλη, υποψήφια διδάκτωρ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Λεωνίδας Χαραμόπουλος, υποψήφιος διδάκτωρ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Την Πρακτική Άσκηση της κατεύθυνσης Ιστορίας είναι υποχρεωμένοι/ες να παρακολουθήσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, οι οποίοι ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής.

Η Άσκηση αυτή συνδυάζεται με το μάθημα «Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας» Π 29 υποχρεωτικό κατεύθυνσης, στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών των φοιτητών/τριων της Κατεύθυνσης Ιστορίας που διδάσκεται από τον καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ Β. Καραμανωλάκη.

Προσοχή: Δεν μπορεί κανείς/καμία να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα, εάν δεν έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς την Πρακτική Άσκηση. Συνεπώς στην Άσκηση αυτή, θα κρατούνται παρουσίες κατά την ημέρα και ώρα και οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα χρειασθεί να επιδεικνύουν την φοιτητική τους ταυτότητα.

Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται σε τέσσερις αλληπλάλληλους παρόμοιους κύκλους μαθημάτων, που πραγματοποιούνται σε απογευματινή βάση, στη διάρκεια τεσσάρων εβδομάδων μεταξύ της Δευτέρας 13 Οκτωβρίου και της Πέμπτης 6 Νοεμβρίου 2025 και ώρες 4 – 8 μμ, με την εξαίρεση της επίσκεψης στο Ιστορικό Αρχείο ΠΙΟΠ (Πέμπτη, 16/10, 23/10-Παρασκευή, 31/10 και Πέμπτη, 6/11) που πραγματοποιείται 3 – 7 μμ. Ο κάθε κύκλος καλύπτει τέσσερα τετράωρα, ένα τετράωρο κάθε ημέρα, συνολικά δεκαέξι ώρες.

Συγκεκριμένα: Όσοι/όσες έχουν επώνυμο που αρχίζουν από «Α» έως «Θ» θα παρακολουθήσουν τον κύκλο Α' / από «Ι» έως «Λ» θα παρακολουθήσουν τον κύκλο Β' / από «Μ» έως «Π» τον κύκλο Γ' / από «Ρ» έως «Ω» τον κύκλο Δ'.

Καθώς ο ίδιος κύκλος μαθημάτων επαναλαμβάνεται τέσσερις φορές, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, εφόσον δεν έχουν, λόγω πιθανού προσωπικού κωλύματος, την δυνατότητα παρακολούθησης κάποιας ημέρας του κύκλου που τους αντιστοιχεί, μπορούν να την παρακολουθήσουν σε προηγούμενο ή επόμενο κύκλο, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα του χρόνου τους.

Με τη λήξη, πάντως, των τεσσάρων κύκλων, την Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2025 κάθε φοιτητής και φοιτήτρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει ΤΕΣΣΕΡΙΣ ημέρες Πρακτικής Άσκησης: μία ημέρα α' (Δευτέρα) + μία ημέρα β' (Τρίτη) + μία ημέρα γ' (Τετάρτη) + μία ημέρα δ' (Πέμπτη).

- Το Πρόγραμμα θα έχει, ανά κύκλο, ως εξής:

Ημέρα α': 1. Οι πηγές: πρακτική άσκηση επί εγγράφων (2 ώρες). 2. Η συγγραφή εργασίας: δομή, υποσημειώσεις, βιβλιογραφία (2 ώρες). Εισηγητές: **Ανδρέας Αντωνόπουλος / Χαρίκλεια Μπαλή**

Ημέρα β': Ψηφιακά εργαλεία για την ιστορική έρευνα (4 ώρες). Εισηγήτρια: **Κατερίνα Γαρδίκια**

Ημέρα γ': Αρχειακή έρευνα και Παλαιογραφία (2 ώρες)/ Εισηγήτρια: **Αργυρώ Γκανάλη**

- Αρχειακή έρευνα και Πηγές της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού (2 ώρες)/ Εισηγητής: **Λεωνίδας Χαραμόπουλος**

Ημέρα δ': Φροντιστήριο αρχειακών πηγών στο Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (4 ώρες)/ Εισηγήτρια: **Ελένη Μπενέκη**

Κατά τις ημέρες **α'** και **γ'** (Δευτέρα και Τετάρτη) κάθε κύκλου, οι ασκήσεις διεξάγονται στο **Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης**, στον 8^ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (829).

Κατά την ημέρα **β'** (Τρίτη) κάθε κύκλου, οι ασκήσεις διεξάγονται στη **Μονάδα Πληροφορικής** του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στον 8^ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (801, αίθ. 2).

Κατά την ημέρα **δ'** (Πέμπτη) κάθε κύκλου, οι ασκήσεις διεξάγονται στο **Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ)**, Δωρίδος 2 & Λεωφόρου Ειρήνης 14, στον Ταύρο. Η πρόσβαση στο κτήριο γίνεται με: Μετρό, γραμμή 3, Στάση Κεραμεικός και, στη συνέχεια, από τη στάση Φωταέριο (οδός Πειραιώς) με το λεωφορείο 815 (αποβίβαση Παλαιό Τέρμα επί της Λεωφόρου Ειρήνης / με τα λεωφορεία B18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21 (αποβίβαση στάση «Αστυ», επί της Π. Ράλλη. Επίσης από την πλατεία Ομονοίας μπορεί να πάρει κανείς τα λεωφορεία 815, B18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21.

- Αναλυτικά οι τέσσερις κύκλοι της Πρακτικής Άσκησης για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 έχουν προγραμματισθεί ως εξής:

ΚΥΚΛΟΣ Α': Ημέρα α', Δευτέρα 13/10 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα β', Τρίτη 14/10 (Μονάδα Πληροφορικής, 801, αίθ. 2), Ημέρα γ', Τετάρτη, 15/10 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829 / **ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι 2 ώρες του κ. Α. Χαραμόπουλου θα αναπληρωθούν την Δευτέρα 10/11**), Ημέρα δ', Πέμπτη 16/10 (Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, Ταύρος) // Ώρες 4 – 8 μμ. (**A – Θ**).

ΚΥΚΛΟΣ Β': Ημέρα α', Δευτέρα 20/10 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα β', Τρίτη 21/10 (Μονάδα Πληροφορικής, 801, αίθ. 2), Ημέρα γ', Τετάρτη, 22/10 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα δ', Πέμπτη 23/10 (Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, Ταύρος) // Ώρες 4 – 8 μμ. (**Ι – Λ**).

ΚΥΚΛΟΣ Γ': Ημέρα α', Δευτέρα 27/10 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα β', Τετάρτη 29/10 (Μονάδα Πληροφορικής, 801, αίθ. 2), Ημέρα γ', Πέμπτη 30/10 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα δ', Παρασκευή 31/10 (Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, Ταύρος) // Ώρες 4 – 8 μμ. (**Μ – Π**).

ΚΥΚΛΟΣ Δ': Ημέρα α', Δευτέρα 3/11 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα β', Τρίτη 4/11 (Μονάδα Πληροφορικής, 801, αίθ. 2), Ημέρα γ', Τετάρτη, 5/11 (Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 829), Ημέρα δ', Πέμπτη 6/11 (Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, Ταύρος) // Ώρες 4 – 8 μμ. (**Ρ – Ω**).

2. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση των φοιτητών και φοιτητριών της κατεύθυνσης αρχαιολογίας και ιστορίας της τέχνης

Συνοδεύει το μάθημα ΙΑ103: «Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία»

Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα είναι ερευνητικό πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποτελεί την πανεπιστημιακή ανασκαφή του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και σε αυτήν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα ανάλογα με την ειδίκευσή τους. Η ανασκαφή στο Πλάσι ξεκίνησε το Μάιο του 2014, αντικαθιστώντας την παλαιότερη πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Διογέλειο Γυμνάσιο.

Ο στόχος της ανασκαφής είναι διττός, διδακτικός και ερευνητικός. Για την ένταξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία, η ανασκαφή πραγματοποιείται κάθε Μάιο **στο πλαίσιο του μαθήματος «ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία»**. Το μάθημα αυτό είναι υποχρεωτικό για όλους τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες που επιλέγουν την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, διότι αποτελεί το βασικό πεδίο πρακτικής άσκησης των υποψήφιων αρχαιολόγων που θα στελεχώσουν μελλοντικά την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τα μουσεία αλλά και όλους τους φορείς που σχετίζονται με την ανασκαφή, μελέτη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. **Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει οκτώ εργάσιμες ημέρες συμμετοχής στην ανασκαφή, κατά προτίμηση δύο ημέρες σε κάθε μία από τις τέσσερις εβδομάδες των εργασιών στο πεδίο και μία τριώρη φροντιστηριακή άσκηση στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Ως ερευνητικό πρόγραμμα η ανασκαφή στο Πλάσι έχει ως βασικό στόχο την αποκάλυψη των καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε ένα χώρο ο οποίος φαίνεται να αποτελεί διαχρονικά το κέντρο κατοίκησης της πεδιάδας του Μαραθώνα. Η ανασκαφή διεξάγεται σε μια περιοχή που σχετίζεται άμεσα με ένα ορόσημο της Παγκόσμιας Ιστορίας, τη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.), αλλά και σε μία από τις εμβληματικότερες και σημαντικότερες περιοχές της πόλης κράτους της αρχαίας Αθήνας, τον αρχαίο Δήμο του Μαραθώνα. Η θέση βρίσκεται στο μέσον της πεδιάδας και του πεδίου της μάχης, στην περιοχή ανάμεσα στον Τύμβο των Αθηναίων και το Τρόπαιο της νίκης. Οι πρώτες ανασκαφές έγιναν το 1969, και, μολοντί περιορισμένης έκτασης, αποκάλυψαν σημαντικά στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας, τα οποία όμως δεν έχουν δημοσιευτεί και ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά, μέσα από ολιγοσέλιδες ανασκαφικές εκθέσεις. Για το λόγο αυτό ο Τομέας Αρχαιολογίας ανέλαβε τη συνέχιση των ανασκαφών στο Πλάσι προκειμένου να συμπληρώσει τα πολλά κενά της γνώσης μας σχετικά με την ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή πριν και μετά το σημαντικό ιστορικό γεγονός. Τα έως τώρα ευρήματα τεκμηριώνουν συνεχή ανθρώπινη δραστηριότητα σε όλες σχεδόν τις περιόδους της ελληνικής προϊστορίας και αρχαίας ιστορίας, καθώς έχουν εντοπιστεί κεραμική της Τελικής Νεολιθικής περιόδου, κτίρια και οχυρώσεις της Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού, τάφοι του τέλους της Μέσης Εποχής του Χαλκού, οικιστικά κατάλοιπα της Μυκηναϊκής περιόδου, κτίρια και τάφοι των Πρώιμων Ιστορικών Χρόνων, αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της Αρχαϊκής και Κλασικής περιόδου και κεραμική της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες:

https://www.arch.uoa.gr/ereyna/ereynes_pedioy/trechoyses_ereynes_pedioy/anaskafi_sto_plasi_mar_athona

3. Πρακτικές ασκήσεις ελεύθερης επιλογής και ελεύθερα φροντιστήρια

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους/ες τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες, προπτυχιακούς/-κές και μεταπτυχιακούς/-κές, να παρακολουθήσουν πρακτικές ασκήσεις και φροντιστήρια που προσφέρονται από μέλη Ε.ΔΙ.Π. και βοηθητικό προσωπικό του Τμήματος. Οι ασκήσεις και τα φροντιστήρια γίνονται και στα δύο εξάμηνα, μπορεί να σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ, και έχουν δίωρη ή τριώρη διάρκεια.

A. ArchaeoCosmos. Ιστορική Γεωγραφία της Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής από την Προϊστορική Εποχή έως και την Ύστερη Αρχαιότητα

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Αντικείμενο της πρακτικής άσκησης θα είναι η αποδελτίωση αρχαίων κειμένων και η καταγραφή αρχαιολογικών θέσεων στην γεωχωρική βάση δεδομένων του προγράμματος. Θα διδαχθεί η χρήση του λογισμικού ArcGIS.

η-Τάξη: ARCH757

Κ. Κοπανιάς, 2 ώρες

B. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της γλυπτικής

B.1. Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες - Μέσα της γλυπτικής - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος - Σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα - Προσθετική και αφαιρετική μέθοδος - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές - Ασκήσεις στα είδη του αναγλύφου.

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π.)

B.2. Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκευσης και μεγέθυνσης - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και παρατηρήσεις - Μήτρες και εκμαγεία - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π.)

Γ. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία)

Χειμερινό εξάμηνο

Εξετάζεται η σημασία της συντήρησης για την ανασκαφή, μελέτη, δημοσίευση, διατήρηση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων και ευρημάτων. Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές που εφαρμόζονται στο εργαστήριο για τη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων από διαφορετικές πρώτες ύλες, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο της Μονάδας Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε ανασκαφές και σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης ή άλλες εργασίες σχετικές με το αντικείμενο.

3 + 3 ώρες (θεωρία και πρακτική άσκηση)

η-Τάξη: ARCH196

Μ. Ρογκενμπούκε (Ε.ΔΙ.Π)

Δ. Εισαγωγή στην συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Χειμερινό εξάμηνο

Το φροντιστήριο εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις πειθαρχίες της συγγραφής της επιστημονικής, σεμιναριακής εργασίας. Τα μαθήματα πραγματοποιούνται με τη χρήση των υπολογιστών της «Μονάδας Πληροφορικής» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (αίθ. 801). Οι συμμετέχοντες/ουσες θα μάθουν αρχικά πώς να επιλέγουν το θέμα της εργασίας τους και να θέτουν τα ερευνητικά τους ερωτήματα. Στη συνέχεια, πώς να συγκεντρώνουν και να οργανώνουν τη βιβλιογραφία τους. Σχετικά με την βιβλιογραφία, προσφέρεται συμπληρωματικά τριώρο Σεμινάριο Πληροφορικής Παιδείας από τη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής. Μέσω μικρών ασκήσεων στην τάξη, θα παρουσιασθεί κατόπιν η δομή των εργασιών (περιεχόμενα, πρόλογος, εισαγωγή, κυρίως θέμα, συμπεράσματα, βιβλιογραφία), η τεκμηρίωσή τους με παραπομπές/υποσημειώσεις και η σωστή χρήση της γλώσσας.

Όριο συμμετοχής: 20 άτομα

η-Τάξη: ARCH554

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.), 3 ώρες

Η. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ/ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

1) Για το Τμήμα Φιλολογίας

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

- Υποχρεωτικά:

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ν. Δημάκης, 3 ώρες

- Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική Αρχαιολογία Α'. Το Προϊστορικό Αιγαίο.

Το μάθημα στοχεύει σε μια γενική επισκόπηση της Αιγαιακής προϊστορίας από την Παλαιολιθική μέχρι το τέλος της Χαλκοκρατίας. Κυρίως θα ασχοληθούμε με τις περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας και των νησιών του Αιγαίου (εκτός της Κρήτης, χωρίς να παραλείπονται συσχετισμοί με τις εκεί εξελίξεις) και θα εστιάσουμε στα μεγάλα ιστορικά επεισόδια της εξέλιξης των πολιτισμών. Με αφορμή τα στοιχεία του υλικού πολιτισμού, εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του τροφουσλλεκτικού σταδίου, η μετάβαση στις παραγωγικές οικονομίες με τα συνακόλουθά τους (μόνιμη εγκατάσταση, τεχνολογικές αλλαγές) και κυρίως οι πολιτισμοί της Χαλκοκρατίας. Παρουσιάζονται ανά περίοδο η οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική και οι λοιπές τέχνες με τελικό στόχο την περιγραφή της κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης. Ξεχωριστή προσοχή θα δοθεί στο φαινόμενο της Νεολιθικοποίησης, τις μεγάλες μεταβολές που παρατηρούνται στο β' μισό της 3ης χιλιετίας π.Χ. και τις επιπτώσεις των φαινομένων του 'εκμινωισμού', ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο μυκηναϊκό πολιτισμικό μόρφωμα που κυριαρχεί στους τελευταίους αιώνες της 2ης χιλιετίας π.Χ. στις περισσότερες περιοχές του νοτίου Αιγαίου.

(Εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH925

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη του βυζαντινού χώρου από την περίοδο των Μετασχηματισμών στην Ύστερη Βυζαντινή εποχή (7ος-15ος αι.)

Γενικό εποπτικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη του Βυζαντινού κόσμου από την περίοδο των Μετασχηματισμών, στα μέσα του 7ου αιώνα, έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, το 1453. Προσφέρεται μια επισκόπηση των κυρίαρχων τάσεων στην αρχιτεκτονική και τη ζωγραφική της περιόδου, καθώς και χαρακτηριστικών καταλοίπων του υλικού βίου. Έμφαση δίνεται στην κατανόηση των κύριων μεθοδολογικών εργαλείων προσέγγισης των έργων της βυζαντινής τέχνης και στην ένταξη των καλλιτεχνικών ρευμάτων στις ιστορικές συγκυρίες που καθόρισαν την πορεία του Βυζαντίου. Θα εξεταστεί κυρίως η αρχιτεκτονική και η ζωγραφική της περιόδου, παραδείγματα χρηστικών αντικειμένων, καθώς και στοιχεία οργάνωσης του χώρου. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία.

(Εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603 και 741

Α. Δρανδάκη, Γ. Πάλλης, 3 ώρες

ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης

Παρουσιάζονται οι κυριότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στη μελέτη των έργων τέχνης, εξετάζονται οι λειτουργίες τους σε ποικίλα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα και αναλύονται βασικές έννοιες και όροι της επιστήμης της Ιστορίας της Τέχνης. Παράλληλα, το μάθημα προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση της εξέλιξης του επιστημονικού πεδίου από τη συγκρότησή του ως αυτόνομης ακαδημαϊκής πειθαρχίας τον 19ο αιώνα έως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται τόσο στην ιστορική συγκρότηση των σημαντικότερων καλλιτεχνικών τάσεων από τον ύστερο Μεσαίωνα έως και τον 20ό αιώνα, όσο και στα ιστοριογραφικά σχήματα μέσα από τα οποία αυτές οι τάσεις ερμηνεύτηκαν και αναδείχθηκαν.

η-Τάξη: ARCH387

Π. Παυλόπουλος, Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

- *Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)*

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ν. Δημάκης, 3 ώρες.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική Αρχαιολογία Α'. Το Προϊστορικό Αιγαίο.

Το μάθημα στοχεύει σε μια γενική επισκόπηση της Αιγαιακής προϊστορίας από την Παλαιολιθική μέχρι το τέλος της Χαλκοκρατίας. Κυρίως θα ασχοληθούμε με τις περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας και των νησιών του Αιγαίου (εκτός της Κρήτης, χωρίς να παραλείπονται συσχετισμοί με τις εκεί εξελίξεις) και θα εστιάσουμε στα μεγάλα ιστορικά επεισόδια της εξέλιξης των πολιτισμών. Με αφορμή τα στοιχεία του υλικού πολιτισμού, εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του τροφοσυλλεκτικού σταδίου, η μετάβαση στις παραγωγικές οικονομίες με τα συνακόλουθά τους (μόνιμη εγκατάσταση, τεχνολογικές αλλαγές) και κυρίως οι πολιτισμοί της Χαλκοκρατίας. Παρουσιάζονται ανά περίοδο η οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική και οι λοιπές τέχνες με τελικό στόχο την περιγραφή της κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης. Ξεχωριστή προσοχή θα δοθεί στο φαινόμενο της Νεολιθικοποίησης, τις μεγάλες μεταβολές που παρατηρούνται στο β' μισό της 3ης χιλιετίας π.Χ. και τις επιπτώσεις των φαινομένων του 'εκμινωισμού', ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο μυκηναϊκό πολιτισμικό μόρφωμα που κυριαρχεί στους τελευταίους αιώνες της 2ης χιλιετίας π.Χ. στις περισσότερες περιοχές του νοτίου Αιγαίου.

(Εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH925

Β. Πετράκης, 3 ώρες

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη του βυζαντινού χώρου από την περίοδο των Μετασχηματισμών στην Ύστερη Βυζαντινή εποχή (7ος-15ος αι.)

Γενικό εποπτικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη του Βυζαντινού κόσμου από την περίοδο των Μετασχηματισμών, στα μέσα του 7ου αιώνα, έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, το 1453. Προσφέρεται μια επισκόπηση των κυρίαρχων τάσεων στην αρχιτεκτονική και τη ζωγραφική της περιόδου, καθώς και χαρακτηριστικών καταλοίπων του υλικού βίου. Έμφαση δίνεται στην κατανόηση των κύριων μεθοδολογικών εργαλείων προσέγγισης των έργων της βυζαντινής τέχνης και στην ένταξη των καλλιτεχνικών ρευμάτων στις ιστορικές συγκυρίες που καθόρισαν την πορεία του Βυζαντίου. Θα εξεταστεί κυρίως η αρχιτεκτονική και η ζωγραφική της περιόδου, παραδείγματα χρηστικών αντικειμένων, καθώς και στοιχεία οργάνωσης του χώρου. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία.

(Εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603 και 741

Α. Δρανδάκη, Γ. Πάλλης, 3 ώρες

ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης

Παρουσιάζονται οι κυριότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στη μελέτη των έργων τέχνης, εξετάζονται οι λειτουργίες τους σε ποικίλα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα και αναλύονται βασικές έννοιες και όροι της επιστήμης της Ιστορίας της Τέχνης. Παράλληλα, το μάθημα προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση της εξέλιξης του επιστημονικού πεδίου από τη συγκρότησή του ως αυτόνομης ακαδημαϊκής πειθαρχίας τον 19ο αιώνα έως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται τόσο στην ιστορική συγκρότηση των σημαντικότερων καλλιτεχνικών τάσεων από τον ύστερο Μεσαίωνα έως και τον 20ό αιώνα, όσο και στα ιστοριογραφικά σχήματα μέσα από τα οποία αυτές οι τάσεις ερμηνεύτηκαν και αναδείχθηκαν.

η-Τάξη: ARCH387

Π. Παυλόπουλος, Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

- *Επιλεγόμενο (περιορισμένης επιλογής)*

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ν. Δημάκης, 3 ώρες

2) Για τα Τμήματα: Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Θεατρικών Σπουδών, Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, Γαλλικής, Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο*

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ν. Δημάκης

3) Για το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο*

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης

Παρουσιάζονται οι κυριότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στη μελέτη των έργων τέχνης, εξετάζονται οι λειτουργίες τους σε ποικίλα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα και αναλύονται βασικές έννοιες και όροι της επιστήμης της Ιστορίας της Τέχνης. Παράλληλα, το μάθημα προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση της εξέλιξης του επιστημονικού πεδίου από τη συγκρότησή του ως αυτόνομης ακαδημαϊκής πειθαρχίας τον 19ο αιώνα έως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται τόσο στην ιστορική συγκρότηση των σημαντικότερων καλλιτεχνικών τάσεων από τον ύστερο Μεσαίωνα έως και τον 20ό αιώνα, όσο και στα ιστοριογραφικά σχήματα μέσα από τα οποία αυτές οι τάσεις ερμηνεύτηκαν και αναδείχθηκαν.

4) Για το Τμήμα Φιλοσοφίας

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Εξετάζεται η μετάβαση από το Διεθνές Γοτθικό στυλ και τη Maniera Greca, στους καλλιτέχνες που επιχειρούν μια πιο νατουραλιστική απεικόνιση του κόσμου (Pietro Cavallini, Giotto, Nicola Pisano). Πουρουσιάζονται οι εικαστικές εξελίξεις στη Ζωγραφική, τη Γλυπτική και την Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία, Μιλάνο) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Σύντομη αναφορά γίνεται στην τέχνη βορείως των Άλπεων την ίδια περίοδο. Παρουσιάζονται οι αρχές και οι ιδέες του αναγεννησιακού Ουμανισμού και εξετάζεται η επανανακάλυψη της γραμμικής προοπτικής που οδήγησε στον Νατουραλισμό και στην πιστή απεικόνιση της Φύσης. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα της περιόδου, κυρίως στις πραγματείες του Lorenzo Ghiberti, Leon Battista Alberti, του Leonardo da Vinci και του Giorgio

Vasari. Αναλύονται επίσης οι αλλαγές που συντελούνται στο πλαίσιο του “στυλάτο στυλ” της Maniera.

(χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH892

I. Ασημακοπούλου, 3 ώρες

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β: Η τέχνη του Baroque και του Rococo

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να αναδείξει τις πολιτιστικές, κοινωνικές, πολιτικές ιστορικές (και ιστοριογραφικές) συνιστώσες των κυρίαρχων καλλιτεχνικών τάσεων της νεώτερης Ευρωπαϊκής τέχνης από τον ύστερο 16ο μέχρι τον 18ο αιώνα. Η ανάλυση της ύλης γίνεται ακολουθώντας κυρίως την ιστορική αλληλουχία, ώστε οι φοιτητές να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις στην πιο πάνω περίοδο, ενώ παράλληλες αφηγήσεις επιτρέπουν τη συγκριτική προσέγγιση της παραγωγής σημαντικών καλλιτεχνικών κέντρων της Ευρώπης. Αναλύονται εκφάνσεις της τέχνης του Baroque, όπως εκφράστηκαν στην ιταλική χερσόνησο, στη Γαλλία, την Ισπανία, τη Φλάνδρα, την Ολλανδία, τα γερμανόφωνα εδάφη, την Αγγλία. Μέσα από την ανάπτυξη ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων (φορμαλιστική ανάλυση, εικονογραφία – εικονολογία, κοινωνική ιστορία, φεμινισμός, έργα τέχνης ως αντικείμενα μνήμης και τεκμήρια του υλικού πολιτισμού) οι φοιτητές μαθαίνουν να προσεγγίζουν πολύπλευρα έργα ζωγραφικής, γλυπτικής και αρχιτεκτονικής και να κατανοούν τη λειτουργία και το ρόλο τους εντός του ευρύτερου κοινωνικού, πολιτικού και πολιτιστικού περιβάλλοντός τους.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH891

I. Ασημακοπούλου, 3 ώρες

5) Για το Τμήμα Μουσικών Σπουδών

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

N. Δημάκης, 3 ώρες

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Εξετάζεται η μετάβαση από το Διεθνές Γοτθικό στυλ και τη Maniera Greca, στους καλλιτέχνες που

επιχειρούν μια πιο νατουραλιστική απεικόνιση του κόσμου (Pietro Cavallini, Giotto, Nicola Pisano). Πουρουσιάζονται οι εικαστικές εξελίξεις στη Ζωγραφική, τη Γλυπτική και την Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία, Μιλάνο) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Σύντομη αναφορά γίνεται στην τέχνη βορείως των Άλπεων την ίδια περίοδο. Παρουσιάζονται οι αρχές και οι ιδέες του αναγεννησιακού Ουμανισμού και εξετάζεται η επανανακάλυψη της γραμμικής προοπτικής που οδήγησε στον Νατουραλισμό και στην πιστή απεικόνιση της Φύσης. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα της περιόδου, κυρίως στις πραγματείες του Lorenzo Ghiberti, Leon Battista Alberti, του Leonardo da Vinci και του Giorgio Vasari. Αναλύονται επίσης οι αλλαγές που συντελούνται στο πλαίσιο του “στυλάτο στυλ” της Maniera.

(χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH892

Ι. Ασημακοπούλου, 3 ώρες

6) Για το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- **Επιλεγόμενο**

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ν. Δημάκης, 3 ώρες

- **Σεμιναριακό**

ΣΑ108 Ιστορία της Τέχνης: Τέχνη και Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Με αφορμή την 80ή επέτειο από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (1939–1945), το σεμινάριο διερευνά την κατάσταση των εικαστικών τεχνών κατά τη διάρκεια του πολέμου και την πρώτη μεταπολεμική περίοδο. Ειδικότερα, εστιάζουμε σε καλλιτεχνικές δημιουργίες και εκθέσεις κατά τη διάρκεια του πολέμου, οι οποίες ανέδειξαν εμπειρίες βίας, αντίστασης και αντιφασιστικής δράσης καθώς και σε δημιουργίες εγκλειστών σε ναζιστικά στρατόπεδα. Ειδική μνεία γίνεται στην περίπτωση της Ελλάδας με έργα που δημιουργήθηκαν κατά την Κατοχή και τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, στα οποία οι καλλιτέχνες επεξεργάστηκαν, εικαστικά, τα κατοχικά βιώματα, τα ναζιστικά εγκλήματα, την Αντίσταση και την Απελευθέρωση. Παράλληλα, το σεμινάριο εξετάζει τις προπαγανδιστικές εκθέσεις του ναζιστικού καθεστώτος και τις συστηματικές κλοπές και λεηλασίες έργων τέχνης, τόσο εντός της Γερμανίας όσο και στις κατεχόμενες χώρες και τις εμπόλεμες ζώνες, ενώ θίγονται και οι μεταπολεμικές διεκδικήσεις επιστροφής των έργων από μουσεία, θεσμούς και ιδιώτες. Τέλος, σχολιάζεται ο τρόπος με τον

οποίο το τραύμα του Β' ΠΠ βρήκε έκφραση στην τέχνη της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου στην Ευρώπη, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συγκροτήθηκε η μνήμη του πολέμου μέσω της ανέγερσης δημόσιων μνημείων.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH1182

Ε. Αλεξάκη, 3 ώρες

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

- Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλεως έως και τα τέλη της βασιλείας του Φιλίππου Β΄

Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου κατά την αρχαϊκή περίοδο, η εμφάνιση και οργάνωση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, η νομοθεσία, ο αποικισμός, η τυραννίδα καθώς και η μετάβαση στους κλασσικούς χρόνους, οι εξελίξεις στον ελλαδικό χώρο, η σύγκρουση με τους Αχαιμενίδες, η ηγεμονία της Αθήνας και η τελική αναμέτρηση με τη Σπάρτη, ο πόλεμος μεταξύ Σπάρτης και Περσίας και η κατάληξή του, η ηγεμονία της Σπάρτης και η ίδρυση της Β' Αθηναϊκής Συμμαχίας, οι Σπαρτιατικές παρεμβάσεις στη Βοιωτία και η κατίσχυση της Θήβας, η Κοινή Ειρήνη, ο Συμμαχικός πόλεμος και τέλος το βασίλειο των Μακεδόνων υπό τον Φίλιππο Β'. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ιστορίας.

η-Τάξη: PHIL2035

Σ. Ψωμά, 3 ώρες * Το μάθημα διδάσκεται τις ίδιες ώρες με το Π 10 Αρχαία Ιστορία Α' του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της Ρωμαϊκής Ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης (753 π.Χ.) έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (305 μ.Χ.). Ειδικότερα, έμφαση θα δοθεί στα εξής θέματα:

- στους πολιτικούς θεσμούς, το πολίτευμα και την κοινωνική οργάνωση της ρεπουμπλικανικής Ρώμης,
- στην επέκταση της Ρώμης στην Ιταλία και τη Μεσόγειο και τις συνέπειές της,
- στην κρίση της ρωμαϊκής *res publica* κατά τον ύστερο 2^ο και τον 1^ο αιώνα π.Χ.,
- στη συγκρότηση του καθεστώτος της Ηγεμονίας (*principatus*) επί Αυγούστου,
- στη διοικητική οργάνωση και την κοινωνική διαστρωμάτωση του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τους Αυτοκρατορικούς Χρόνους,
- στην κρίση του 3^{ου} αιώνα μ.Χ.

η-Τάξης: ARCH701

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες * Το μάθημα διδάσκεται τις ίδιες ώρες με το Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ' του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

- Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής):

Π 89 Αρχαία Ιστορία (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.

η-Τάξη: ARCH533

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Η-τάξη: ARCH1225

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

ΚΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει, σε θεματικές ενότητες, τις κύριες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της νεοελληνικής ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την αυγή του 20ού αιώνα (1909).

Η-τάξη: ARCH267

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

- Υποχρεωτικά:

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Η-τάξη: ARCH1225

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

- Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής):

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλεως έως και τα τέλη τους βασιλείας του Φιλίππου Β΄

Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου κατά την αρχαϊκή περίοδο, η εμφάνιση και οργάνωση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, η νομοθεσία, ο αποικισμός, η τυραννίδα καθώς και η μετάβαση στους κλασσικούς χρόνους, οι εξελίξεις στον ελλαδικό χώρο, η σύγκρουση με τους Αχαιμενίδες, η ηγεμονία της Αθήνας και η τελική αναμέτρηση με τη Σπάρτη, ο πόλεμος μεταξύ Σπάρτης και Περσίας και η κατάληξή του, η ηγεμονία της Σπάρτης και η ίδρυση της Β' Αθηναϊκής Συμμαχίας, οι Σπαρτιατικές παρεμβάσεις στη Βοιωτία και η κατίσχυση της Θήβας, η Κοινή Ειρήνη, ο Συμμαχικός πόλεμος και τέλος το βασίλειο των Μακεδόνων υπό τον Φίλιππο Β'. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ιστορίας.

η-Τάξη: PHIL2035

Σ. Ψωμά, 3 ώρες * Το μάθημα διδάσκεται τις ίδιες ώρες με το Π 10 Αρχαία Ιστορία Α' του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της Ρωμαϊκής Ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης (753 π.Χ.) έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (305 μ.Χ.). Ειδικότερα, έμφαση θα δοθεί στα εξής θέματα:

- στους πολιτικούς θεσμούς, το πολίτευμα και την κοινωνική οργάνωση της ρεπουμπλικανικής Ρώμης,
- στην επέκταση της Ρώμης στην Ιταλία και τη Μεσόγειο και τις συνέπειές της,
- στην κρίση της ρωμαϊκής *res publica* κατά τον ύστερο 2^ο και τον 1^ο αιώνα π.Χ.,
- στη συγκρότηση του καθεστώτος της Ηγεμονίας (*principatus*) επί Αυγούστου,
- στη διοικητική οργάνωση και την κοινωνική διαστρωμάτωση του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τους Αυτοκρατορικούς Χρόνους,
- στην κρίση του 3^{ου} αιώνα μ.Χ.

η-Τάξης: ARCH701

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες * Το μάθημα διδάσκεται τις ίδιες ώρες με το Π 25. Αρχαία Ιστορία Γ' του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Π 89 Αρχαία Ιστορία (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.

η-Τάξη: ARCH533

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

ΜΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει, σε θεματικές ενότητες, τις κύριες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της νεοελληνικής ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την αυγή του 20ού αιώνα (1909).

η-Τάξη: ARCH267
Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

- **Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής):**

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλεως έως και τα τέλη της βασιλείας του Φιλίππου Β΄

Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου κατά την αρχαϊκή περίοδο, η εμφάνιση και οργάνωση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, η νομοθεσία, ο αποικισμός, η τυραννίδα καθώς και η μετάβαση στους κλασσικούς χρόνους, οι εξελίξεις στον ελλαδικό χώρο, η σύγκρουση με τους Αχαιμενίδες, η ηγεμονία της Αθήνας και η τελική αναμέτρηση με τη Σπάρτη, ο πόλεμος μεταξύ Σπάρτης και Περσίας και η κατάληξή του, η ηγεμονία της Σπάρτης και η ίδρυση της Β΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας, οι Σπαρτιατικές παρεμβάσεις στη Βοιωτία και η κατίσχυση της Θήβας, η Κοινή Ειρήνη, ο Συμμαχικός πόλεμος και τέλος το βασίλειο των Μακεδόνων υπό τον Φίλιππο Β΄. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ιστορίας.

η-Τάξη: PHIL2035

Σ. Ψωμά, 3 ώρες * Το μάθημα διδάσκεται τις ίδιες ώρες με το Π 10 Αρχαία Ιστορία Α΄ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της Ρωμαϊκής Ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης (753 π.Χ.) έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (305 μ.Χ.). Ειδικότερα, έμφαση θα δοθεί στα εξής θέματα:

- στους πολιτικούς θεσμούς, το πολίτευμα και την κοινωνική οργάνωση της ρεπουμπλικανικής Ρώμης,
- στην επέκταση της Ρώμης στην Ιταλία και τη Μεσόγειο και τις συνέπειές της,
- στην κρίση της ρωμαϊκής *res publica* κατά τον ύστερο 2^ο και τον 1^ο αιώνα π.Χ.,
- στη συγκρότηση του καθεστώτος της Ηγεμονίας (*principatus*) επί Αυγούστου,
- στη διοικητική οργάνωση και την κοινωνική διαστρωμάτωση του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τους Αυτοκρατορικούς Χρόνους,
- στην κρίση του 3^{ου} αιώνα μ.Χ.

η-Τάξης: ARCH701

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες * Το μάθημα διδάσκεται τις ίδιες ώρες με το Π 25. Αρχαία Ιστορία Γ΄ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Π 89 Αρχαία Ιστορία (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.

η-Τάξη: ARCH533

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Η-τάξη: ARCH1225

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

ΓΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει, σε θεματικές ενότητες, τις κύριες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της νεοελληνικής ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την αυγή του 20ού αιώνα (1909).

η-Τάξη: ARCH267

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Για το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- **Υποχρεωτικά:**

74 Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα, καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

η-Τάξης: ARCH1227

Κ. Φάκκας, 3 ώρες

74 Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Η-τάξη: ARCH1225

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την

Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

η-Τάξη: ARCH271

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

- **Επιλεγόμενα:**

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

η-Τάξη: ARCH330

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου Ι (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

η-Τάξη: ARCH114

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας

- **Υποχρεωτικά:**

73ΙΣΤ001 (Π 10ΑΤ) Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα, καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

η-Τάξη: ARCH1227

Κ. Φάκκας, 3 ώρες

73ΙΣΤ002 Βυζαντινή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4ο έως τον 11ο αιώνα

Στο πλαίσιο του μαθήματος μελετώνται βασικές δομές του βυζαντινού κράτους από το 324 έως το 1071 (πολιτική ιδεολογία, πολιτειακοί παράγοντες, κρατική οργάνωση). Μελετώνται επίσης τομές στην πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.

η-Τάξη: ARCH1105

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες, συνδιδασκαλία με το κλιμάκιο Α-Ω του μαθήματος Π 13 Βυζαντινή Ιστορίας Α' του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

73 ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες

δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

η-Τάξη: ARCH909

Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

- **Επιλεγόμενα:**

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

η-Τάξη: ARCH330

Κ Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

η-Τάξη: ARCH271

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου Ι (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

η-Τάξη: ARCH114

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ψυχολογίας

- **Επιλεγόμενα:**

67 Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα, καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

η-Τάξη: ARCH1227

Κ. Φάκκας, 3 ώρες

67 Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Η-τάξη: ARCH1225

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

η-Τάξη: ARCH330

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

η-Τάξη: ARCH909

Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

η-Τάξη: ARCH271

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου Ι (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

η-Τάξη: ARCH114

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο:*

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

η-Τάξη: ARCH909

Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο:*

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

η-Τάξη: ARCH909

Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενα:*

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

η-Τάξη: ARCH909

Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Η-τάξη: ARCH1225

Μ.-Κ. Ιωάννου, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.)

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

η-Τάξη: ARCH330

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

η-Τάξης: ARCH271

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου Ι (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

η-Τάξη: ARCH114

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- Υποχρεωτικό:

72 ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

η-Τάξη: ARCH909

Εμμ. Κούμας, 3 ώρες

Για το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

- Επιλεγόμενο:

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου Ι (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου

Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

η-Τάξη: ARCH114

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών/φοιτητριών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννόησης με τους/τις υπεύθυνους συντονιστές/ίστριες αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του/της φοιτητή/τριας του Τμήματός μας.

Πληροφορίες παρέχονται από τους/τις αρμόδιους συντονιστές/ίστριες.

Ακολουθεί πίνακας συνεργαζόμενων πανεπιστημίων και υπεύθυνων συντονιστών/στριών:

Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια	Υπεύθυνος/η Καθηγητής/Καθηγήτρια
ΑΥΣΤΡΙΑ	
Universität Wien	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität Wien	Μ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Karl-Franzens-Universität Graz	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Leopold-Franzens-Universität Innsbruck	Κ. ΡΑΠΤΗΣ
ΒΕΛΓΙΟ	
Université Catholique de Louvain	Γ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
Sofia University "Saint Kliment Ohridski"	ΣΠ. ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
Bulgarian Academy of Sciences	ΣΠ. ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
ΓΑΛΛΙΑ	
Université d' Angers	Ν. ΓΙΑΝΤΣΗ
Université Bordeaux Montaigne	Ν. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Université Lumiere Lyon II	Μ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Université de Haute Bretagne Rennes II	Ν. ΓΙΑΝΤΣΗ
Université de Toulouse – Jean Jaures	Ν. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
École Pratique des Hautes Études (EPHE)	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université de Strasbourg	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO)	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Lille	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Pantheon Sorbonne (Paris I)	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université de Caen Basse Normandie	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Rouen	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Lorraine	Σ. ΨΩΜΑ
Sorbonne Université	Σ. ΨΩΜΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
Albert-Ludwigs-Universität Freiburg	Σ. ΑΝΕΖΙΡΗ
Johannes-Gutenberg-Universität Mainz	ΕΥ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Johannes-Gutenberg-Universität Mainz	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Humboldt-Universität zu Berlin	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Freie Universität Berlin	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität zu Köln	Σ. ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität zu Köln	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität Munster	Σ. ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Munster	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Philipps-Universität Marburg	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Ruhr-Universität Bochum	Κ. ΚΟΠΑΝΙΑΣ
Universität Hamburg	Μ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Martin Luther Universität Halle Wittenberg	Κ. ΡΑΠΤΗΣ
Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	Σ. ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Regensburg	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität Bielefeld	Μ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Ludwig-Maximilians-Universität München	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Technische Universität Chemnitz	Κ. ΡΑΠΤΗΣ
Universität Leipzig	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	
Trinity College Dublin	Γ. ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ
University College Dublin	Ν. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΣΠΑΝΙΑ	
Universitat de Barcelona	Β. ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universidad de Zaragoza	Δ. ΠΛΑΝΤΖΟΣ
ΙΤΑΛΙΑ	
Università "Ca Foscari" Venezia	Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Università degli Studi Roma Tre	Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Università degli Studi di Milano	Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Università degli Studi di Napoli L'Orientale	Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Università degli Studi di Roma "Tor Vergata"	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
Università degli Studi di Palermo	Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Università degli Studi di Padova	Κ. ΡΑΠΤΗΣ
Università degli studi della Basilicata	ΕΥ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Università degli studi di Salerno	ΕΥ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Università degli studi di Ferrara	Γ. ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ
University of Siena	Γ. ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ
Università Cattolica del Sacro Cuore	Σ. ΨΩΜΑ

di Milano	
Università degli studi di Perugia	Σ. ΨΩΜΑ
Università degli studi di Genova	N. ΓΙΑΝΤΣΗ
Università degli studi SUOR ORSOLA BENINCASA di Napoli	ΕΥ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Università degli studi di Pisa	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Alma Mater Studiorum-Università di Bologna	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΚΥΠΡΟΣ	
University of Cyprus	N. ΓΙΑΝΤΣΗ
The Cyprus Institute	Γ. ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	
RijksUniversiteit Groningen	N. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
RijksUniversiteit Groningen	M. ΜΟΥΛΙΟΥ
ΠΟΛΩΝΙΑ	
Jagellonian University	ΣΤ. ΚΑΤΑΚΗΣ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	
Universidade do Minho	Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΤΟΥΡΚΙΑ	
Ordu Üniversitesi	Γ. ΠΑΛΛΗΣ
Bogazici Üniversitesi	ΕΜΜ. ΚΟΥΜΑΣ
Orta Dogu Teknik Üniversitesi (Middle East Technical University)	ΠΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Suleyman Demirel University	N. ΔΗΜΑΚΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν τρία μονοτμηματικά και δύο διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, όπως επίσης και ένα Αγγλόφωνο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

https://www.arch.uoa.gr/spoydes/metaptychiakes_spydes

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές/φοιτήτριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη/της διαθέτριας κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι/ες προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους/ες από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας/μία σπουδαστής/στρια από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος/η, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς/ές που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε αποφοίτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή/τρια του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μεγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς/ές που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/φοιτήτριες των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/φοιτήτριες όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν/μία πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν/μία πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν/μία πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες/-είσες φοιτητές/φοιτήτριες όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσaina. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδάουρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/φοιτήτριες της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες/είσες φοιτητές/φοιτήτριες των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές/τριες Γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους/ες φοιτητές/φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα/Ελληνίδα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος/η οποία θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή άλλης φιλοσοφικής φύσης.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγωνισμός, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους/στις καλύτερους/ες σε επίδοση και ήθος σπουδαστές/στριες του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές/φοιτήτριες όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι/ες διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την

κρίση του Πρύτανη και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών/Φοιτητριών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του ΕΚΠΑ και δύο εκπροσώπους των φοιτητών/φοιτητριών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών/φοιτητριών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε άπορους/άπορες φοιτητές/φοιτήτριες, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές/φοιτήτριες που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον/την ενδιαφερόμενο/η και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3ος όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210 - 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για φοιτητές/φοιτήτριες με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του ΕΚΠΑ επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών/φοιτητριών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές/φοιτήτριες, καθηγητές/τριες και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών/φοιτητριών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του ΕΚΠΑ έχουν οριστεί:

- α) Σύμβουλος Καθηγητής/Καθηγήτρια ΦμεΑ και αναπληρωτής του/της και
β) Αρμόδιος/α υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του/της για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ με τους/τις οποίους/ες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

Αποστολή SMS: 695845086

Fax: 2107275193

Ιστοθέση: <https://access.uoa.gr/>

ooVoo ID: m.emmanouil

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Για την ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε φοιτητές και φοιτήτριες με ειδικές ανάγκες και αλλοδαπούς/ές φοιτητές και φοιτήτριες καθώς επίσης για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, οι ενδιαφερόμενοι/νες μπορούν να λάβουν πληροφορίες στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies/symboyleytiko_kentro_tomea_psychologias/

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΟΑΤΑΠ

Οι πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι/οποίες θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία από ΔΟΑΤΑΠ, θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο. Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας έναν μήνα πριν από τις εξετάσεις. Οι υποψήφιοι/ες πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα νωρίτερα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Οι φοιτητές/φοιτήτριες, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές πρέπει να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του/της διδάσκοντος/διδάσκουσας τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες νωρίτερα.